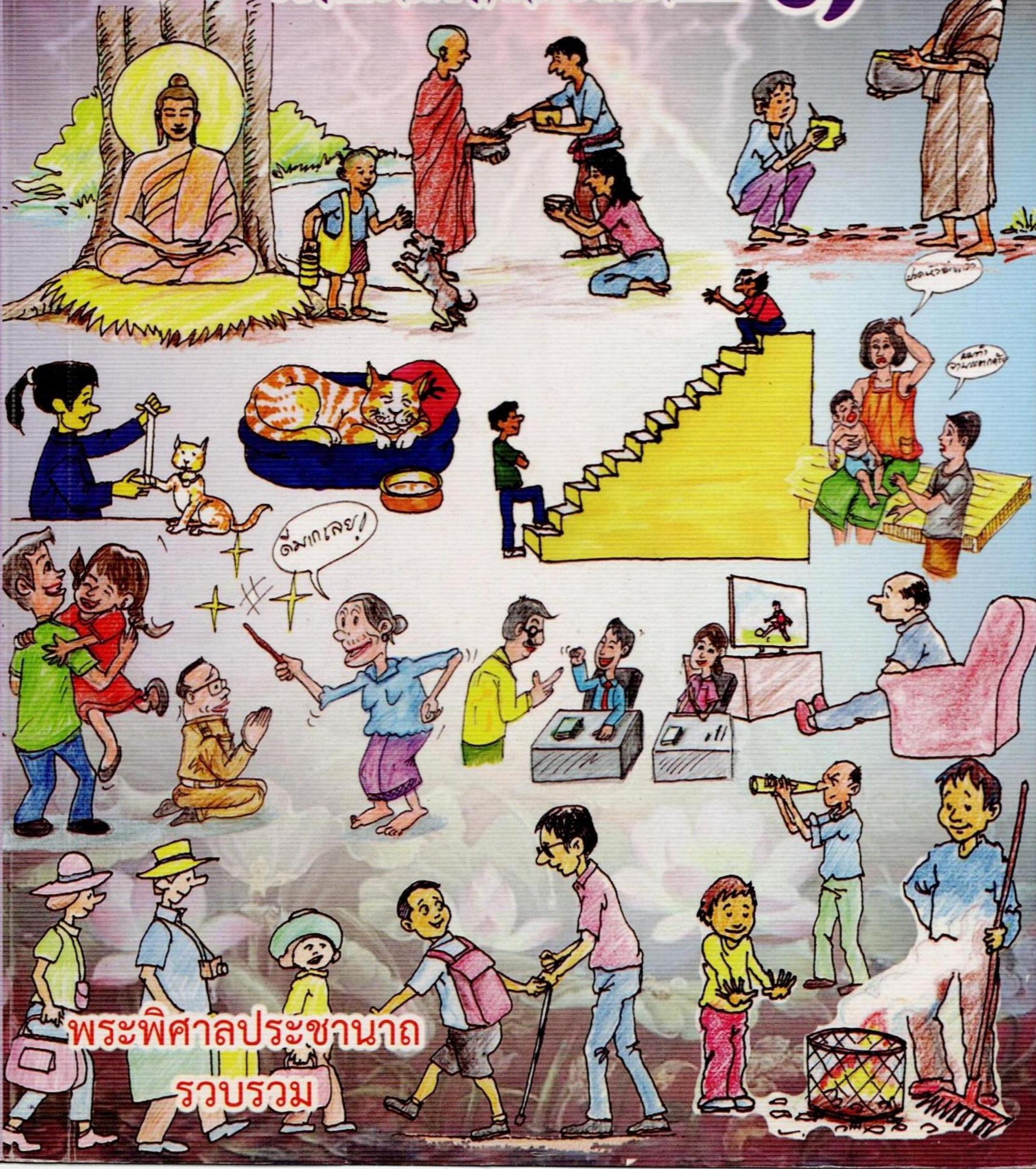
# แง่คิด

ตอน

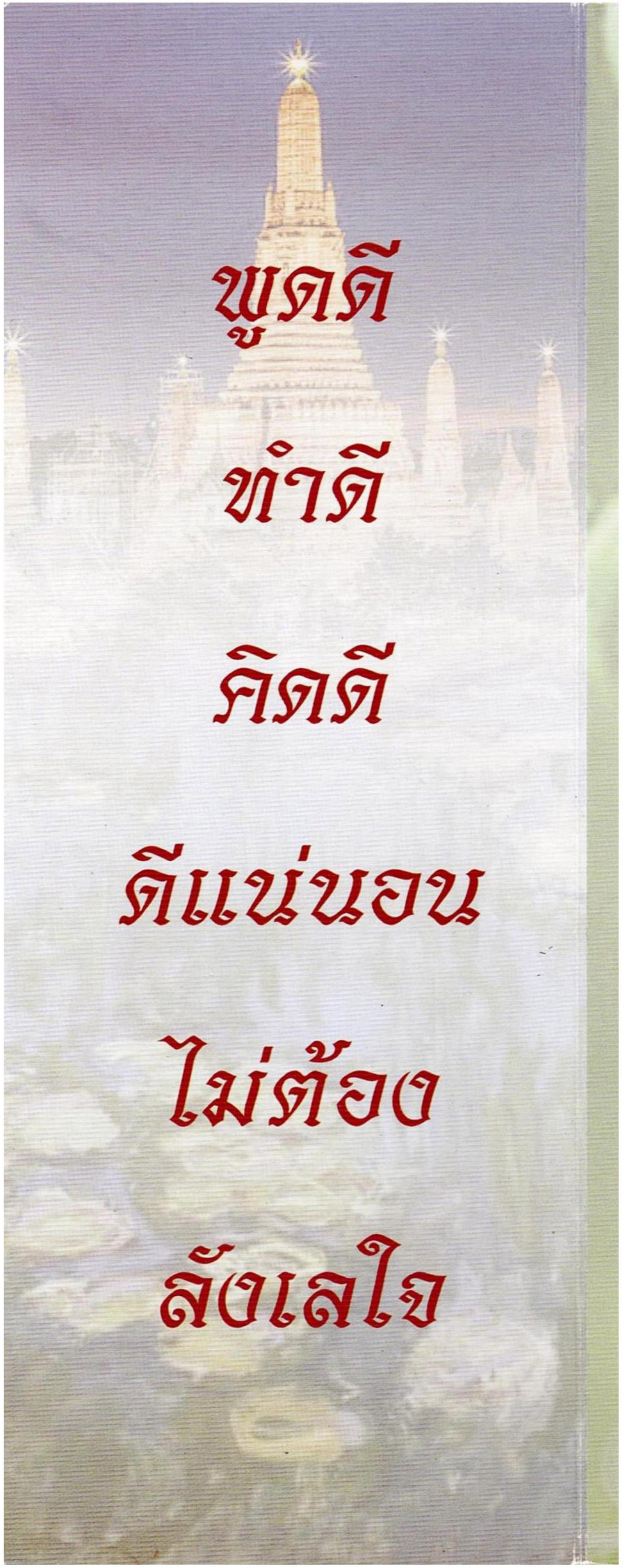
## เก็บเล็กผสมน้อย ๓

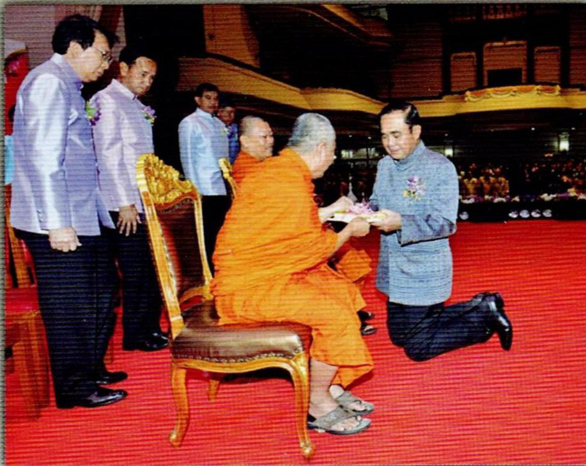



พระพิศาลประชานาถ

รวบรวม

แง่คิด (เล่มที่ ๑๙) ตอน เก็บเล็กผสมน้อย ๓ โดย พระพิศาลประชานาถ วัดสุทธาราม


พูดดี
ทำดี
คิดดี
ดีแน่นอน
ไม่ต้อง
สงสัย





คุรุสภา
ประกาศเกียรติคุณ
พระพิศาลประชานาถ (ดนัย อุตฺตภทฺโท)
ผู้มีคุณูปการต่อการศึกษาของชาติ ประจำปี ๒๕๖๑
(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานกรรมการคุรุสภา

# สวัสดีครับ



# แง่คิด เล่ม ๑๕

## ตอนเก็บเล็กผสมน้อย ๓

โดย

พระพิศาลประชานาถ

จัดพิมพ์เป็นปฏิการานุสรณ์

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

นางพรรณี (บุญชู) ศิลปี

วันเสาร์ที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๑

ณ เมรุวัดสุทธาราม

(แบบ ค.)

หมายรับสั่งที่ ๑๑๕๕๕

สำนักพระราชวัง

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

พระราชทานเพลิงศพ นางพรรณี ศิลปี เป็นกรณีพิเศษ ณ เมรุวัดสุทธาราม เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

วันเสาร์ ที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๗.๐๐ น. พระราชทานเพลิง.

| วัน | หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี |
|---|---|
| | นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ นางพรรณี ศิลปี<br>เพื่อทราบ<br>เครื่องพระราชทานเพลิง และเจ้าพนักงานผู้เชิญมานี้<br>เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น. |

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่งโดยหน้าที่ราชการ

พล.ต.ต. สุจิตร [signature]

ผู้รับรับสั่ง

# สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเพลิงศพ นางพรรณี ศิลปี เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ ล้นเกล้าล้นกระหม่อม เป็นเกียรติอันสูงสุดแก่ผู้วายชนม์ และวงศ์ตระกูลอย่างหาที่สุดมิได้

หากความทราบโดยญาณวิถีถึงดวงวิญญาณของนางพรรณี ศิลปี ได้ด้วยประการใดในสัมปรายภพ คงจะมีความปลาบปลื้มซาบซึ้งเป็นล้นพ้นในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้รับพระราชทานเกียรติอันสูงยิ่งในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ข้าพระพุทธเจ้าผู้เป็นบุตร ธิดา และหลาน ๆ ขอพระราชทาน กราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ อย่างหาที่สุดมิได้ และจะเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม เป็นสรรพสิริมงคลแก่ข้าพระพุทธเจ้า และวงศ์ตระกูลตลอดไป

**ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม**

ข้าพระพุทธเจ้า ครอบครัวนางพรรณี ศิลปี




กราบลาแม่






สะอื้นไห้ใจจะขาดกราบลาแม่
ส่งแม่ขึ้นสวรรค์ดุสิตา
บัว มาลัยใส่มือแม่ไหว้พระเกตุแก้วจุฬามณี

# แม่



แม่มีภูมิลำเนาที่บ้านข้างวัดสุทธาราม คลองบางไส้ไก่ เป็นบุตรคนที่ ๓ ในจำนวน ๘ คน ของพ่อคำ แม่สงวน โพธิ์มีชัย แม่ได้สมรสกับ พ่อธง ศิลปี ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่หลังวัดหัวลำโพง มีบุตร-ธิดา รวม ๙ คน แม่เป็นคนที่แข็งแกร่งอดทน แม่ทำทุกอย่างเพื่อลูกโดยประกอบอาชีพค้าขาย และเป็นแม่บ้านอยู่ระยะหนึ่ง แม่สอนลูก ๆ เสมอว่า ในชีวิตพ่อแม่ไม่มีสมบัติอะไรจะให้กับลูกเพราะพ่อแม่มีลูกหลายคน พ่อแม่มีแต่การศึกษาให้กับลูกทุกคน ไม่ว่าลูกคนไหนจะเรียนอะไรพ่อแม่พยายามให้ได้ศึกษาตามความต้องการ

ลูกของแม่เป็นคนดีรักษาตัวรอดได้ทุกคน แม้แม่จะไม่ร่ำรวยเงินทองแต่แม่ก็สร้างกุศลตามกำลัง แม่มีลูกชาย ๖ คน ทั้ง ๖ คนก็ได้บวชอยู่จำพรรษาทุกคน ลูกชายคนที่ ๒ ได้รับใช้ศาสนาได้เป็นเจ้าอาวาส เป็นเจ้าคุณ ทำประโยชน์ให้กับส่วนรวมเห็นเด่นเป็นประจักษ์ ลูกสาวคนที่ ๒ ก็ได้ช่วยงานสาธารณกุศลในส่วนของมูลนิธิ ฯ ตราบเท่าทุกวันนี้ นอกจากนี้ลูกชายคนที่ ๔ ได้รับโปรดเกล้า ฯ เป็นผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงาน ๑ สมัย ซึ่งเป็นสิ่งที่แม่ภูมิใจมาก ลูก ๆ ของแม่ทุกคนประกอบอาชีพตามความถนัดของแต่ละคนล้วนมีอาชีพที่ซื่อสัตย์สุจริต ลูกแม่ทุกคนล้วนแต่เลี้ยงดูแม่ให้เงินแม่ แม้ท่านเจ้าคุณก็ให้เงินแม่ แทนที่แม่จะเก็บเงินไว้ใช้ แม่กลับเก็บเงินนั้นไว้ทำบุญ ไม่ว่าใครมาขอความช่วยเหลือคำว่าผิดหวังไม่มี

ปี พ.ศ.๒๕๑๙ ได้มีการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนจำนวน ๓๐ คนแม่ก็รับเป็นอาสาสมัครเป็นแม่ครัวออกเงินออกกำลังทำอาหารถวายพระเณรตลอด ๔๐ วัน สำหรับพระสงฆ์วัดสุทธารามแล้ว เมื่อฝนตกออกรับบาตรไม่ได้แม่ก็จะเตรียมอาหารไปถวายที่วัดเสมอมามิได้ขาด วันเทศกาล

ทางพระพุทธศาสนาแม่ก็จะไปไหว้พระเวียนเทียนไม่ขาด ในพรรษาแม่ก็ขึ้นวัดทำบุญทุกพรรษา แม่ทำบุญเพื่อให้ลูกได้บุญ แม่ได้ไปไหว้พระที่ประเทศอินเดีย เนปาล พม่า ส่วนในประเทศไทยแม่ได้ไปไหว้พระทั่วประเทศไทย จึงเชื่อว่าแม่ไม่ขาดทุนที่เกิดมาเป็นชาวพุทธ

ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เมื่อท่านเจ้าคุณได้รับเป็นเจ้าอาวาสวัดสุทธาราม โครงการหนึ่งคือ **“ทำบุญครบวงจรชีวิต”** แม่เป็นแม่ครัวทำอาหารเลี้ยงผู้คนเป็นพัน ๆ คน แม่มาพักไม่ได้ทำอาหารเมื่อ ๕ ปีหลังนี้ ด้วยวัยอายุไม่เอื้ออำนวย

ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และปี พ.ศ. ๒๕๕๐ แม่มีบุญได้เข้าร่วมพิธีพุทธาภิเษกพระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระสี่มุมเมือง) ซึ่งเป็นพระที่แม่เคารพนับถือติดตัวตราบเท่าวาระสุดท้ายของชีวิต ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ร่วมพิธีชัยมังคลาภิเษกพระบรมรูปล๊อกเกตพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ซึ่งทั้ง ๒ พิธีได้รับพระบรมราชานุญาตให้ประกอบพิธีในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)

ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ สมัยองค์พ่อจตุคามรามเทพกำลังยิ่งใหญ่มีคนเคารพนับถือมาก ท่านเจ้าคุณก็ได้จัดสร้างองค์

จตุคามรามเทพ แม่ก็ได้เป็นกำลังสำคัญร่วมเดินทางในการจัดสร้างนับเป็นเวลาแรมเดือนที่ต้องขึ้นลงระหว่างกรุงเทพ กับ นครศรีธรรมราช ค้างแรมในรถ ค้างแรมบ้านลูกศิษย์ นับเป็นความอดทนของแม่และเป็นความสำเร็จของเจ้าคุณ ที่ได้เงินมาจำนวนร้อยล้านเพื่อสร้างโรงเรียนมัธยมวัดสุทธาราม และ ช่วยเหลือผู้ป่วยโรคไตของมูลนิธิฯ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ พ่อธง ศิลปี ถึงแก่กรรม แม่จัดงานศพพ่ออย่างเรียบง่ายที่สุด และ ในงานพ่อนั้นมีเงินเหลือจำนวนหนึ่ง แม่ได้นำเงินนั้น ไปมอบให้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เพื่อตั้งเป็นมูลนิธิ ชู-ธงศิลปี เพื่อเก็บดอกผลช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ตราบเท่าทุกวันนี้ เงินอีกจำนวนหนึ่งได้นำไปสร้างเสาธงให้กับโรงเรียนมัธยมวัดสุทธาราม ที่สูงเด่นเป็นสง่าตราบเท่าทุกวันนี้ สิ่งเหล่านี้เป็นที่แม่ภาคภูมิใจที่สุด

ในชีวิตแม่ แม่ได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระสังฆราช หลายวาระ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี หลายวาระ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ แม่ได้ทำอาหารถวาย

พระผู้ใหญ่มากมาย ทุนทรัพย์ต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นเงินที่แม่เก็บเล็กผสมน้อยจากลูกหลานที่มอบให้แม่สุดที่รัก ดุจหนึ่งแก้วตาดวงใจของลูกทุกคน และทุกครั้งที่แม่ทำบุญครั้งใดแม่จะนึกถึงลูกหลานทุกคนให้ได้ร่วมอนุโมทนาบุญ

ลูกหลานทุกคนเมื่อได้เห็นแม่ได้รับเกียรติบัตร ยกย่องเชิดชูเกียรติ ต่างก็ยินดีกับแม่สุดหัวใจ ได้รับพระราชทานจาก

- สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
- สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปรินายก
- พลเรือเอก หม่อมเจ้า ปุสาณ สวัสดิวัตน์
- แม่ตัวอย่างจาก สำนักงานเขตคลองสาน เป็นต้น

ตลอดชีวิตแม่ให้แต่ความรักความอบอุ่นเอื้ออาทร ชี้แนะให้ลูกทุกคน เดินตามครรลองของชีวิตที่ถูกที่ควร ลูกคนไหนจะออกนอกแถว แม่จะเรียกมาอบรมสั่งสอนสองต่อสอง แม่ไม่เคยประจานลูกว่าชั่วหรือเลว แม่ไม่เคยเรียกลูกด้วยวาจาหยาบคาย ทั้งยังสอนให้ลูกสมัครสมานกลมเกลียวให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน แม่มีสุขภาพดีมากไม่เคยป่วยหนัก

แม่ได้เข้ารับการตรวจสุขภาพอยู่ตามระยะเวลาด้วยความแข็งแรง เดินได้เอง โดยไม่ยอมนั่งรถเข็น เมื่อปี ๒๕๕๖ แม่เคยเข้าโรงพยาบาลเป็นระยะเวลาสั้น ๆ เพียงครั้งเดียว จนในวันที่ ๑๓ มิถุนายน แม่เพียงบ่นว่าเจ็บ ปวดท้อง จึงพาแม่เข้าพบแพทย์ ซึ่งแพทย์มีความเห็นว่าแม่ต้องเข้ารับการผ่าตัดโดยด่วนด้วยโรคเกี่ยวกับระบบลำไส้ ซึ่งคณะแพทย์และพยาบาลทุกท่านช่วยกันดูแลแม่เป็นอย่างดี

**"ร่มโพธิ์ ร่มไทรใหญ่ ร่มใจของลูก**
**แม่จงปลูกขวัญขึ้นมารักษาให้หาย**
**ขอให้ยาที่รักษาทั่วทั้งกาย**
**ให้แม่หายสบายดีเร็วนี้เทอญ**
**เจ็บแทนได้ จะเจ็บแทน แม้นทุกสิ่ง**
**ขอเชิญมิ่งมงคลมา เชิญยา รักษาให้หาย**
**อยากจะเจ็บแทนแม่ แม้ทั้งกาย**
**ลูกให้ได้ ให้แม่หาย สบายโดยเร็ว"**

ลูก ๆ ทุกคนนึกไม่ถึงว่าการพาแม่ไปรับการรักษาครั้งนี้แม่จะไม่ได้กลับบ้านที่แม่เคยอยู่อู่ที่แม่เคยนอนให้ความสุขกับลูก ๆ หลาน ๆ จวบจนวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เวลา ๐๑.๒๒ นาที แม่ก็จากลูกหลานไปโดยที่ลูกหลานได้ยืนล้อมรอบเตียงแม่ ส่งวิญญาณแม่ ให้แม่ไปไหว้พระเกตุแก้วจุฬามณีบนสรวงสวรรค์ แม่มีอายุได้ ๘๗ ปี ๖ เดือน ๔ วัน

ลูกทุกคนขอกราบลาแม่ ส่งแม่สู่สวรรค์ชั้นดุสิตด้วยเดชคุณงามความดีที่แม่พึงทำเทอญ

**"วันที่ ๔ กรกฎา เวลาตีหนึ่งจุดสอง สอง ต้องหมองเศร้า**
**ทั้งตัวเรา ทั่วกายา ชา โศกศัลย์**
**ด้วยเพราะแม่ที่เรารักต้องจากพลัน**
**ครอบครัวฉันสุดหมองเศร้าเคล้าอาลัย**
**แม่เป็นพระ เป็นร่มโพธิ์ ร่มไทรใหญ่ ร่มใจของลูก**
**สุดพันผูก สุดอาลัย สุดใจหาย**
**คุณแม่นี้จากเราไปแต่เพียงกาย**
**ไม่มีคลายจะลืมรักจากแม่เลย**
**ขอเชิญเทพ เชิญเทวา เชิญมารับ**
**พาแม่กลับไปหลับสบายในสวรรค์**
**ได้ฟังเทศน์บูชาธรรมทุกทุกวัน**
**หลับสบายในสรวงสวรรค์นิรันดร์กาล"**

"นั่งก็ไหล นอนก็ไหล อะไรกันนี่
น้ำตานี่ "เจ้าจะบ้า"ไหลมาจากไหน
น้ำตาว่า "ไม่ได้บ้า" แต่รินมาจากหัวใจ
ด้วยอาลัย ด้วยอาวรณ์ สะท้อนทรวง"



จากะ ลูก หลาน

# กราบขอบพระคุณ

แม่เข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลเลิดสินและต้องการเลือดกรุ๊ป เอ ท่านผู้มีพระคุณกรุณาไปบริจาคเลือดให้แม่เท่ากับต่อชีวิตให้แม่ยืนยาวขึ้น เป็นการสร้างปรมัตถบารมีเป็นสำคัญ

ครั้นแม่จากไปอย่างไม่เหลียวหลังกลับมาอีกยังความเศร้าอาลัยยิ่งนัก ทุก ๆ ท่านเมื่อทราบข่าวการจากไปต่างก็มาให้กำลังใจแสดงความเห็นใจในครั้งนี้ คณะลูกหลานของแม่พรรณี (บุญชู) ศิลปี ต้องขอกราบถวายนมัสการพระคุณเจ้าสมเด็จพระพุฒาจารย์ วัดไตรมิตรวิทยารามเป็นอย่างสูง รวมทั้งพระราชาคณะ พระสงฆ์ทุก ๆ รูป และกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณามาร่วมรดน้ำศพฟังพระสวดพระอภิธรรมตลอด ๑๕ คืน และทุกวันพุธตลอดจนถึงมาร่วมส่งดวงวิญญาณให้แม่ไปสู่สุคติภูมิ ในสัมปรายภพทุกน้ำใจไมตรีที่ร่วมเป็นเจ้าภาพ นำหรีด หรือพัดลมมาแสดงความอาลัยในการจากไปของแม่

คณะ ลูก-หลาน จะรำลึกนึกถึงพระคุณของทุกท่านไว้ตราบเท่ามโนวิญญาณจะหยั่งรู้ได้

ทั้งนี้ หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง ขอน้อมรับผิดไว้และกราบขออภัยเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

**ลูก-หลาน แม่บุญชู**

พระพิศาลประชานาถ

(ดนัย ศิลปี)

| | |
|---|---|
| นางลัคนา ศิลปี | นายดนู ศิลปี |
| นายวัชระ ศิลปี | น.ส.ภัทรา ศิลปี |
| นายสิทธิ ศิลปี | นายพัฒนา ศิลปี |
| นายธีรวัฒน์ ศิลปี | น.ส.พัชรี ศิลปี เจริญยิ่ง |





แม่นี้มีบุญคุณอันใหญ่หลวง
ที่เฝ้าหวงห่วงลูกแต่หลังเมื่อยังนอนเปล
แม่เราเฝ้าโอ้ละเห่
กล่อมลูกน้อยนอนเปลไม่ห่างหันเหไปจนไกล

เมื่อเล็กจนโตโอ้แม่ถนอม
แม่ผ่ายผอมย่อมเกิดแต่รักลูกปักดวงใจ
เติบโตโอ้เล็กจนใหญ่
นี้แหละหนาอะไรมิใช่ใดหนาเพราะค่าน้ำนม

ควรคิดพินิจให้ดี
ค่าน้ำนมแม่นี้จะมีอะไรเหมาะสม
โอ้ว่าแม่จ๋า ลูกคิดถึงค่าน้ำนม
เลือดในอกผสมกลั่นเป็นน้ำนมให้ลูกดื่มกิน

ค่าน้ำนมควรชวนให้ลูกฝัง
แต่เมื่อหลังเปรียบดังผืนฟ้าหนักกว่าแผ่นดิน
บวชเรียนพากเพียรจนสิ้น
หยดหนึ่งน้ำนมกินทดแทนไม่สิ้นพระคุณแม่เอย

# กำหนดการ

## พระราชทานเพลิงศพ

## และ บำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมศพ เวลา ๑๙.๐๐ น.

# นางพรรณี (บุญชู) ศิลปี

**วันพุธที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

เวลา ๑๕.๐๐ น. รดน้ำศพ ณ อาคารอัตถะสุโภ

เวลา ๑๙.๐๐ น. คณะบุตร-ธิดา หลาน

**วันพฤหัสบดีที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

พล.ต.อ.พรศักดิ์ ดุรงควิบูลย์,

พล.ต.ต.ปรีชา เจริญสหายนนท์ และครอบครัว

พ.ต.อ. ไพสิฐ วงศ์เมือง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ดีเอสไอ

คุณนิกร หงษ์บุญมี, บจ.ชนานนท์, บจ.ซุปเปอร์ดี

**วันศุกร์ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

คณะสงฆ์วัดบางพึ่ง นำโดย พระครูสันตจิตตานุโยค

คณะสงฆ์วัดธารพูด นำโดย พระครูวิมลธรรมธาร

**วันเสาร์ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

วัดจันทาราม (ท่าซุง) นำโดย พระครูปลัดสมนึก,
คุณรัตนา ชินบุตรตานนท์, คุณแม่จรัส วิลาศมงคลชัย
คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดสุทธาราม
คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดสุทธาราม

**วันอาทิตย์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

บริษัท เกาะกูด บีช รีสอร์ท จำกัด, ครอบครัวเจริญยิ่ง
ครอบครัวบัทมะสุคนธ์, ครอบครัวชุมเชื้อ,
บจ.วิสิท บียอนด์, บจ.โก บียอนด์

**วันจันทร์ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

คุณสมเกียรติ เอี่ยมวิเศษชัย,
กองร้อยทหารสารวัตร (ร้อย รปภ.พัน.สห.๑๑)
พลเรือตรีวิชัย มนัสศิริวิทยา ผอ.รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า
กรมแพทย์ทหารเรือ และคณะ

**วันอังคารที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

ฝ่ายประนอมหนี้ต่างจังหวัด บจม.ธนาคารกรุงเทพ,

ศ.จ.ว.(ศิษย์จิตตภาวัน)

**วันพุธที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

โรงเรียนมัธยมวัดสุทธาราม ,โรงเรียนวัดสุทธาราม

สำนักงานเขตคลองสาน, สถานีตำรวจนครบาลบุปผาราม

คณะ กต.ตร.สน. - คณะที่ปรึกษาประธาน ฯ กต.ตร.

สน. บุปผาราม

**วันพฤหัสที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

ท่านเจ้าคุณพระธรรมสุธี เจ้าอาวาสวัดหัวลำโพง

รักษาการเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

**วันศุกร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

พ.อ.กิตติภพ เธียรสิริวงษ์

รองผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๙

คุณละมัย เทวโรทร และครอบครัว

**วันเสาร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

คณะสงฆ์วัดสุทธาราม นำโดย พระครูสถิยวิสุทธิธรรม

**วันอาทิตย์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

ดร.ชูเกียรติ ตั้งคุณสมบัติ, บริษัทคิวซี ทรานเอ็กเพรส จำกัด

**วันจันทร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

สมเด็จพระพุฒาจารย์ เจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม

คุณยงยุทธ ตุลยะเสถียร และ ครอบครัว,

ครอบครัวสุนทรศารทูล

คุณศิริเวช รัตนเทพสถิตย์ และ ครอบครัว,

คุณประเสริฐ อัจริยบรรจง

ชมรมเบญจสัมพันธ์

**วันอังคารที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

คณะพ่อค้าแม่ค้า ตลาดวัดสุทธาราม นำโดย คุณมนัส มีทรัพย์

คณะแพทย์-พยาบาล-เจ้าหน้าที่-ผู้รักษาห้องล้างไต

มูลนิธิศรีรัตนโกสินทร์

คุณสมนึก นิยมการ หัวหน้าฝ่ายโยธา เขตราชเทวี

**วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

บริษัท ไอคอนสยาม จำกัด คุณวดี ภิญโญทรัพย์ และครอบครัว

**วันพุธที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑**

สมาคมสตรีศรีสุริโยทัย, โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

**วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑**

คณะศิษย์เรือนพระภรตมุนี

**วันพฤหัสที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑**

คณะกรรมการมูลนิธิศรีรัตนโกสินทร์ ในพระอุปถัมภ์

โรงพยาบาลเลิดสิน มูลนิธิโรงพยาบาลเลิดสิน

**วันศุกร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๑**

สถานีตำรวจนครบาลสำเหร่ นำโดย

พ.ต.อ. ภัสพงษ์ บุตรไทย (ผกก.สน. สำเหร่)

โรงเรียนมัธยมวัดสุทธาราม โรงเรียนวัดสุทธาราม

**วันเสาร์ที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ บำเพ็ญกุศล**

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระธรรมเจดีย์ แสดงพระธรรมเทศนา

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูปสวดพระพุทธมนต์

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพล พระสงฆ์ ๑๐๐ รูป

เวลา ๑๒.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐๐ รูป บังสุกุล และอนุโมทนา

เวลา ๑๓.๐๐ น. เชิญศพขึ้นเมรุ

เวลา ๑๕.๓๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์พระราชาคณะชั้นเทพ ๑๐ รูปสวดมาติกา-บังสุกุล

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๒๐ รูป พิจารณาผ้าไตรบังสุกุลบนเมรุ

เวลา ๑๖.๓๐ น. พิธีมอบทุนการศึกษา หน้าเมรุ

เวลา ๑๖.๔๕ น. เชิญไฟพระราชทาน

เวลา ๑๖.๕๐ น. ทอดผ้าไตร บนเมรุ

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระราชทานเพลิง

**วันอาทิตย์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๑**

เวลา ๐๗.๓๐ น. พิธีเก็บอัฐิ สามหาบ

เวลา ๐๘.๐๐ น. พระสงฆ์ เจริญพระพุทธมนต์ (ฉลองอัฐิ) ถวายสังฆทานพระสงฆ์ทั้งนั้น



พระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระ ๔ มุมเมือง) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดพระราชทานให้จัดสร้างขึ้นเมื่อปี ๒๕๑๑ จำนวน ๔ องค์ ประกอบพิธีเททอง สมโภชน์ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดารามและโปรดให้อัญเชิญพระทั้ง ๔ องค์ไปประดิษฐาน ๑. จ.ลำปาง ๒. จ.สระบุรี ๓. จ.ราชบุรี ๔. จ.พัทลุง เพื่อเป็นมิ่งขวัญกำลังใจแก่ประชาชนทั้ง ๔ ภาค นับเป็นพระพุทธรูปที่ทรงกิตติยานุภาพทั้ง ๔ ทิศ ในกาลต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประชวร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นเหตุให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าเป็นทุกข์ยากยิ่งเสมือนหนึ่งบิดาบังเกิดเกล้าไม่สบาย เหตุนี้จึงได้ดำเนินการจัดสร้างจำลองพระพุทธนิรโรคันตราย ฯ ด้วยทองคำบริสุทธิ์ น้ำหนักทองไม่ต่ำกว่า ๕๐ กิโลกรัม ทองคำดังกล่าวประชาชนทุกหมู่เหล่าร่วมใจกันบริจาคสร้างเพื่อทูลเกล้า ฯ ถวาย ปรากฏว่าเมื่อเริ่มกาลพิธีพระอาการประชวรก็ทรงทุเลาหายไปอย่างอัศจรรย์ และในวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ นายกรัฐมนตรีได้อัญเชิญ

พระพุทธนิรโรคันตรายจำลององค์นี้ขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงตรัสใจความว่า **"ขอขอบใจนายกรัฐมนตรี ที่ได้กล่าวอวยพรในนามของผู้ที่มาชุมชนนี้ ทั้งขอขอบใจที่นำพระพุทธรูปอันศักดิ์สิทธิ์มาให้ที่ตั้งชื่อว่า พระนิรโรคันตรายนั้น ก็เข้าใจว่าเป็นพระพุทธรูปที่จะคุ้มครองไม่ให้มีอันตรายทั้งหลาย โดยเฉพาะมิให้มีโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียน ซึ่งก็เป็นประโยชน์ เพราะว่าจำเป็นที่จะรักษาสุขภาพให้ดี"** เมื่อทูลเกล้า ฯ แล้วทรงโปรดให้เชิญพระพุทธรูปดังกล่าวไปประดิษฐาน ณ วัดพระศรีรัตนศาสดารามตราบเท่าทุกวันนี้

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ขอพระบรมราชานุญาตจัดสร้างทั้งประกอบพิธีพุทธาภิเษกเมื่อวันที่ ๑๕ พ.ศ. ๒๕๔๐ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เสด็จเป็นประธานในพิธี สมเด็จพระสังฆราช เสด็จเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ พระ ๔ มุมเมืองนี้สร้างมาแล้ว ๒๑ ปี

ส่วนพระขุนแผนเป็นพระเครื่องสมณาคุณ มีคำกล่าวกันว่า **"ขุนแผนเต็มตระกร้า สู่เวสป้าก็ไม่ได้"** ที่จริงแล้วสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

และ ทุกคนล้วนแต่ต้องรู้จักวางแผนชีวิตจึงจะได้ชื่อว่า **"ไม่ประมาท"** ถ้าไม่รู้จักวางแผนชีวิตผู้นั้นประมาท การกอบกู้บ้านเมืองของบรรพชนก็ต้องวางแผนให้ดี ให้รอบคอบ แม้กระทั่งการวางแผนเลี้ยงดูลูก วางแผนการทำงาน วางแผนการศึกษา ล้วนต้องวางแผนการทั้งนั้น พระขุนแผนใครมีไว้ต้องรู้จักวางแผนชีวิตดังกล่าวความมา พระทุกรุ่นทุกพิมพ์จะเกิดความขลังความศักดิ์สิทธิ์ผู้บูชาต้องรู้จักแง่มุมมอง มิฉะนั้นพระทุกองค์จะหาคุณค่ามิได้

พระพุทธนิรโรคันตราย พระขุนแผน และพระบรมรูปล็อกเกต เป็นพระที่แม่บูชาติดตัวและนำมาสอนลูก ๆ ให้รู้จักวางแผนชีวิต แม้วาระสุดท้ายของชีวิตแม่บุญชูท่านรู้ตนเองดีว่าชีวิตถึงจุดหมายปลายทางแล้ว ท่านก็ถอดพระทั้ง ๓ องค์ที่ติดตัวอยู่ส่งให้ลูกท่านกำพระแน่นเสมือนหนึ่งเป็นสมบัติของแม่ที่ติดตัวไว้และสอนลูกหลานไม่ให้ประมาท ไม่ให้มัวเมากับชีวิต ให้ตั้งตนอยู่ในสุจริตธรรมเป็นนิตย์

ดังกล่าวมานี้ จึงได้นำพระทั้ง ๒ พิมพ์รวม ๕ องค์ดังกล่าวมาเป็นเครื่องเตือนจิตมองสภาพชีวิต เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป ที่กล่าวมาเท่ากับสมบัติชิ้นสุดท้ายของแม่ฝากยังทุก ๆ คน

สวัสดี

ขอให้มีความสุขถ้วนหน้า

ขอให้ทุกข์จางหาย มลายสิ้นไป

ขอให้มีทรัพย์นับอนันต์มากมาย

ขอให้สุขกาย สุขใจ เพื่อนรอบข้างดีถ้วนหน้า





# คำนำจากผู้รวบรวม

**แง่คิด** เพื่อผู้ที่อ่านจะได้ประโยชน์ เก็บนำไปขบคิด ทั้งนำไปเป็นเข็มทิศแห่งการดำเนินชีวิตให้เป็นมงคลชีวิตสืบไป นี่เป็นจุดมุ่งหมายที่ได้พยายามรวบรวม เห็นบทความที่แห่งหนตำบลใดหรือขบคิดนึกขีดเขียนได้ก็รวบรวมไว้ เมื่อได้มากพอก็จัดพิมพ์ดังที่ท่านได้เห็นอยู่ในขณะนี้ หัวข้อบทความเป็นบทความของท่านผู้รู้บูรพาจารย์มากถึง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ข้อคิดของผู้รวบรวมเล็กน้อยเท่านั้น ที่ใช้หัวข้อเรื่องว่า แง่คิด **"ตอนเก็บเล็กผสมน้อย"** ก็เนื่องจากเมื่อปี ๒๕๕๙ ได้รวบรวมจัดพิมพ์ไปแล้ว ๑ ครั้ง ได้รับความนิยมชมชอบจากท่านผู้อ่านมากพอสมควร เมื่อเป็นเช่นนี้จึงได้สนองความคิดและความต้องการของท่านผู้มีพระคุณสืบไป ทั้งในยุคปัจจุบันหนังสือประเภทนี้ได้รับความสนใจน้อยมาก เนื่องจากการสื่อสารส่งไลน์กว้างขวางออกไปมาก เพียงหยิบโทรศัพท์ขึ้นมาก็มีบทความออกมาให้อ่านกันแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้

การจัดพิมพ์และโรงพิมพ์ก็ย่อมได้รับผลกระทบตามไปด้วย อีกประการหนึ่งหนังสือธรรมะ หนังสือแง่คิดต่าง ๆ การจัดพิมพ์หรือการจำหน่ายเผยแพร่ก็ได้รับความสนใจน้อยมาก จะเห็นได้ว่าจัดพิมพ์เพียง ๑,๐๐๐ เล่ม กว่าจะจำหน่ายได้หมดใช้เวลาเป็นปี เพราะการอ่านหนังสือของประชาชนคนไทยนั้น ยังอยู่ในเกณฑ์น้อยมาก ซึ่งผิดกับบางประเทศหนังสือธรรมะพิมพ์ครั้งละหลายหมื่นเล่ม ไม่พอจำหน่ายจ่ายแจก ในสังคมไทยนั้นเมื่อมีการแจกหนังสือ คนจำนวนไม่น้อยต้องการรับแจก ต้องการมีไว้เป็นเจ้าของ แต่เมื่อได้รับไปแล้วเพียงเปิดดูเห็นเป็นตัวอักษร เป็นหนังสือธรรมะก็วางหนังสือนั้นไว้บนโต๊ะไม่สนใจ บ้างก็รวบรวมให้ได้มาก ๆ ก็นำไปชั่งกิโลขายเหมือนหนังสือไร้ค่า ไม่คิดสักนิดถึงตอนที่กว่าจะได้หนังสือนั้นมา สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นในหมู่ชุมชนนับวันจะขยายวงกว้างมากยิ่งขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้จึงขอท่านผู้อ่านเมื่อไม่อ่านหรืออ่านจบแล้ว กรุณานำไปให้ห้องสมุดหรือส่งต่อให้กับผู้ที่สนใจก็จะเป็นการให้วิทยาทานด้วยธรรมะแง่คิด ซึ่งท่านผู้รู้กล่าวไว้ว่า **“ให้อะไรก็ไม่เท่าให้ความรู้ ให้อะไรก็ไม่เท่าให้วิชา ให้อะไรก็ไม่เท่าให้การศึกษา”** เพราะเหตุนี้หนังสือเล่มนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งดังที่กล่าวมานี้

ขอบพระคุณท่านบูรพาจารย์ ท่านที่คิด ท่านที่เขียนบทความสั้น ๆ ตามสถานที่ต่าง ๆ บูรพาจารย์บางท่านอาจละสังขารไปแล้วแต่บทความข้อคิดของท่านได้รวบรวมอยู่ในหนังสือเล่มนี้แล้ว เชื่อมั่นว่าท่านคงจะยินดีอนุโมทนาในการเผยแพร่บทความของแต่ละท่าน นอกจากบทความของแต่ละท่านยังได้ขอความร่วมมือจากบุคคลประกอบด้วย

ครูปวิช วรัญญูสาธิต ครูธนากร อุดมศรี ครูนรินทร์ ปิ่นกุมภรี ครูสิสิธร ศรีเฉลิมพร นายอัษฎาวุธ จันทร์วิเศษ (ผู้จัดพิมพ์ตัวอักษร) นางสาวปานสิริ เสาวดี ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดสุทธาราม นายสุวิชา พระโคตร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุทธาราม ทั้ง ๒ ท่านนี้กรุณาตรวจตัวอักษร

อย่างไรก็ตามความผิดพลาดย่อมเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ผู้รวบรวมต้องขอน้อมรับความบกพร่องไว้แก้ไขสืบไป หนังสือแง่คิด **“ตอนเก็บเล็กผสมน้อย”** นี้ แบ่งออกเป็น ๒ เล่ม จึงเป็นหนังสือแง่คิดเล่มที่ ๑๓ เล่มที่ ๑๔ - ๑๕ ทั้งนี้หนังสือแง่คิดเล่มที่ ๑๓ - ๑๕ เป็นหนังสือประเภทเดียวกัน และคงจะจัดพิมพ์หนังสือแง่คิด **“ตอนเก็บเล็กผสมน้อย”** ยุติไว้เพียง ๓ เล่มเท่านี้ ที่เป็นเช่นนี้ เกรงไปว่าจะเกิดความเกียจคร้านในสมองความคิด

เพราะไม่ต้องคิดอะไรมาก เพียงเห็นและจดข้อความนั้น ๆ มาก็รวบรวมจัดพิมพ์เป็นเล่มได้แล้ว ซึ่งผิดกับหนังสือเล่มอื่น ๆ ต้องใช้ความคิด ประสบการณ์ นำมาเขียนเรียบเรียงเป็นการฝึกเพื่อมิให้ความจำเสื่อมถอยไปมากกว่านี้

อนึ่ง บางท่านอาจตั้งคำถามเหมือนหนังสือแง่คิดเล่มที่ ๑๓ ว่าทำไมไม่จัดเป็นหมวด ๆ เช่น หมวดธรรมะ หมวดกตัญญู หมวดการศึกษา การที่ไม่จัดเช่นนั้น เพื่อต้องการให้ผสมผสานกลมกลืนกันไปขณะอ่าน จะได้หลากหลายมุมมองประเทืองปัญญาความนึกคิดพิจารณาไตร่ตรองทั่วๆไป สนุกบ้าง เคล้าอารมณ์เศร้า อารมณ์การปฏิบัติ หากจะพูดง่าย ๆ ก็คือรับประทานอาหารครั้งละหลาย ๆ รสชาตินั่นเอง จึงไม่จัดเป็นหมวดหมู่ สำหรับทุกบทความหวังว่ามีข้อคิดมีสาระประโยชน์หากท่านผู้ใดจะนำไปเผยแพร่ก็จะเป็นที่ขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง และไม่ต้องขออนุญาตในการนำไปเผยแพร่

ในความคิดหนังสือทุก ๆ ประเภทมีประโยชน์ทุกเล่มจะมากหรือน้อยได้อรรถรสสาระเพียงใดต้องขึ้นอยู่กับท่านผู้อ่านเป็นสำคัญ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมในหนังสือชุดนี้ทั้งท่านผู้สนใจในการอ่านขอได้รับความขอบพระคุณ

ไว้เป็นอย่างสูง ทั้งคิดว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นที่น่าสนใจสำหรับนักเรียน ครู ตลอดถึงผู้ชราภาพแบบผู้รวบรวม ขอพนมมือขึ้นบูชาท่านผู้ขบคิดริเริ่มเขียนบทความต่าง ๆ เป็นเหตุให้ได้รวบรวมจัดพิมพ์เผยแพร่เป็นรูปเล่ม ทั้งได้ให้บุคคลต่างๆ เขียนภาพประกอบ ทุกท่านที่เป็นเจ้าของบทความข้อเขียน ขอได้รับ **ความคารวะมุทิตาจิต** ด้วยความจริงใจไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

**จากใจและจริงใจ**

พระพิศาลประชานาถ

**(พระพิศาลประชานาถ)**



อาคารอัตถะสุโภ
วัดสุทธาราม สำเหร่ ซ.ตากสิน ๑๙
หรือ ซ.เจริญนคร ๔๐ และ ๔๖
กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๑. ถ้ารักพ่อ ขอเพียงแค่ เป็นคนดี
ถ้ารักพ่อ จงทำดี ให้พ่อดู
ถ้ารักพ่อ พึ่งเพียงพอ ให้พ่อรู้
ถ้ารักพ่อ จงเชิดชู คุณธรรม



๒. อันเพื่อนดี มีหนึ่ง ถึงจะน้อย
ดีกว่าร้อย เพื่อนคิด ริษยา
เหมือนเกลือดี แม้มีน้อย ด้อยราคา
ยังดีกว่า มีน้ำเค็ม เต็มทะเล



๓. สตรีไทย สมัยเก่า ของเราล้วน
รักเนื้อนวล สงวนตัว กลัวเสียสาว
ถนอมไว้ ไม่ให้มี ราคีคาว
ดุจมณี ไม่มีร้าว ก่อนคราวควร
ช่างแสนดี สตรีไทย สมัยเก่า
ไม่ยอมเน่า เฝ้าถนอม ความหอมหวน
สตรีไทย สมัยใหม่ ให้คิดทวน
ต้องรักนวล สงวนค่า ยอดนารี



๔. ฉุกคิด ชีวิตก็เปลี่ยน อย่ายอมแพ้
แม้ชีวิต จะติดลบ จะติดขัด
ตราบใดที่มือเท้า หัวใจ ยังอยู่ครบ
ก็ต้องสู้ จนกว่าจะได้ พบชัยชนะ



๕. จงให้กำลังใจกับตนเอง
ในทุกสถานการณ์ไม่ว่าจะดีหรือร้าย
กำลังใจที่มาจากความศรัทธาในตัวเอง
จะเปลี่ยนแปลง...ชีวิต...ให้ดีขึ้นเรื่อยๆ




๖. ศีลธรรม จะช่วยให้คน ดูมีราศี
ความดี จะช่วยให้คน ดูมีคุณค่า
สัจจะ จะช่วยให้คน ดูมีราคา
ส่วนเวลา จะช่วยเผย ธาตุแท้
สันดานเดิมของคนนั้น



๗. ทุกคนมีเวลาเท่า ๆ กัน คือ ยี่สิบสี่ชั่วโมง
แต่จะมีสักกี่คนที่มีเวลาเป็นของตัวเองจริง ๆ
เพราะเวลาของคนส่วนใหญ่ จะถูกดึงไปสู่อดีต
ถูกดึงไปสู่อนาคต มีไหมวันหนึ่ง ๆ ที่คุณจะมีเวลา
.............อยู่กับปัจจุบัน.............

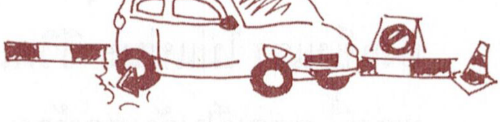


๘. เวลาชีวิต ของแต่ละคน ไม่เท่ากัน
อย่าคิด ว่าตน ยังหนุ่มยังสาว
ยังแข็งแรง ไม่แน่นะ ชีวิตเรา
พรุ่งนี้ อาจเป็นวันสุดท้าย......
ของชีวิตก็ได้ใครจะรู้...ทำบุญ...ทำดี
ตอนยังมีลมหายใจอยู่...ดีที่สุด



๙. เกียรติประวัติ นักรบไทย ใจเดี่ยวเด็ด
แกร่งกว่าเพชร เม็ดใด ในโลกหล้า
ยอดขุนศึก นักสู้ กู้พารา
ผู้หาญกล้า ปราบศัตรู หมู่ไพรินทร์
คือพระยาพิชัย ดาบหัก ยอดนักรบ
ผู้สยบ อริราช ดาษดาดิ้น
เกียรติประวัติ ลือลั่น สนั่นดิน





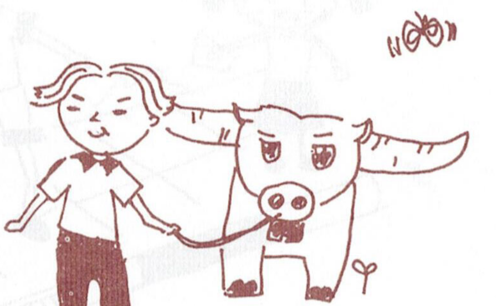


๑๐. ผิดหวัง...ให้เริ่มใหม่
ผิดใจ...ให้พูดจากัน
ผิดพลาด...ให้โอกาสกัน
ผิดมหันต์...จงยอมรับ...ผลแห่งกรรมนั้น

๑๑.

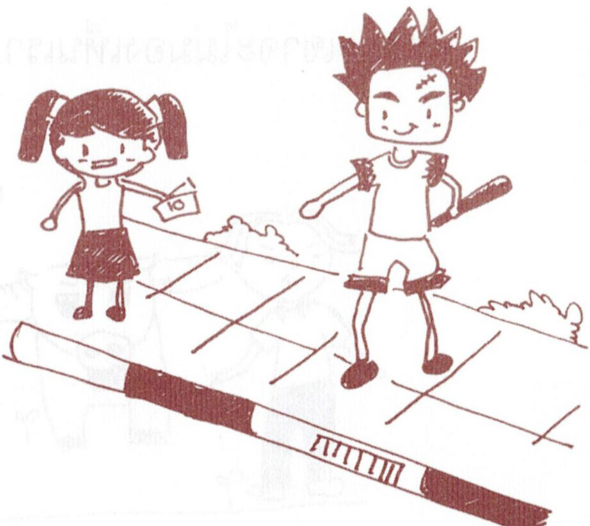
เป็นคนดี ถ้ารู้ทันเขา เราจะไม่เสียคน
รู้ทันคน ก็จะไม่ถูก เอาเปรียบ
อย่าดี จนซื่อเกินไป
อย่าดี จนตนตายใจ
อย่าดี จนไม่ระวัง
อย่าดี จนออกหน้าออกตา
อย่าดี จนแบบว่าอะไรก็เกรงใจ

เป็นคนดี
ถ้ารู้ไม่ทันคน ก็จะเสียเปรียบเขา
ถ้าไม่ทันเขา เราก็จะเสียคน
เพราะเขาจะไม่มองเห็นเรา...เป็นคน



๑๒.

เป็นนักเลง อันธพาล สันดานแย่
ทั้งเจ้าแม่ เจ้าพ่อ ขอเถิดหนา
สิ่งที่ควร ฝากไว้ ในโลกา
ทรงคุณค่า คือคุณงาม คุณความดี
ชีวประวัติ ที่ลูกหลาน จารจารึก
เปิดผนึก ให้อ่าน งานเผาผี
มันน่าอาย ขายหน้า ถ้อยพาที
ที่มีแต่ การชั่วช้า สารเลว



๑๓.
จะเป็นผู้ดีหรือไม่ ให้ดูที่มารยาท
จะฉลาดหรือไม่ ให้ดูที่ความนิ่ง
จะดีจริงหรือไม่ ให้ดูที่การกระทำ
จะมีธรรมแค่ไหน ให้ดูที่ควบคุม
อารมณ์...ได้เพียงใด



๑๔. พายุมีไว้ฝ่า ปัญหามีไว้แก้
มันก็แค่ ช่วงเวลาแย่ ๆ
ที่ผ่านเข้ามา อดทนฝ่าฟัน
อีกเดี๋ยว มันก็จะผ่านไป



๑๕. รวยแล้ว ไม่ช่วยใคร ก็ไร้ค่า
ได้มาแล้ว ไม่ช่วยใคร ก็ไร้ผล
เพราะชีวิต ของเรานั้น สั้นเหลือทน
จะเป็นคน เห็นแก่ตัว อยู่ทำไม?



๑๖. อย่าแบกความทุกข์
อย่ากอดความโกรธ
อย่าโทษความเกลียด
อย่าเบียดบังใคร
ปล่อยใจให้สงบ จุดจบสบาย



๑๗.

การเกิดมาเป็นคน เป็นมนุษย์

เหมือนเขาให้มา ค้าขาย

หากประมาท อวดดี ไม่เชื่อผู้รู้ ก็ขาดทุน

หากโชคร้าย เพราะประมาท เป็นเหตุ

ก็ต้องล้มละลาย กลับไปอยู่นรกใหม่

ต้องใช้เวลาอีกนานแสนนาน......

กว่าจะได้กลับมาทำการค้าใหม่



๑๘.

ทุกอย่าง   มีอุปสรรค
ทุกอย่าง   ต้องเรียนรู้
ทุกอย่าง   ต้องสู้
ทุกอย่าง   ต้องอดทน
ไม่มีใครมีแต่ ความสุข
ไม่มีใครมีแต่ ความทุกข์
ไม่มีใครมีแต่ ร้องไห้
เกิดเป็นคนต้องมีสติ อดทน เข้มแข็ง
เพราะชีวิตหลายบทบาท มีสติไม่ประมาท
ก้าวไม่พลาด ชีวิตปลอดภัย





๑๙.

อานิสงส์ของศีล คือความสุข
เพราะเมื่อใจมีศีล...ศีลเข้าถึงใจ
ชีวิต ก็ไม่มีโทษภัย มีความสุขในเบื้องต้น
อานิสงส์ของสมาธิ คือความสุขมากยิ่งขึ้น
อานิสงส์ของปัญญา คือความสุขอันสูงสุด

๒๐.

เกิดเป็นคน จนหรือมี ก็ชีวิต
จงใช้สิทธิ์ ตามเส้นทาง ที่วางไว้
เอาความดี ตามเป็นเพื่อน คอยเตือนใจ
ตราบชีพไร้ ลาลับ ดับชีวัน
ฝากความดีไว้กับโลก



๒๑.

ขยัน และรู้จักเก็บ
ใช้เงิน ให้มีคุณค่า
รับผิดชอบ ต่อหน้าที่
มีใจรัก กับงานที่ทำ
ซื่อสัตย์ ต่อคนรัก
มีน้ำใจ กับหมู่มิตร
ไม่ลืมคน ผู้มีพระคุณ
กตัญญู ต่อพ่อแม่
ไม่มีทาง ตกต่ำ
นับวันยิ่งเจริญ





๒๒.

เราไม่ได้เกิดมาเพื่อ
ทำทุกสิ่งให้ถูกต้อง ๑๐๐%
แต่เราเกิดมาเพื่อทำทุกสิ่ง
ทุกอย่างให้ดีที่สุด
ทั้งทำให้เกิดข้อผิดพลาด
ในชีวิตให้น้อยที่สุด

๒๓.

ข้าศึกใด ๆ ในโลกนี้
ไม่มีอำนาจลึกลับ ร้ายกาจ แหลมคม
เหมือน...ข้าศึก...ภายในใจเรา ?

(หลวงปู่เทสก์)



๒๔.

## ถ้าศีลธรรมไม่กลับมา

• ถ้าศีลธรรม ไม่กลับมา โลกาวินาศ
มนุษยชาติ จะเลวร้าย กว่าเดรัจฉาน
มัวหลงเรื่อง กินกามเกียรติ เกลียดนิพพาน
ล้วนดื้อด้าน ไม่เหนี่ยวรั้ง บังคับใจ

• อาชญากรรม เกิดกระหน่ำ ลงในโลก
มีเลือดโชก แดงฉาน แล้วซ่านไหล
เพราะบ้ากัน บ้ากาม ทรามเกินไป
บ้าเกียรติก็ พอไม่ได้ ให้เมาตน

• อยากครองเมือง ครองโลก โยกกันใหญ่
ไม่มีใคร เมตตาใคร ให้สับสน
ขอศีลธรรม ได้กลับมา พาหมู่คน
ให้ผ่านพ้น วิกฤตการณ์ ทันเวลา



๒๕.

วันนี้แม้จะรู้สึก บอบช้ำบ้าง
ก็ช่างมันเถอะ อย่าไปเสียเวลา
กับความทุกข์ จนไม่มีเวลา
ที่จะลงมือทำอะไรดี ๆ
ให้กับตัวเราเอง เพราะถึงอย่างไร
ชีวิตเราก็ยังมีวันพรุ่งนี้เสมอ
และบางที วันพรุ่งนี้เราเอง
อาจจะมี ความสุขก็ได้



๒๖. เมื่อคิดดี ทำดี พูดดี

ย่อมมองอะไรก็ดี
เมื่อมองอะไรก็ดี
ย่อมเห็นแต่สิ่งที่ดีดี
หรือเห็นดีมากกว่าร้าย
แม้จะเห็นสิ่งที่ร้ายร้าย
ก็ยังมองเห็นเป็นดีได้

เมื่อเป็นดังนี้...ชีวิต
ย่อมมีแต่เรื่องดีดีเข้ามา
ก็เพราะจุดเริ่มต้นมาจาก
การคิดดี พูดดี ทำดี
หรือเรียกอีกมุมหนึ่งว่า **"มีแง่คิดที่ดี"**



๒๗.

ทำดีย่อมได้ดี อย่าย่อท้อในความดี

วันนี้อาจมีกรรมเก่า แต่ผลของกรรมดี

ยังรอเราอยู่ อดทนไว้ ชีวิตจะดีเอง



๒๘.

มันไม่มีคำว่าตลอดไป บนโลกใบนี้

หรือที่ไหนก็ตาม ทุกสิ่งทุกอย่าง

ล้วนเกิดมาเพื่อ เปลี่ยนแปลงและสลายไป

เขาถึงสอน ไม่ให้เรายึดติดกับอะไร

เพราะสักวันหนึ่ง เราก็ต้องจากไป

เหมือนกันนั่นเอง



๒๙.



เมื่อเดินทาง ต้องมีเหนื่อยล้า
อยู่ใต้ฟ้า ต้องมีบ้างที่เปียกฝน
เกิดเป็นคน ก็ต้องอดทน ใจหนักแน่น
อย่าไปหวั่นกับคนนินทา
จิตใจจะแกร่งกล้า ต้องผ่านปัญหา
ชีวิตจะก้าวหน้า ก็ต้องผ่านอุปสรรค

๓๐.

จุดเปลี่ยนของอนาคต อยู่ที่รู้จักคิด
จุดเปลี่ยนของชีวิต อยู่ที่การศึกษา
จุดเปลี่ยนของใจคน อยู่ที่กาลเวลา
จุดเปลี่ยนของโชคชะตา อยู่ที่ใจคน



๓๑.

ชีวิตของคนเรานั้นมันสั้น ไม่มีอะไรแน่นอน
สัจธรรมของมนุษย์
คนที่มีชีวิตอยู่ จึงต้องทำหน้าที่ตัวเองให้ดีที่สุด
จะได้ไม่ต้องเสียใจภายหลัง



๓๒.

ชีวิตไม่ยืนยาว อย่ามัวจม
อยู่กับความเศร้าใจ ชีวิตไม่แน่นอนอะไร
อย่าไปจริงจัง กับการคาดหวัง
ชีวิตย่อมมีพลาดพลั้ง อย่าไปกลัว
กับการเริ่มต้นใหม่ ชีวิตที่ได้มา
ก็ย่อมมีเสียไป เพราะฉะนั้น
จงรู้จักพอใจ ในสิ่งที่เรามี



๓๓.

เพ่งคุณ แทนที่จะเพ่งโทษ ลองเพ่งคุณ
แทนที่จะจับผิด เป็นจับถูก
เราควรที่จะเปลี่ยนจาก เป็นคนเพ่งโทษจับผิด
เป็นคนเพ่งคุณ จับถูก
ขอให้ทบทวนขอให้ไตร่ตรอง
ความดี ความงาม ของคนรอบข้าง

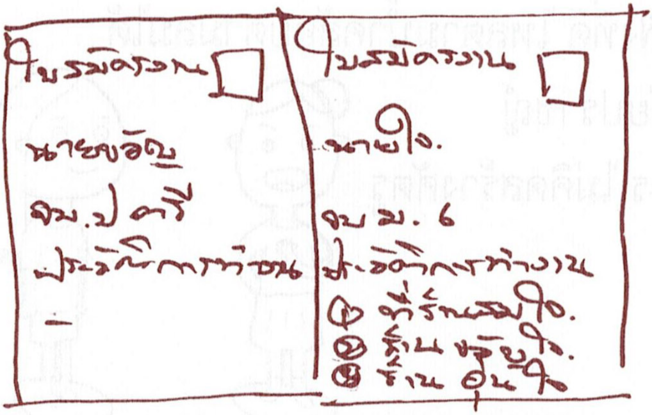


๓๔.



ถ้าหลง หลงในคุณงามความดี
ถ้าโกรธ โกรธในสิ่งไม่ดี
ถ้าโลภ โลภในการสร้างคุณธรรม
ให้มีมาก ๆ ในใจตน เป็นสิ่งสำคัญ
หมั่นสร้างพลังสมาธิปัญญาให้แก่กล้า
ให้ทาน รักษาศีล เจริญเมตตาบารมี
แผ่ทั่วพื้นปฐพีเป็นสิ่งมงคลดี

๓๕. คนโง่ จะประเมินค่าคนจาก
ใบปริญญาและใบประกาศ
คนฉลาด จะประเมินค่าคนจาก
ความสามารถและจิตใจ




๓๖.

สรรพสิ่งในโลกนี้ ล้วนเป็นไปตามเหตุและปัจจัย ไม่ได้เป็นไปตามที่บนบานศาลกล่าว

หากโลกนี้ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยให้สมปรารถนาได้จริง...แล้วโลกนี้

จะเหลือใครที่ผิดหวัง



๓๗.

เมื่อเขาอยากจะ...ฉลาด

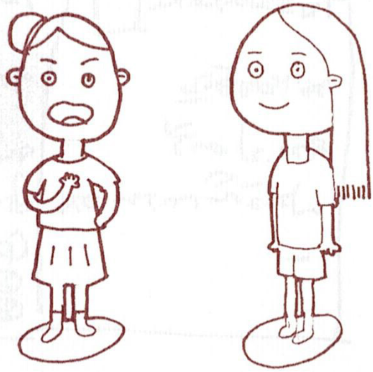
เราก็ต้องทำเป็นไม่รู้ เมื่อเขาอยากจะรู้

เราก็ต้องแกล้งโง่ เมื่อเขาอยากจะคุยโม้

เราก็ต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ไหลตามน้ำคล้อยตามลมได้

นี่แหละคือ...วิสัยปราชญ์

ผู้ฉลาดสร้างมิตร ไม่คิดสร้างศัตรู



๓๘.

เกิดมาจน อย่าโทษพ่อแม่

ยามย่ำแย่ อย่าโทษดินฟ้า

ถึงลำบาก อย่าโทษโชคชะตา

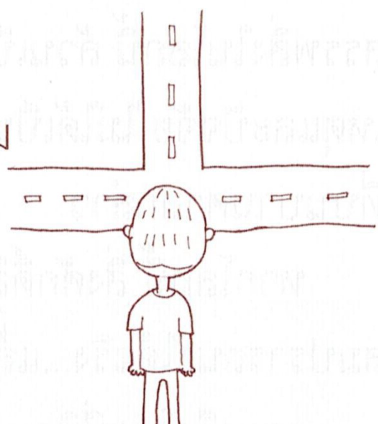
ทุกข์หนักหนา อย่าโทษเวรกรรม

อยากสบาย จงอย่าท้อแท้

เหนื่อยแทบแย่ ให้อดทนทำ

ใครต่อใครว่า อย่าสน อย่าจำ

จะสูงหรือต่ำ เราลิขิตเอง

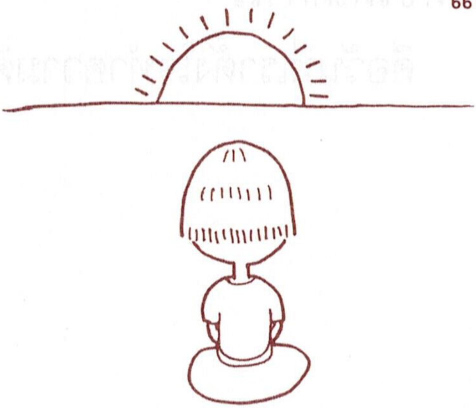


๓๙.

ไม่เจ็บก็ไม่โต ไม่ล้มเหลว ก็ไม่สำเร็จ

ไม่ผิดพลาด ก็ไม่ได้บทเรียน ดูมันโหดร้าย

แต่มันคือชีวิต



๔๐.

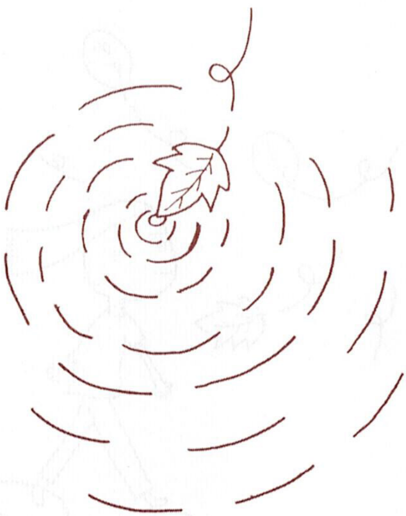
สบายใจ

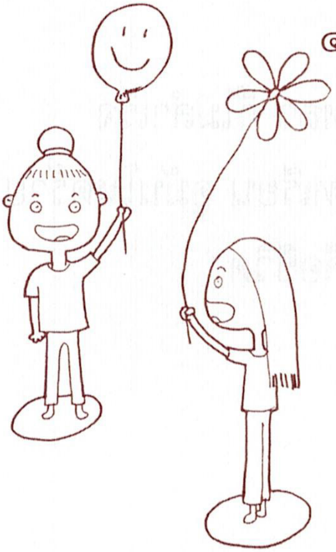
คลาย เพราะคิดจบ

สงบ เพราะคิดวาง

สว่าง เพราะคิดเป็น

ร่มเย็น เพราะคิดดี





๔๑. วันที่ชีวิตไม่ขาดทุน

คือวันที่ได้ทำบุญและอภัย

วันที่ชีวิตได้กำไร

คือวันที่เราตั้งใจทำความดี

๔๒. ทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาในชีวิต

เป็นแค่ของชั่วคราว

รัก ก็ชั่วคราว

เกลียด ก็ชั่วคราว

โกรธ ก็ชั่วคราว

สมหวัง ก็ชั่วคราว

ผิดหวัง ก็ชั่วคราว

ทุกอย่างมาได้ ก็ไปได้



๔๓.

จงอยู่อย่างมีพลัง....เพราะ

พลังกาย ทำให้เรา แข็งแรง

พลังใจ ทำให้เรา เข้มแข็ง

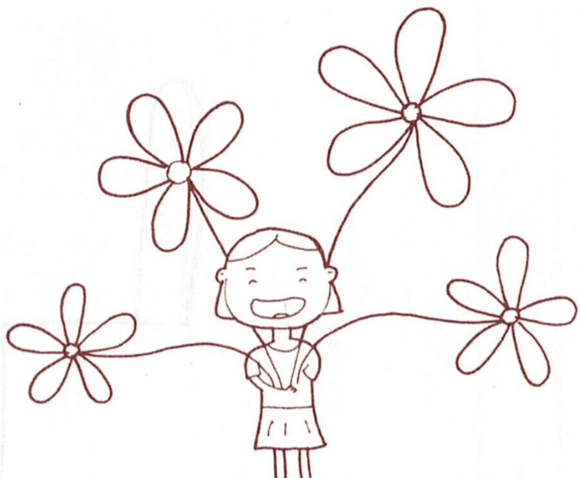
พลังรัก ทำให้เรา กล้าหาญ

พลังความดี ทำให้เรา ชนะความเลว

พลังกตัญญู ทำให้เรา สำนึก

พลังเรียนรู้ ทำให้เรา ฉลาด

พลังสมาธิ ทำให้เรา มีสติ



๔๔.

เครื่องประดับที่มีค่ามากที่สุดของร่างกายคือ รอยยิ้ม

สิ่งที่ต้องปกป้องมากที่สุด คือ สติ

สิ่งที่ต้องรอบคอบมากที่สุด คือ ความคิด

สิ่งที่ต้องควบคุมมากที่สุด คือ อารมณ์

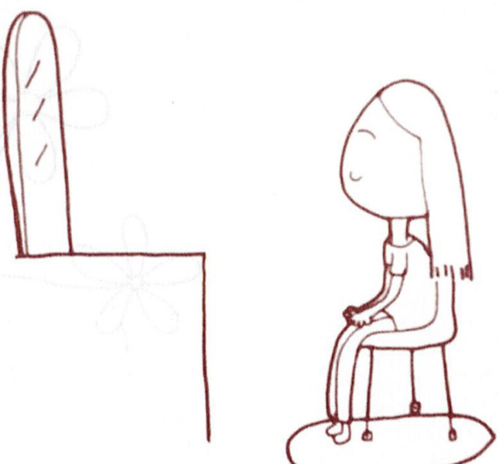
สิ่งที่ต้องระวังมากที่สุด คือ คำพูด

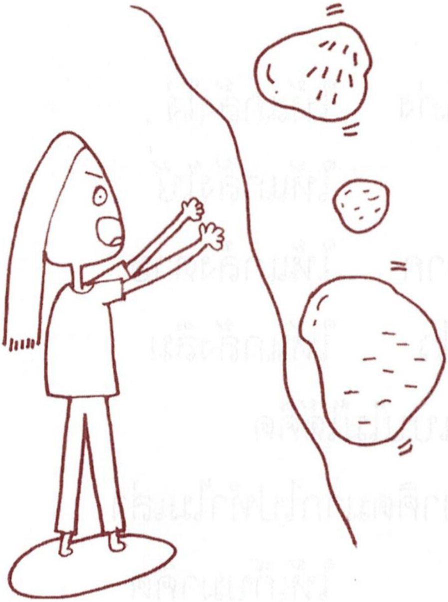
สิ่งที่ต้องถนอมมากที่สุด คือ ความรัก

สิ่งที่ต้องพัฒนามากที่สุด คือ นิสัย

สิ่งที่ต้องทำมากที่สุด คือ ดูตัวเอง

ของใช้ประจำตัวที่มีค่ามากที่สุด คือ ปัญญา





๔๕.

การทำใจ...คือ...การทำให้ใจ

มีการคุ้มครองป้องกัน...คนมีบุญ

เพราะคนมีบุญ คือการคุ้มครองปกป้องใจดี

มีกำลังใจเข้มแข็งด้วยอานุภาพของบุญ

ฉะนั้น...ผู้ที่เข้าใจพุทธศาสนาดี

จะไม่จนทั้งทรัพย์ภายนอกและทรัพย์ภายใน

เพราะใจที่ประกอบด้วย **"บุญ"**

บุญย่อมคุ้มครองทรัพย์และอริยทรัพย์ได้มั่นคง

๔๖.

อยู่กับคนอวดเก่ง ให้แกล้งโง่

อยู่กับคนขี้โม้ ให้แกล้งใบ้

อยู่กับคนพูดมาก ให้แกล้งตาย

อยู่กับคนปากไว ให้แกล้งลืม

คนพูดเขาพูดแบบไม่ได้คิด

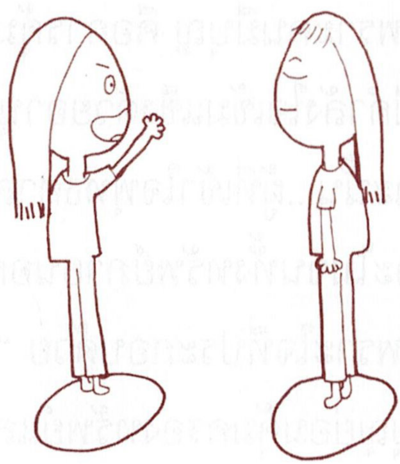
คนฟังจะเก็บมาคิดมากไปทำไมเล่า

พูดดีมีเนื้อหา ให้เก็บมาคิด

พูดไม่คิด มีแต่น้ำ แค่ฟังไว้

พูดดีมีวิชา เก็บไว้ในใจ

พูดไปมีแต่ภัย อย่าพูด อย่าจำ รกสมอง

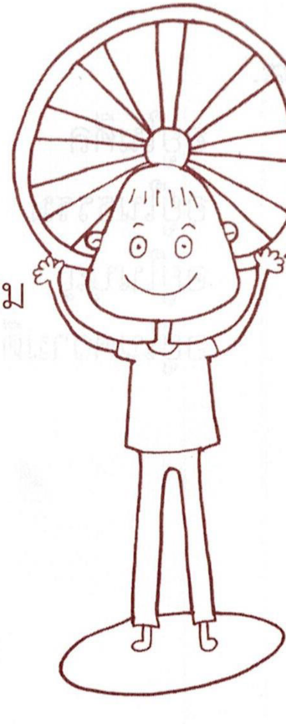


๔๗.

โลกนี้ อะไร เที่ยงแท้
เกิดแก่ เจ็บตาย ให้เป็น
สุขทุกข์ คลุกเคล้า เช้าเย็น
คงเป็น เช่นนั้น นานมา

จนต่ำ รวยล้ำ ต่างกัน
แข่งขัน กันด้วย ยศฐา
ยกย่อง กันที่ เงินตรา
ทำดี ไร้ค่า เยินยอ

ให้เห็น เป็นจริง ยิ่งแท้
ปลงแน่ ปล่อยว่าง บ้างหนอ
เข้าหา พระธรรม อย่ารอ
สุขยิ่ง จริงหนอ เพราะธรรม



๔๘.

เกิดเป็นเสือ ไม่ต้องขู่ ก็ดูเกรง
เกิดเป็นสิงห์ ไม่ต้องเบ่ง ก็เก่งกล้า
เกิดเป็นหงส์ ไม่ต้องบิน ก็สง่า
เกิดเป็นคนดี แบบธรรมดา......
ไม่ต้องรวยล้นฟ้า ก็มีค่าและดูดี



๔๙.

อยู่ในศีล ชีวิตย่อมปลอดภัย
อยู่ในธรรม ยากที่จะทุกข์ใจ
อยู่ในบุญ ใบหน้าดูผ่องใส
อยู่ในความดี อยู่ไหนไม่เดียวดาย

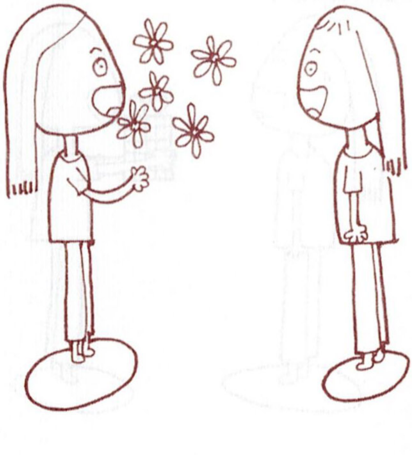


๕๐.

จะแก่เร็ว แก่ช้า ก็ต้องแก่
จะป่วยเร็ว ป่วยช้า ก็ต้องป่วย
จะตายเร็ว ตายช้า ก็ต้องตาย
จะจากเร็ว จากช้า ก็ต้องจาก
ชีวิตคนเรา สั้นยาว ไม่เท่ากัน



๕๑.



ปลูกต้นหอม ไว้ที่ปาก
เอ่ยคราใด ไม่มีภัย
ปลูกต้นรัก ไว้ที่ใจ
จิตสดใส ไม่มัวหมอง
ปลูกต้นบุญ ไว้ที่ตัว
ชั่วชีวิต ไม่ขาดทุน
ปลูกต้นธรรม ไว้ที่ชีวิต
จิตอบอุ่น ไม่ทุกข์ใจ

๕๒.

ปล่อยมือนั้นง่าย ปล่อยวาง สิยากกว่า
ปล่อยยาก ก็ลำบาก
ปล่อยได้ ก็สบายใจ
ทุกคนรู้วิธี คลายนิ้วมือทำเอาไว้
แต่จะมีสักกี่คน ที่จะรู้วิธีคลายใจ
ที่ไม่ยอมปล่อยวาง



๕๓.

การให้อภัย คนที่ทำให้คุณเจ็บใจ
คือของขวัญ ที่คุณให้กับเขา
การลืม คนที่ทำให้คุณเจ็บใจ
คือของขวัญ ที่คุณให้กับตนเอง



๕๔.



ฟ้าไม่ได้ลิขิตอะไรเลย...ในตัวเรา
แต่กรรมต่างหากที่ลิขิตชีวิตเรา
และกรรมก็มิได้เกิดจากใครกระทำให้เรา
แต่ตัวเรานี่แหละ เป็นผู้กระทำกรรมนั้นขึ้นมาเอง
ทั้งเป็นผู้รับผลของกรรม ไม่มีใครที่จะรับแทนได้

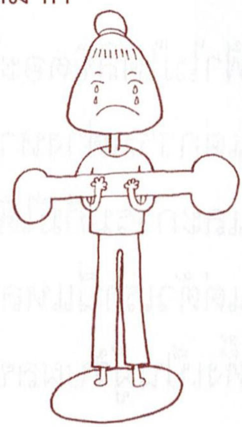


๕๕.

คนลับมีด...ย่อมรู้จักความคม...
ของใบมีด...ฉันใด
คนที่รู้จักใช้ชีวิต
แน่นอนที่สุด...ย่อมรู้ถูกและผิด
ว่าต่างกันอย่างไรฉันนั้นเหมือนกัน

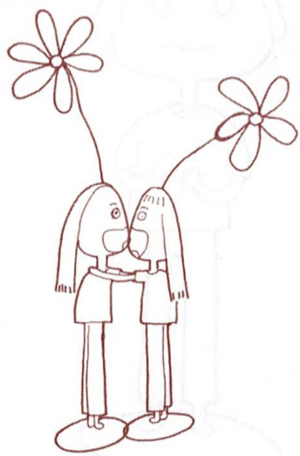
๕๖.

เข้มแข็งได้แต่ถ้ามากเกินไป จะแข็งกระด้าง
อ่อนโยนได้ถ้ามากเกินไป จะทำให้อ่อนแอ
พูดได้แต่ถ้ามากเกินไป จะกลายเป็นพูดมาก
ให้ได้แต่ถ้ามากเกินไป จะทำให้ไร้ค่า

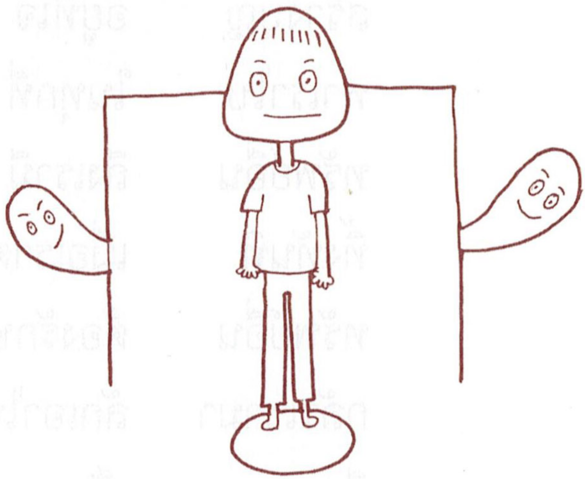


๕๗.

มีเพื่อนดี มีชัย ไปกว่าครึ่ง
มีคนคอย คิดถึง ดีแค่ไหน
มีคนรัก คนเฝ้า คอยห่วงใย
จงรักษา เอาไว้ ให้นานนาน



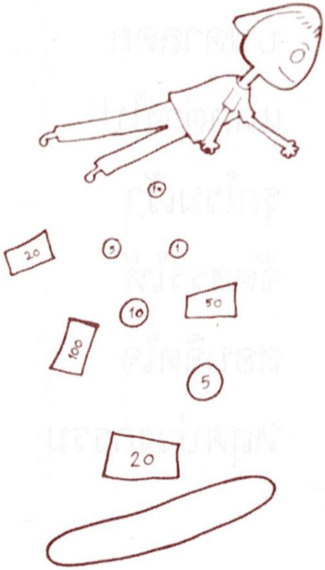
๕๘.



บุญและบาป อยู่ฉากหลัง คอยบังคับ
ให้เคลื่อนขับ ตามแรงกรรม นำส่งผล
สองสิ่งนี้ เท่านั้น บันดาลดล
ชีวิตคน จึงผิดแผก แตกต่างไป
บ้างก็สุข บ้างก็ทุกข์ รุกโรมเร้า
มันเล่นเอา สารพัด จัดสรรให้
ศึกษาธรรม นำมาคิด สอนจิตใจ
ทำอย่างไร จะพ้นห่วง หลุดบ่วงกรรม

๕๙.

สร้างบุญ อยู่ที่ใจ
พาเราไป ในทุกที่
ทรัพย์อื่น ถึงเรามี
ทิ้งทันที เมื่อเราตาย
ทรัพย์อื่น ต้องรักษา
กลัวเขามา ลักเอาไป
มีมาก เป็นทุกข์ใจ
กลัวคนร้าย มาแย่งชิง
แต่บุญ ไม่กลัวหาย
เป็นหรือตาย ก็อยู่จริง
ไม่มี การแย่งชิง
เพราะความจริง.....ต้องสร้างเอง



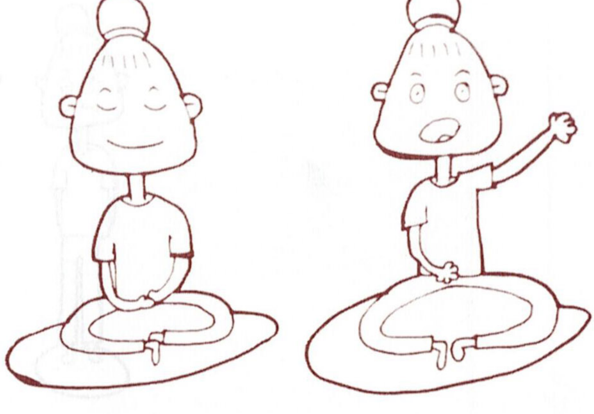
๖๐.

วิชาที่ยากและใช้เวลาเรียนมากที่สุด
คือการใช้ชีวิต เพราะว่า
เรียนไม่มีวันจบ เรียนกันจนวันตาย
ที่สำคัญ ไม่มีหนังสือเรียน
ต้องเรียน และ รู้ด้วยตนเอง



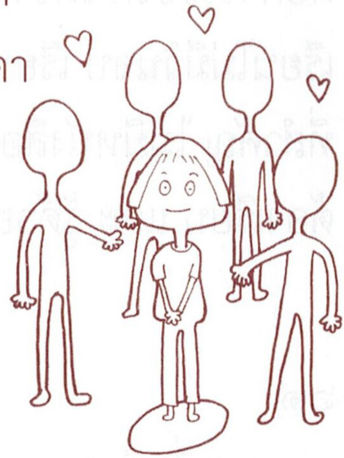
๖๑.

พอเริ่มคิดมาก จะพูดน้อย
พอเริ่มคิดน้อย จะพูดมาก
พอเริ่มคิดยาก จะพูดงง ๆ
พอเริ่มปลงได้ จะไม่พูดอะไรเลย



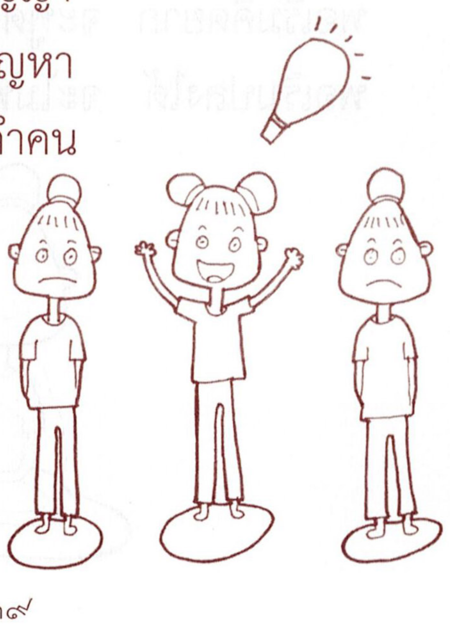
๖๒.

อันความดี ไม่ใช่ดี ที่มีทรัพย์
ไม่ใช่นับ แบงก์พัน หรือชันชา
ไม่ได้อยู่ ที่รูปร่าง และหน้าตา
งามกิริยา มีศีลธรรม ประจำใจ
เป็นเช่นนี้จึงน่าคบสมาคมด้วย



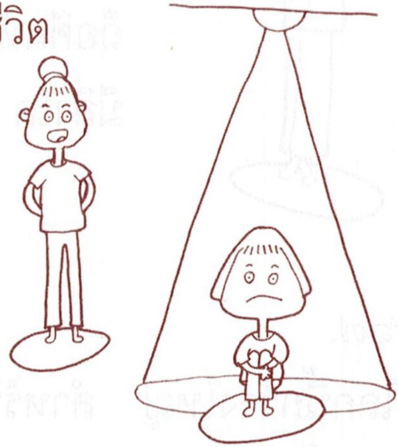
๖๓.

เมื่อใจมีสมาธิ จะมีความจำดี
เมื่อใจมีสติ จะก่อเกิดปัญญา
เมื่อใจมีขันธ์ จะพาผ่านปัญหา
เมื่อใจมีเมตตา จะไม่ถือสาคำคน



๖๔.

คำพูดที่หลุด　ออกจากปาก
ด้วยความโมโห　เพียงครั้งเดียว
อาจอยู่ในใจ　คนอื่นตลอดชีวิต



๖๕.

ทำตัวไม่ดี　ทำลายพ่อแม่
กิริยาแย่ ๆ　ทำลายวงศ์ตระกูล
แล้งน้ำใจ　ทำลายมิตร
พูดไม่คิด　ทำลายตัวเอง





๖๖.

จิตใจดี มีธรรมะ ชนะหมด
จิตใจคด ธรรมะหมด ไม่สดใส
ถือศีลห้า ธรรมะมี อยู่ในใจ
มีสิ่งใด ไม่สุขเท่า เรามีธรรมะ

๖๗.

โลกนี้กว้างใหญ่ สำหรับคนใจกว้าง
โลกนี้อ้างว้าง สำหรับคนใจแคบ
โลกนี้คับแคบ สำหรับคนเห็นแก่ตัว
โลกนี้ไม่น่ากลัว สำหรับคนเสียสละ



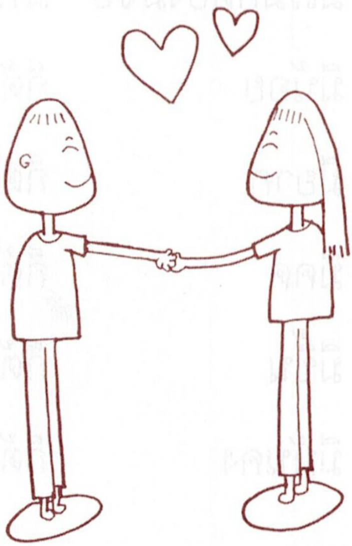


๖๘.

จะจำใครได้ไม่ได้ จำคุณได้ก็พอ
จะรวยหรือจน ให้เป็นคนดีก็พอ
จบ ป.ตรีหรือป.4 ให้มีงานทำก็พอ
จะเรียนสูงหรือเรียนต่ำ ให้สอนตนได้ก็พอ
จะรู้มากหรือรู้น้อย ให้รู้ดีรู้ชั่วรู้ตัวก็พอ

๖๙.

ขอบคุณที่ได้อยู่ร่วมกัน
ขอบคุณที่ได้แบ่งปันให้กัน
ขอบคุณที่ได้ให้กำลังใจกัน
ขอบคุณที่ใส่ใจกัน
ขอบคุณที่แคร์กัน
ขอบคุณที่ตักเตือนกัน
ขอบคุณที่ช่วยเหลือกัน
ขอบคุณที่ให้อภัยกัน



๗๐.

ไม่มีหินเพชร มีดหรือจะคม

ไม่มีคารม คำพูดไม่ชวนฟัง

ไม่มีสตางค์ ไปไหนก็ไม่สง่า

ถ้าไม่มีคนอิจฉา จะรู้หรือว่าเรามีคุณค่า



๗๑.

มีเริ่มก็ต้องมีจบ มีพบก็ต้องมีจาก

มีน้อย ก็ต้องมีมาก

มียาก ก็ต้องมีง่าย

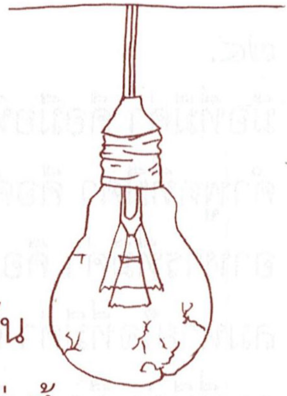
มีคด ก็ต้องมีตรง

มีขึ้น ก็ต้องมีลง

มีมั่นคง ก็ต้องมีเปลี่ยนแปลง

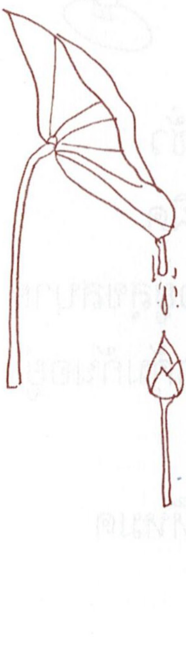


๗๒.



อานิสงส์ของศีล คือความสุข  
เพราะเมื่อใจมีศีล ศีลเข้าถึงใจ  
ชีวิตก็ไม่มีโทษภัย มีความสุขเบื้องต้น  
อานิสงส์ของสมาธิ คือความสุขมากยิ่งขึ้น  
อานิสงส์ของปัญญา คือความสุขอันสูงสุด

๗๓.



เรื่องหวยหรือ ซื้อทำไม ให้เขาแดก  
ชีวิตแหลก หมดตูดไป ไม่เข็ดหรือ  
เทกระเป๋า เอาไป ให้เจ้ามือ  
ตั้งใจซื้อ หวังจะรวย ซวยทุกที  
มีแต่จน หม่นหมอง ต้องรันทด  
โอกาสหมด ไร้ทางเป็น เช่นเศรษฐี  
ชีวิตซวย หวยห่า ตัวกาลี  
อยากมั่งมี อย่าหวังรวย กับหวยเบอร์

๗๔.

มือที่มีค่า คือมือที่ฉุดเราขึ้นมาตอนเราล้ม
คำพูดที่มีค่า คือคำพูดที่ได้มาตอนหมดกำลังใจ
อาหารที่มีค่า คืออาหารที่ได้มาตอนเราใกล้ตาย
ลมหายใจที่มีค่า คือลมหายใจที่ได้มาตอนเราไม่หายใจ
คนที่มีค่า คือคนที่ไม่ทิ้งเราไป
ตอนที่เราไม่เหลือใครใน...ชีวิต



๗๕.



บาปไม่เคยหนี คนทำชั่ว
กรรมไม่เคยกลัว คนทำผิด
คนที่ทำชั่ว แต่ยังอยู่สุขสบาย
นั่นเพราะยังมี บุญเก่าคุ้มกันอยู่
หากหมดบุญเก่าเมื่อไหร่
เตรียมชดใช้....กรรมนั้นให้หมด

๗๖.

บุญอย่างง่าย

ใครทำก็ได้บุญ

แค่คิดก็ได้บุญ

อนุโมทนาก็ได้บุญ

ให้คำปรึกษาก็ได้บุญ

สาธุก็ได้บุญ

ช่วยเหลือก็ได้บุญ

เป็นผู้ให้ก็ได้บุญ

ยินดีกับผู้อื่นก็ได้บุญ

รู้กตัญญูเป็นมหาบุญ



๗๗.



จงทำแต่ความดี แต่ไม่ต้องไปหวัง

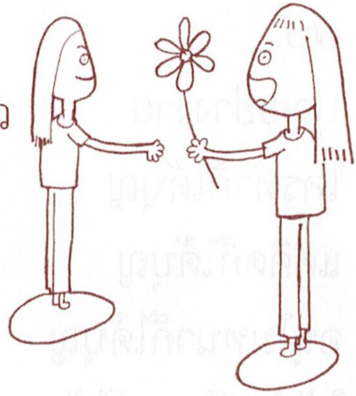
ความดีจากใคร จงเป็นคนมีน้ำใจ

แต่ไม่ต้องไปหวัง ความมีน้ำใจจากใคร

แล้วเราจะมีแต่ได้กับได้ มีความสุขเป็นกำไร

จะไม่เสียอะไรเลย แม้แต่ความรู้สึก

๗๘.



เรื่องไม่เป็นเรื่อง  เรื่องไร้สาระในหัว
ลบออกบ้าง        ล้างออกบ้าง
จะได้มีพื้นที่ว่าง  ให้เรื่องดีดี
        เข้ามาแทนที่บ้าง

๗๙.

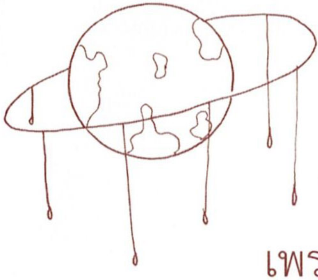
โลกเป็นโรงเรียนที่ใหญ่ที่สุด

ปัญหาที่เข้ามา คือบทเรียน
มารยาททั้งหลาย คือครูของเรา
โลกมันสอนเรา บางทีก็สุขสำราญ บางทีก็เศร้าโศก
บางทีทารุณโหดร้าย คุณต้องเรียนทุกบท
จะบอกว่าไม่ชอบวิชานี้ ไม่เรียนมันไม่ได้
เส้นทางนี้ผู้ปฏิบัติ ล้วนผ่านมาแล้วทุกคน
ทุกข์คือบทเรียนที่เราต้องสอบให้ผ่าน



๘๐.

ลมพายุที่ว่าร้าย ก่อให้เกิดความเสียหาย
ยังไม่เท่ากับ **"ลมปาก"**
ที่ส่อเสียดยุแหย่...ใส่ร้าย
ป้ายสี นินทากันอย่างสนุกปาก
เพราะมันทำร้ายได้แม้กระทั่ง **"ชีวิต"**



๘๑.

เราไม่เคยเห็นท่านผู้รู้ เถียงกันเรื่องธรรมะ
เห็นแต่ผู้อวดรู้ เถียงกันเรื่องธรรมะ
ผู้ปฏิบัติได้แล้ว เพิ่นบ่เถียงธรรมะ
(หลวงปู่ชอบ)





๘๒.

เมื่อเกิดมาอาภัพชาติที่แล้ว
อย่าให้ใจอาภัพชาตินี้อีก
คิดแต่ผลิตโทษทำบาป
อกุศลเผาผลาญตนให้ได้ทุกข์
อย่าทำบาปกรรมอกุศลอีกเลย
คนชั่วทำชั่วได้ง่าย
และติดใจไม่ยอมรับและแก้ไขให้ดี
คนดีทำดีได้ง่าย และติดใจ
กลายเป็นคนรักธรรมะตลอดไป

(หลวงปู่มั่น)

๘๓.



เรามาคนเดียว ไปคนเดียว

หมดทั้งสากลโลก

คนทั้งหลายไปคนเดียวทั้งนั้น

ไม่มีคู่สองเลย

จะเห็นว่าลูกสักคนหนึ่งก็ไม่มี

สามีสักคนหนึ่งก็ไม่มี ภรรยาสักคนหนึ่งก็ไม่มี

ต่างคนต่างมา ต่างคนต่างไป

ต่างคนต่างตาย ต่างคนต่างเกิด

(หลวงพ่อสด)

๘๔.

ค่อยเป็นค่อยไป แค่ไหนก็แค่นั้น

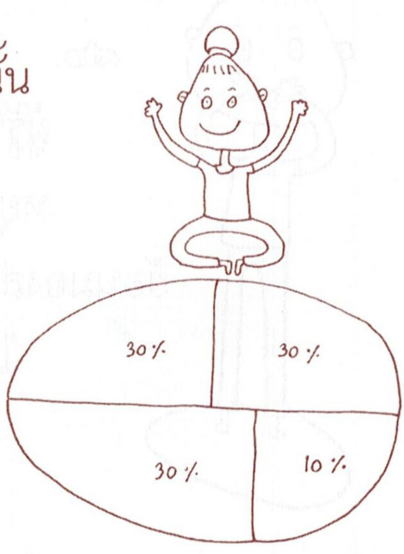
มุ่งมั่นอยู่ กับปัจจุบัน

ไม่เพ้อฝัน กับอนาคต

ไม่รันทด กับอดีต

เพียงเท่านี้ ชีวิตก็สุขแล้ว

กับความพอเพียง



๘๕.

ความกลัวก็เป็นทุกข์ กลัวที่จะพลัดพราก
กลัวที่จะสูญเสีย กลัวที่จะเจ็บแก่ตาย
กลัวที่คนอื่นจะไม่รัก กลัวไม่เป็นที่ยอมรับ
ที่ทุกข์เพราะเอามาคิด ปรุงแต่งไปต่าง ๆ นานา





๘๖.

ผู้รู้ที่แท้จริง คือรู้จักตนเอง
หยุดวิพากษ์วิจารณ์คนอื่น
ย้อนมองส่องตัวเอง ดูแลความคิดของตน
ให้ดีที่สุดเท่านี้เป็นพอ

๘๗.

ดีไม่ได้อยู่ที่ใจเรา
ถ้าใจเราคิดดี ก็เจอแต่สิ่งดี ๆ
ถ้าเรามองในทางที่ดี ใจเราก็จะรู้สึกดี
ถ้ากำลังใจดีสิ่งเลวร้าย ก็จะคลี่คลายลง



๘๘.

สุมาอี้สอนลูกในสามก๊ก
ครองใจฮ่องเต้ ได้เป็นยอดอำมาตย์
ครองใจอำมาตย์ ได้เป็นยอดขุนนาง
ครองใจขุนนาง ได้เป็นยอดบ่าวไพร่
ได้เป็นสามัญชน
ครองใจสามัญชน ได้เป็นฮ่องเต้



๘๙.

อย่าคิดว่า ไม่มีใครรู้ ในสิ่งที่เราจะทำ
อย่าคิดว่า ไม่มีกรรม คอยตามหา
อย่าคิดว่า จะไม่ตกอับ อีกสักครา
อย่าคิดว่า โชคชะตา จะมีดีต่อไป



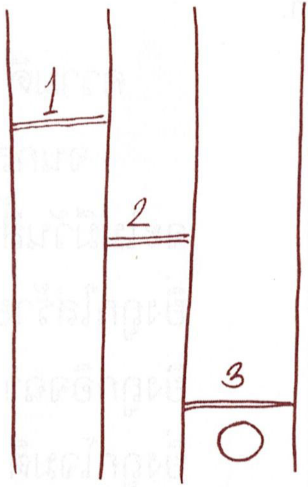
๙๐.

จิต มีเอาไว้ตรอง
สมอง มีไว้คิด
ชีวิต มีไว้ต่อสู้
ศัตรู มีเอาไว้เพิ่มพลัง
ความหลัง มีเอาไว้เป็นครู
ปัจจุบัน มีอยู่ให้รีบทำดี



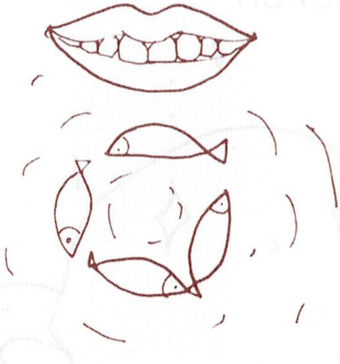
๙๑.

ชีวิตที่มีความสุข
คือชีวิต
ที่พอใจในสิ่งที่มี
ชีวิตที่ไม่ต้องแข่งกับใคร
ทำทุกอย่างด้วยความสบายใจ
ใครจะคิดอย่างไรก็ช่าง




๙๒.

เวรกรรมมีอยู่จริง
เราไม่ใช่คนกำหนด
ไม่ต้องไปสาปแช่งใคร
เพราะสุดท้ายแล้วนั้น
กรรมใครก็กรรมมัน
ที่สุดก็จะไล่ตามทันกันเอง



๙๓.

ความดี เมื่อถูกสั่งสมท่วมท้น

จนกลายเป็นบารมีธรรม

จะไม่มีวันสิ้น เสื่อมสลายไป

ยิ่งถูกใส่ร้าย ยิ่งเพิ่มศรัทธา

ยิ่งถูกอิจฉา ยิ่งได้ดิบได้ดี

ยิ่งถูกโจมตี ยิ่งโดดเด่นดัง

ยิ่งถูกจ้องพัง ยิ่งเจริญเติบโต

จงศรัทธา มุ่งมั่นทำดีไปเถิด

วิญญูชน จะอยู่เคียงข้างเรา

เทวดาฟ้าดิน จะคุ้มครองเรา

สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ท่านจะไม่ทิ้งเรา

ให้อยู่เดียวดายดอก



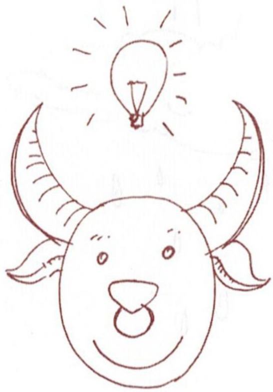
๙๔.

เมื่อรู้ว่า ถูกเขานินทา ใส่ร้ายป้ายสี

จงบอกตัวเองว่า **"ช่างหัวมัน"**

เมื่อรู้ว่าถูกเขาหมดรัก เพราะเขามีใหม่

จงบอกกับตัวเองว่า **"ช่างเขาเถอะ"**



เมื่อรู้ว่า ถูกเขาหลอก เพราะเชื่อคนง่าย

จงบอกกับตัวเองว่า **"ช่างมันเถอะ"**

เมื่อมันพลาดไปแล้ว ต่อไปจงระวัง

**"อย่าได้โง่อีกเท่านั้นพอ"**

๙๕.

ความเก่งต้องอาศัยความกล้า

กล้าลงทุนกล้าลงแรงกล้าริเริ่ม

กล้าล้มเหลวกล้าเสียสละ

ถ้ากลัวก็ไม่มีวันเก่ง

อยาก **"เก่งกล้า"**

ต้องเป็นคน **"กล้าเก่ง"**



(จตุพล ชมภูนิช)

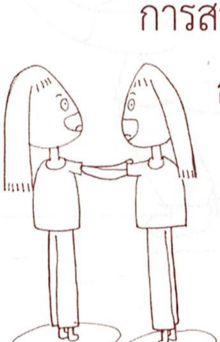
๙๖.

น้ำจืดมาจากน้ำเค็ม
ฝนตกมาจากน้ำในมหาสมุทร
ตัวเจ้าก็เช่นเดียวกัน
ย่อมเปลี่ยนตัวเองได้
อยู่อย่างมีประโยชน์
คำว่า ประโยชน์ คือมีคุณค่า
ฉะนั้น
จงเป็นไฟ เมื่อเขาหนาว
จงเป็นข้าว เมื่อเขาหิว
น้ำในใจเจ้า สำคัญยิ่งนักแล



๙๗.

คำขอโทษคำเดียว ยุติการทะเลาะที่ยาวนานได้
มือที่ตบไหล่ครั้งเดียว ทำให้มีกำลังสู้ต่อไปได้
การสวมกอดครั้งเดียว ทำให้ความโดดเดี่ยวหายไปได้
อย่าอายที่จะขอโทษ ตบไหล่หรือกอดใคร
เพราะมันอาจต่อลมหายใจ
ของใครบางคนให้ยืนยาวต่อไปได้



๙๘.

ถ้าคุณทำดี จะกลัวอะไร

คิดดีก็ดีไป คิดร้ายก็เข้าตัว



ใจคนพิกลแท้ ดีแต่จะจับผิด เขาไปทั่ว
ร้อนรน ทุกข์ใจ เพราะกลัว
ตัวทำตัว หมองมัว กรรมตามทัน
หันมามองดู ตัวท่าน กันก่อนไหม
ทำยังไง ทำให้ใคร ก็ได้อย่างนั้น
ทำเขาเจ็บ ทำเขาร้าว ก็เท่านั้น
กรรมใครทำ ผลของกรรม ก็รับไป

๙๙.

การเป็นคนดี



ความดีไม่มีวัน จืดจาง
อยู่ในที่มืด ก็สว่าง
อยู่ในที่รกร้าง ก็เด่น
อยู่กลางแดดร้อน ก็เย็น
อยู่ในที่ ที่ไม่มีใครเห็น
เขาก็ยังเป็นคนดี

๑๐๐.



ชีวิต คนเรา ก็เท่านี้
มีทั้งดี ไม่ดี ก็เท่านั้น
มีสุขทุกข์ คลุกเคล้ากัน ทุกคืนวัน
ผสมกัน เป็นเรื่องราว กล่าวขานมา
เรื่องเล็กใหญ่ ใช่ปัญหา อุปสรรค
ขอจงหนักแน่น อดทน และฝ่าฟัน
สุดท้าย สิ่งที่หวัง ประดังมา
คือของขวัญ ล้ำค่า น่าภูมิใจ

๑๐๑.

จะชั่วดี อยู่ที่ใจ คนคิด
จะถูกผิด ใจตน รู้ทุกอย่าง
จะสุขทุกข์ ใจตน เป็นผู้สร้าง
สิ่งทุกอย่าง จะสงบ ลงที่ใจ



๑๐๒.

กฎของกระจกคือ สะท้อนภาพกลับมา

กฎของเวลา คือ ไม่ย้อนกลับหลัง

กฎของชีวิต คือ ทุกอย่างไม่จีรัง

กฎที่ไม่เคยทำให้ใครผิดหวัง คือ กฎแห่งกรรม

ทำอย่างไรได้อย่างนั้น



๑๐๓.

ค่าของน้ำ อยู่ที่ความใส

ค่าของไฟ อยู่ที่ความร้อน

ค่าของลม อยู่ที่ความเย็น

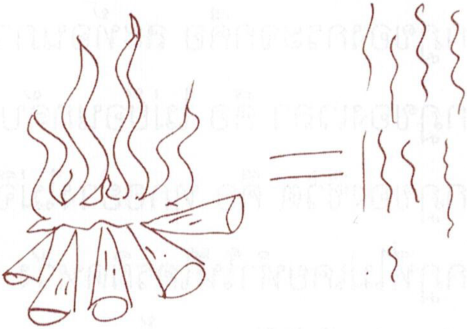
ค่าของคน อยู่ที่ความดี





๑๐๔.

ลูก-รอ-ก้าว



ก้าว ตามความ เพียร

ก้าว ตามความ พอดี

ก้าว ตามความ ซื่อสัตย์

ก้าว ตามความ มุ่งมั่น

ก้าว ตามความ ประหยัด

ก้าว ตามความ กตัญญู

ก้าว ตามหลัก ธรรมะ

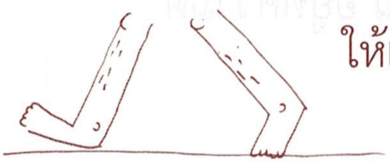
ก้าว ตามรอยแห่งศรัทธาพ่อหลวง

ก้าว ตามพ่อไปยังสวรรคาลัย

๑๐๕.

อย่าหยุดที่จะแบ่งปันความรู้สึกดี ๆ

ให้แก่ใคร ๆ เลย เพราะบางครั้ง



ความรู้สึกดี ๆ ของเรา

มันอาจจะเป็น กำลังใจ ที่สำคัญ

กับใครคนหนึ่ง ที่กำลังรอคอยอยู่ก็ได้

๑๐๖.

ความสุขเกิดขึ้นได้




๑. ไม่ยุ่งกับชีวิตคนอื่น

๒. ไม่ขัดความสุขคนอื่น

๓. ไม่คิดแทนคนอื่น

๔. ไม่อิจฉาคนอื่น

๕. ช่วยสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้อื่น
เท่าที่ตนเองมีความรู้ความสามารถ

๑๐๗.

การทำงานให้ประสบความสำเร็จต้อง

อ่อนน้อม เหมือน คนไทย

ตรงเวลา เหมือน ฝรั่ง

ขยัน เหมือน คนจีน

ทำงานเป็นทีม แบบคนญี่ปุ่น



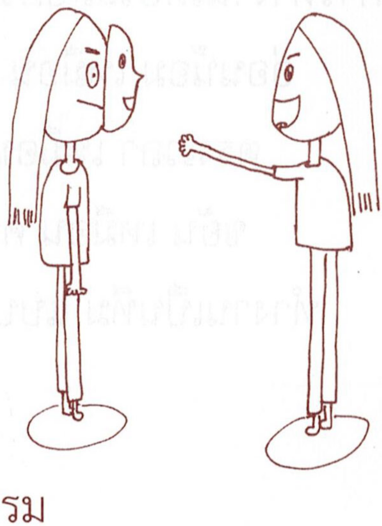
๑๐๘.

คนจะดี ไม่ใช่ชาติตระกูล
ไม่ใช่ดี เพราะรูปร่างหน้าตา
แต่ เป็นคนดีได้ เพราะคิดดี ทำดี
คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่เลือกที่จะเป็นคนดีได้



๑๐๙.

จงเป็นผู้ให้ ดีกว่า เป็นผู้รับ
ให้ ความรัก
ให้ ความเมตตา
ให้ ความกรุณา
ให้ โอกาส
ประการสำคัญ ให้อภัย-อโหสิกรรม



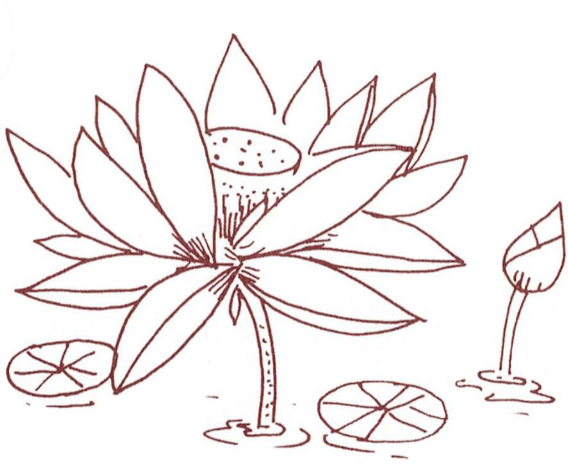
๑๑๐.

โบราณบอก คบคน ให้ดูหน้า
โบราณว่า ซื้อผ้า ให้ดูเนื้อ
ทุกวันนี้ ยิ่งดู ยิ่งคลุมเครือ
เพราะหน้าเนื้อ ใจเสือ เชื่อยากจัง
ปัจจุบัน ทันสมัย ใส่หน้ากาก
ดูลำบาก ลึกตื้น เกินจะหยั่ง
ยิ่งอาภรณ์ หมอนมุ้ง ดูรุงรัง
เนื้อหนาบาง ย้อมสี มีราคา



๑๑๑.

วันพรุ่งนี้ อยู่ไกล ยังไม่เกิด
ช่างมันเถิด อย่าร้อน ไปก่อนไข้
วันวานนี้ ตายแล้ว ให้แล้วไป
อย่าเอาใจ ไปข้อง ทั้งสองวัน
ถ้าวันนี้ สดชื่น ระรื่นจิต
อย่าไปคิด หน้าหลัง มาคลั่งฝัน
สิ่งที่แล้ว แล้วไป ให้แล้วกัน
สิ่งที่ฝัน ไม่มา อย่าอาวรณ์



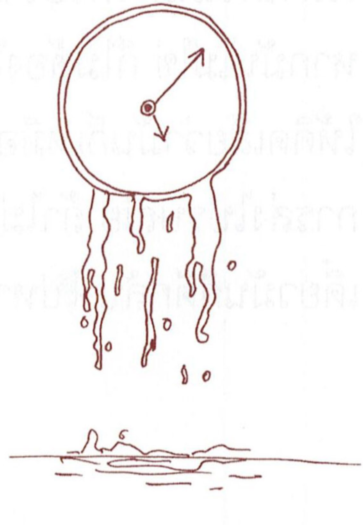
๑๑๒.

ใครจะเกลียด เราก็ไม่เสียใจ
ใครจะรัก เราก็ไม่ลืมตัว
เราถือว่า ทุกอย่างมันเป็น
อนิจจัง ไม่เที่ยง ไม่แน่นอน

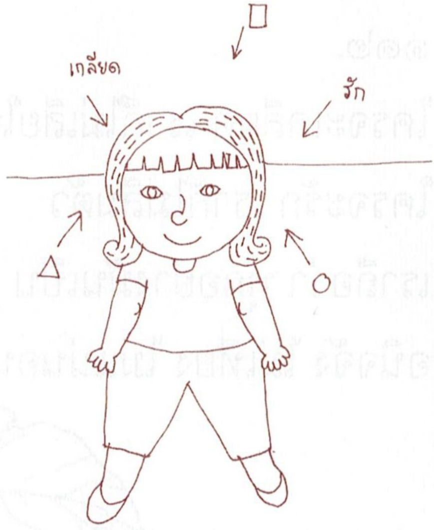


๑๑๓.

คนเราทุกวันนี้
ชอบไปเยี่ยมเวลา.....เจ็บป่วย
ชอบไปช่วยเวลา....ตาย
ชอบใส่ร้ายเวลา....เป็น
เห็นใจกันตอน....ไปเผา
เอาความดีมาเล่าตอน....เป็นผี

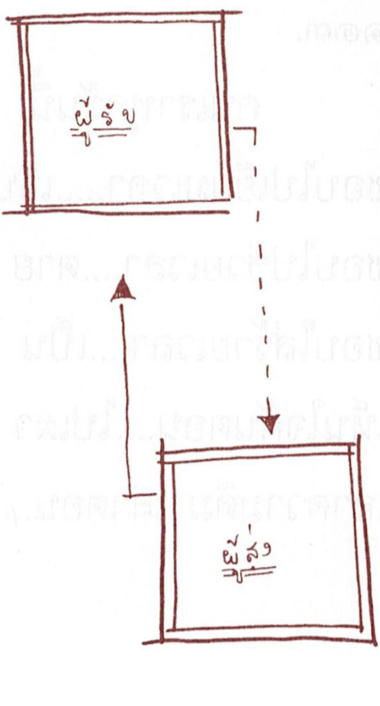


๑๑๔.



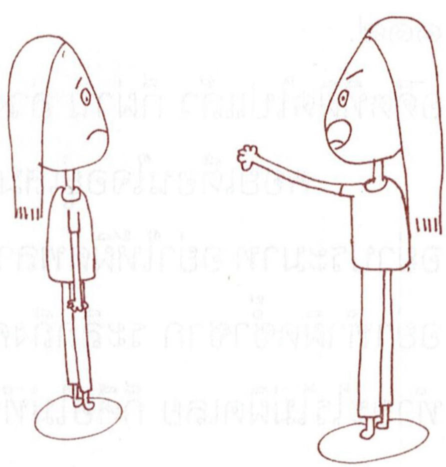

อุปสรรคของชีวิต
อยู่ที่คิดดีแล้วไม่ทำ
อุปสรรคของคนมีธรรม
อยู่ที่มารมาราวี
อุปสรรคของคนดี
อยู่ที่เวลาโกรธแล้วลืมตัว
อุปสรรคของคนชั่ว
อยู่ที่การไม่กลัวเรื่องของ...เวรกรรม

๑๑๕.




เวลาใครนินทาหรือว่าเรา
หากมันไม่ใช่ ก็ไม่ต้องไปใส่ใจ
ให้คิดเสียว่ามันก็เหมือนกับ.....
การส่งไปรษณีย์ ถ้าไม่มีผู้รับ
เดี๋ยวมันก็ตีกลับ ไปหาผู้ส่งเอง

๑๑๖.



ควรสำนึก

...อย่าหูเบา

...อย่าเอาแต่ใจ

...อย่าแก้ไขแต่คนอื่น

...อย่าฝืนกฎธรรมชาติ

...อย่าประมาทในชีวิต

...อย่ายึดติดกับสิ่งของ

...อย่าเศร้ากับสิ่งที่จากไป

...อย่าเอาใจไปฝากคนอื่น

...อย่าลืมบุญคุณผู้มีพระคุณ

...จงปล่อยวางเสียบ้าง

...แล้วจะพบความสุข

๑๑๗.

อดีตที่ผิดไปแล้ว ก็ผ่าน ล่วงเลยไปแล้ว
คอยเตือนใจอยู่เสมอว่า
อย่าประมาท อย่าให้ผิดพลาด เช่นนั้นอีก
อย่าทำผิดซ้ำซาก ระลึกถึงคติพจน์ที่ว่า
ทำอะไรไม่ผิดเลย ก็คือไม่ทำอะไรเลย



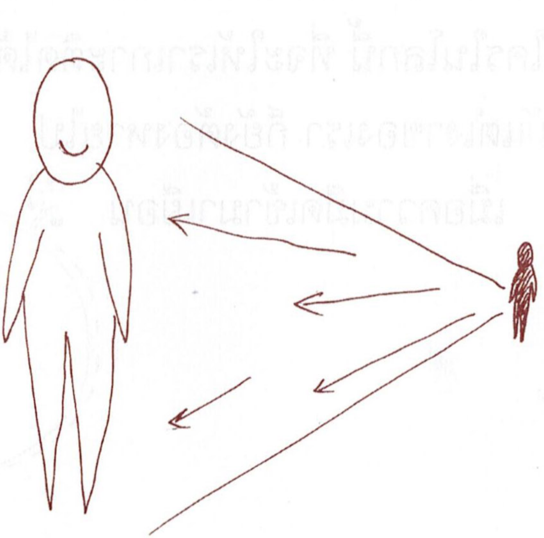


๑๑๘.

ชีวิตคงไม่ดี ถ้ามองแต่เรื่องร้าย ๆ
ชีวิตคงวุ่นวาย ถ้ามองทุกเรื่องเป็นปัญหา
ชีวิตคงไร้ค่า ถ้ามัวตอกย้ำตัวเอง
ชีวิตคงมีความสุข ถ้ามองทุกสิ่งในแง่ดี

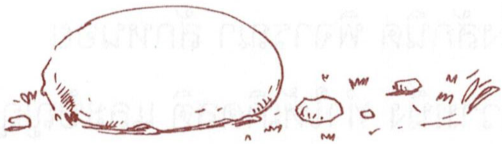
๑๑๙.

นิ่งได้ สงบได้ มีสติได้
แค่นี้ ก็เพียงพอใช้สำหรับรับมือ
กับอะไรต่อให้มีอะไรหลายๆ อย่าง
ที่คาดเดาไม่ได้ ที่เข้ามาในชีวิต
เจออะไรไม่ชอบใจ ไม่ได้ดั่งใจ
นิ่งสักนิด พิจารณา สักหน่อย
ความนิ่ง ทำให้เกิดสติ และปัญญา
ที่ไม่ว่าปัญหาใด ๆ ก็ผ่านได้ทุกปัญหา



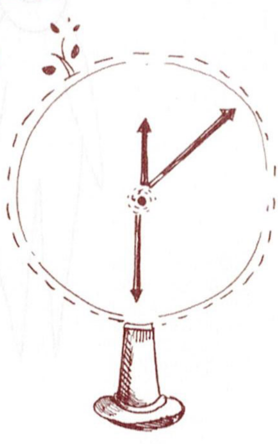
๑๒๐.

การใช้ชีวิตอย่างมีสติ คือการเข้าใจว่าทุกอย่าง
ย่อมมีการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีความสุข
ก็ให้รู้ว่าความทุกข์กำลังรออยู่
เมื่อมีความทุกข์ให้อดทนไว้
ไม่นาน ความสุข ก็จะมาถึง



๑๒๑.

อย่าหวังพึ่งพาคนอื่น มากกว่าตัวเราเอง
เพราะไม่มีใครในโลกนี้ ที่จะให้เราเกาะติดได้ตลอด
แม้แต่เงาของเรา ก็ยังต้องหายไป
เมื่อความมืดเข้ามาเยือน



๑๒๒.

พึ่งพาตนเองให้มาก อย่าคาดหวังอะไรกับผู้อื่น

ลมหายใจเป็นของเรา อย่าเอาจมูกใครมาใช้

เวลาหายใจเข้าจะได้...สบายใจ

หายใจออกจะได้...เป็นสุข






๑๒๓.

ชีวิตนี้หนอ

ไม่จำเป็นต้องหรูหรา

แค่ตื่นเช้าขึ้นมา เจอคนที่เรารักและห่วงใย

ไม่จำเป็นต้องบอกรักกันตลอดเวลา

ขอแค่ในวันที่...หัวใจอ่อนล้า

เรายังอยู่....เคียงข้างกัน...เห็นใจกันก็พอ

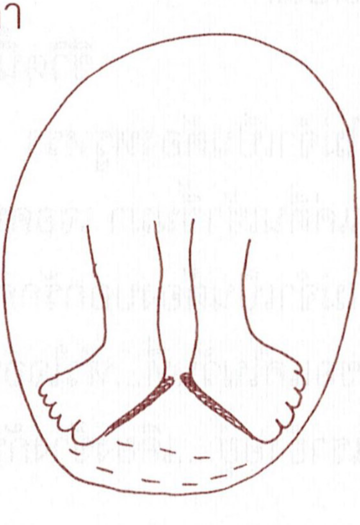
๑๒๔.

สู้ชีวิตมันให้ถึงที่สุด จนกว่าจะไม่ไหว
แล้วหยุดที่คำว่าพอ อย่าถอดใจยอมแพ้หรือท้อ
แล้วเอาแต่แบมือขอ เศษส่วนบุญจากใคร
ชีวิตมันต้องยืนหยัดอยู่ได้...ด้วยขาของตัวเอง



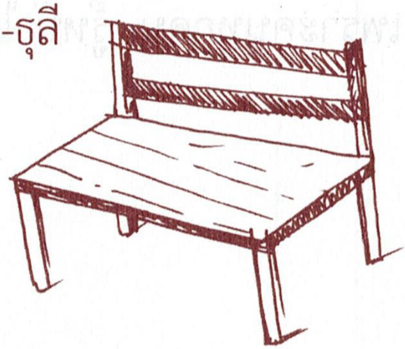
๑๒๕.

เก่งกล้า แค่ไหน ต้องมีวันแพ้พ่าย
เข้มแข็ง เพียงใด ยังมีวัน เสียน้ำตา
ยิ่งใหญ่ ค้ำฟ้า ยังมีวัน ตกต่ำ
หากได้ยศ อย่าเบ่ง
เมื่อตอนเก่ง อย่าหลง
เวลาได้ดี ก็อย่าทะนง
เพราะเมื่อยาม ขาลง
เดี๋ยวจะไม่มี ที่ให้ยืน



๑๒๖.

เราเกิดมา รูปงาม เพียงยามหนึ่ง
ครั้นถึง เวลา ก็สูญหาย
คนเรามี เกิดแก่เจ็บ ป่วยและตาย
สิ้นร่างกาย ก็เหลือเพียง เถ้า-ธุลี



๑๒๗.

บาป-บุญ ให้คุณให้โทษกับจิต
เป็นอันดับแรก
ภพมนุษย์ เป็นภพแห่งการเปลี่ยนแปลงวิญญาณ
ถ้าไม่ฟอกให้ขาวขึ้น
ก็เป็นการย้อมให้มืดลง
ด้วยบาป-บุญ ที่ทำเป็นประจำ

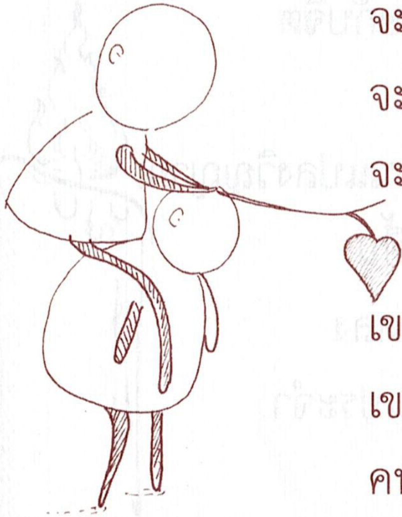


๑๒๘.

อยากรู้ตัวตน ต้องทนดูใจ
อยากรู้ใจใคร ต้องใส่ใจคน
อยากรู้นิสัย อย่าเพิ่งร้อนรน
เพราะคนทุกคน รู้หน้าไม่รู้ใจ



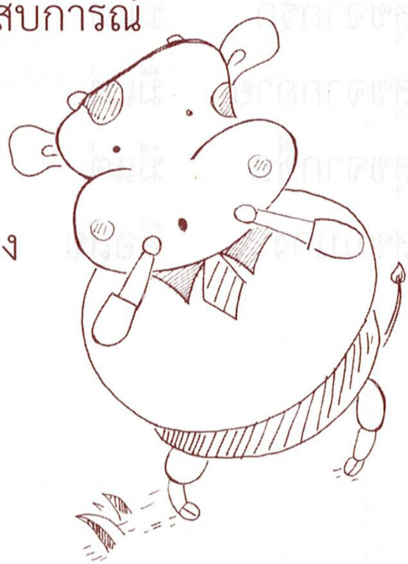

๑๒๙.



จะรักใคร ต้องรู้จักเผื่อใจ
จะเชื่อใคร ต้องรู้จักดูคน
จะคบใคร ต้องรู้จักเลือกคน
เมื่ออยู่ร่วมกับคน
เขายิ้มให้ อย่าเข้าใจว่าเป็นมิตร
เขาเฉยให้ อย่าคิดว่าเขาเป็นศัตรู
คนเราสมัยนี้ รู้หน้าไม่อาจรู้ใจ
ใจดีกับทุกคนได้ แต่อย่าได้ตายใจ

๑๓๐.

เพราะมีอดีต เราจึงมีประสบการณ์
เพราะมีวันวาน เราจึงเติบโต
เพราะเคยโง่ เราจึงฉลาด
เพราะเคยพลาด เราจึงเข้มแข็ง



๑๓๑.

ใครชมเรา เราก็ไม่ได้ขึ้นสวรรค์
ใครด่าเรา เราก็ไม่ได้ตกนรก
ใครอิจฉาเรา เราก็ไม่ได้ตกต่ำ
อย่าเพิ่งท้อ ถ้ายังมีความหวัง
อย่าเพิ่งหันหลัง ถ้ายังไม่ถึงจุดหมาย
อย่าเพิ่งหมดหวัง ถ้ายังมีลมหายใจ
อย่าเพิ่งโวยวาย ถ้ายังไม่รู้ความจริง
ความสุข...มันอยู่ที่...ใจเราเอง



๑๓๒.

สุขจากรัก มีแต่ จะลับหาย
สุขจากกาย มีแต่ จะลุ่มหลง
สุขจากชื่อ มีแต่ ตกต่ำลง
สุขมั่นคง คือสุข ที่จิตใจ



๑๓๓.

อยู่คนเดียวกับตน ให้คิดบวก
อยู่กับพวก ให้คิดเมตตา
อยู่กับปัญหา ให้คิดแก้
อยู่กับพ่อแม่ ให้กตัญญู
อยู่กับผู้รู้ ให้ถ่อมตน
อยู่กับผู้คน ให้สร้างความดี
อยู่กับโลกนี้ ให้รู้จักปล่อยวาง



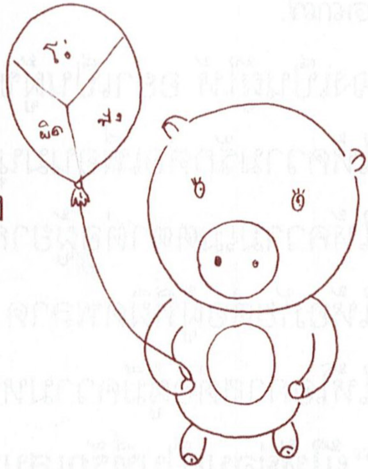


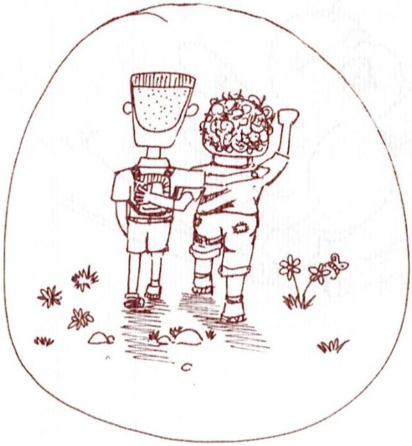
๑๓๔.

อยากโง่ จงยึดติด
อยากผิด จงดันทุรัง
อยากฟัง จงเปิดใจ
อยากสุขสบาย จงมีสติปล่อยวาง

๑๓๕.

จงเชื่อ ในผลของการทำดี
ในสิ่งที่เป็นของเรา ถึงเวลาต้องได้มา
สิ่งใดที่ไม่ใช่ ไม่ได้สะสมไว้
ก็จะไม่ได้มา หรือ ถึงเวลา
ก็ต้องพลัดพราก จากเราไปทุกสิ่ง





๑๓๖.

คำว่าเพื่อนของฉัน
ไม่จำเป็นต้องมี การศึกษา
ไม่ต้องร่ำรวย หรือหน้าตาดี
ขอแค่มี ความจริงใจต่อกัน
แค่นี้...เราก็คบกันได้นานแล้ว

๑๓๗.

จงเป็นผู้ให้ อย่าเป็นผู้ขอ
ให้ความรักต่อเพื่อนมนุษย์
ให้ความเมตตาต่อผู้ยากไร้
ให้อภัยต่อผู้ที่ผิดพลาด
ให้โอกาสต่อผู้มีความหวัง
**“ผู้ให้ย่อมเป็นที่รักเสมอไป”**





๑๓๘.

ไม่คิดมาก ใจเรา ก็ไม่เครียด
ไม่โกรธเกลียด ใจเรา ก็ไม่ทุกข์
สงบนิ่งได้ ใจเรา ก็เป็นสุข
ยิ่งอภัยได้ ยิ่งเป็นสุข กับชีวิต

๑๓๙.

มีสติ เพื่อยับยั้งกิเลส
มีศีล เพื่อยับยั้งความชั่ว
มีปัญญา เพื่อใช้แก้ปัญหา
มีธรรมะ เพื่อใช้ดับทุกข์



๑๔๐.

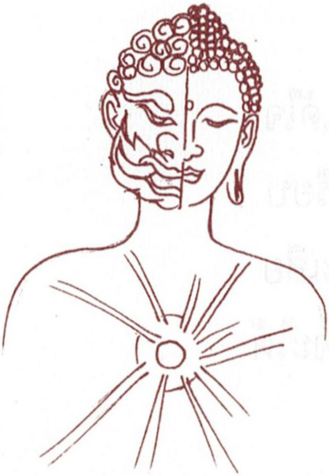


ไหว้พระ สักกี่ร้อยครั้ง
สวดมนต์ สักกี่ร้อยหน
จะมีความหมายอะไร
ถ้าใจเรายังคิดร้ายต่อผู้อื่น
มีสติ ไม่ประมาท ยกระดับจิตให้สูง
นี้ต่างหากเป็นยอดปรารถนา

๑๔๑.

อย่ากลัวโชคชะตา แต่จงกลัว
การกระทำของตนเอง
ไม่มีใครหนีพ้น กรรมที่ตนนั้นสร้างไว้
ไม่ว่าจะช้าหรือเร็ว
อำนาจกรรมก็จะนำพา ให้พบกับ...
เจ้ากรรมนายเวร เพราะกรรม
ย่อมจำแนกสัตว์ให้เลวและประณีต





๑๔๒.

จะเจ็บ แค่ไหน ก็ยังอดทน

จะจน แค่ไหน ก็ยังทำบุญ

จะแค้น แค่ไหน ก็ยังให้อภัย

ที่กล่าวมานี้ ผู้ที่มี

ธรรมะในดวงใจเท่านั้นที่จะทำได้



๑๔๓.

สิ่งที่ไม่ดี เรื่องไม่ดี คนไม่ดี

เป็นของนอกกาย เราควบคุมไม่ได้

แต่ความรู้สึกของเรา...ใจเรา

เป็นสิ่งที่อยู่กับเรา เราควบคุมได้จริงไหม

๑๔๔.

ให้โอกาสเกินไป ก็จะทำให้คนทำผิดได้ใจ

เป็นคนดีเกินไป ก็จะถูกเอารัดเอาเปรียบ

ใจกว้างเกินไป ก็จะเสียสิ่งที่ไม่ควรจะเสีย

เสียสละเกินไป ก็จะไม่ได้ในสิ่งที่ควรจะได้

เมตตาเกินไป ก็จะเปิดช่อง
ให้ผู้ไม่หวังดีเข้าถึงตัวได้ง่าย

อย่าได้ใจดี จนตายใจ

จงมีความพอดีในสิ่งที่ทำ

เพราะโลกปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปมาก
ไม่ต่างอะไร...กับ...ใจคน



๑๔๕.

เวลาแห่งชีวิตของเรา สั้นลงทุกที

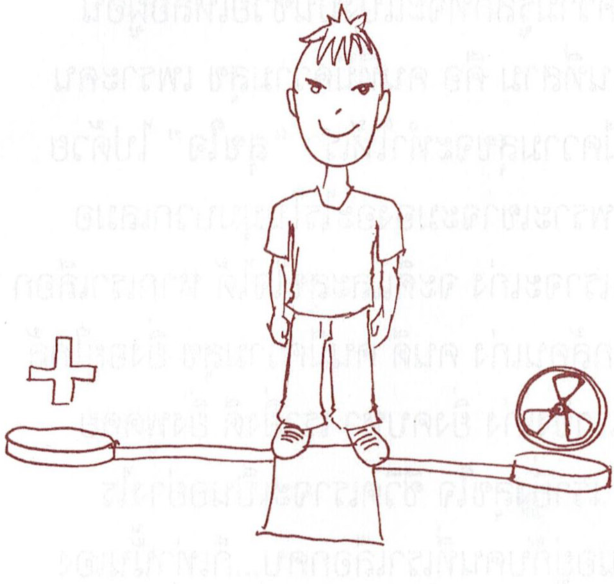
เวลาที่เรามองเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่สวยงามในโลกใบนี้

ด้วยดวงตาคู่นี้ของเรา และเวลาของการทำดี

ก็น้อยลงไปทุกที เราจะคิดบ้างไหม

ที่สุดเราทุกคนก็ต้องสละคืนร่างนี้ ให้แก่ธรรมชาติ

นั่นคือความจริง ที่ทุกคนควรระลึกอยู่เสมอ



๑๔๖. คนสามแบบสามอย่าง

ในช่วงชีวิตหนึ่ง เราเจอผู้คนมากมาย
แต่มีอยู่สามแบบสามอย่าง ที่เราต้อง
พาตัวเองไปอยู่ใกล้ ๆ
คนแรก คือ คนเก่ง เพราะคนเก่งจะทำให้
เรารู้สึก **"ทึ่ง"** ทำให้เราได้เรียนรู้วิธีคิด
วิธีการทำงานของเขา ซึ่งจะทำให้เราเก่งตามไปด้วย
คนที่สอง คือ คนดี อันคนดีจะทำให้เรา
รู้สึกถึงสัมผัสของความ **"สงบร่มเย็น"**
ความรู้สึกที่จะแบ่งปันช่วยเหลือผู้อื่น
คนที่สาม คือ คนที่มีความสุข เพราะคน
ที่มีความสุขจะทำให้เรา **"สุขใจ"** ไปด้วย
เพราะเขาจะมองอะไรในมุมบวกเสมอ
ชีวิตเราจะเก่ง จะดีและสุขใจได้ หากเราเลือก
อยู่ใกล้คนเก่ง คนดี คนมีความสุข ยิ่งอยู่ใกล้
เรายิ่งเก่ง ยิ่งคบหา เรายิ่งดี ยิ่งพูดคุย
เรายิ่งสุขใจ ชีวิตเราจะเป็นอย่างไร
ขึ้นอยู่กับคนที่เราเลือกคบ...ก็เท่านั้นเอง



๑๔๗.

ตอนมี ไม่รู้จัก เก็บ

ตอนเจ็บ ไม่รู้จัก จำ

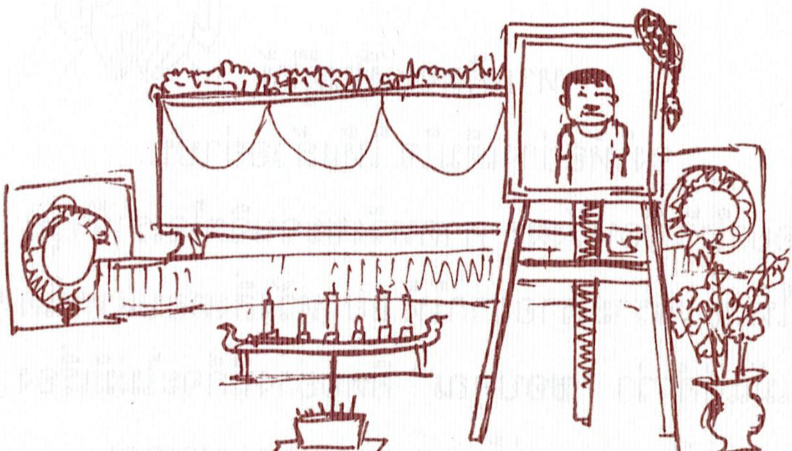
ตอนทำ ไม่รู้จัก คิด

ตอนมีคู่ชีวิต ไม่รู้จัก พอ

ตอนให้รอ ไม่รู้จัก อดทน

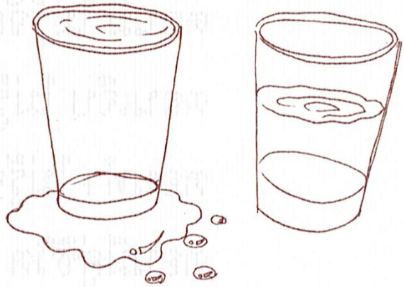
ตอนว่าง ไม่รู้จัก เรียน

ตอนเกษียณเลย ไม่รู้จัก รวย



๑๔๘.

ขอบคุณ คนที่คอย ให้กำลังใจ
ขอบคุณ คนที่คอย เหยียบย่ำ
ขอบคุณ คำสอน ดี ๆ ทุกคำ
และขอบคุณช่วงชีวิตที่ตกต่ำ
ที่ทำให้ซึ้งในน้ำใจของคนทุกคน





๑๔๙.

หากคิดจะเป็นผู้ให้
จงให้อย่างเต็มใจ ให้แล้วอย่าบ่น
อย่าให้เพื่อหวังผล คาดหวังซะจนจิตใจเราว้าวุ่น
จงให้เขาเพราะเราอยากให้ อย่าหวังสิ่งตอบแทนใด ๆ
แม้แต่คำว่า “**ขอบคุณ**” คิดอย่างนี้ก็จะไม่มีเรื่อง
เคืองขุ่น แต่ถ้าเขา ตอบแทน บุญคุณ
นั่นก็ถือเป็น “**กำไร**”

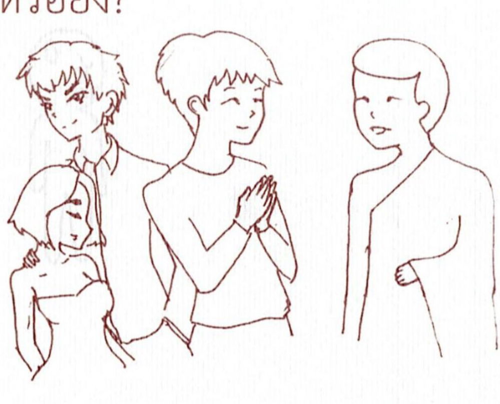
๑๕๐.

อยู่ใกล้คนขี้อิจฉา จงรู้ไว้ให้ปิดตา
อยู่ใกล้เสียงนินทา จงระวังให้ปิดหู
อยู่ใกล้กับคนพาล จงควรรู้ให้ปิดปาก
อยู่ใกล้คนรักมาก จงระวังให้ปิดใจ



๑๕๑.

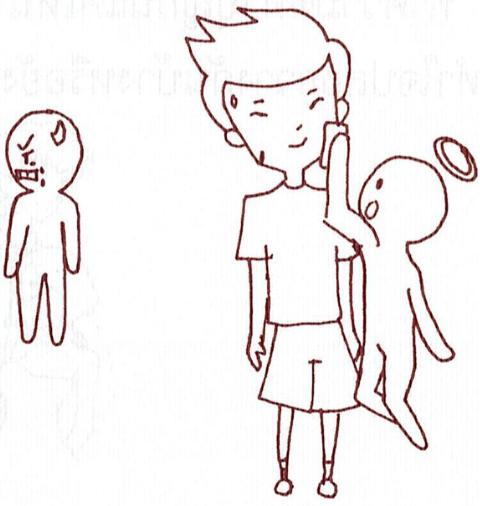
วันเวลาเคลื่อนคล้อย
ชีวิตก็เหลือน้อยลงทุกที
ทำความดีทำบุญกันแค่ไหน
ทำใจปล่อยวางกันบ้างหรือยัง?



๑๕๒.

## “อย่ายอมแพ้”

ในชีวิต เคราะห์มี ทั้งดีร้าย
กว่าจะตาย สลับกัน นั้นหลายหน
ดีแล้วร้าย ร้ายแล้วดี มีแล้วจน
และบางคน ทุกข์ยาก อย่างมากมาย
กัดฟันสู้ ด้วยใจ ไม่ท้อแท้
ไม่ยอมแพ้ เคราะห์ชั่ว กลัวง่าย ๆ
เอาชนะ ด้วยกำลัง ทั้งใจกาย
เคราะห์ที่ร้าย ก็จะหนี ดีจะมา



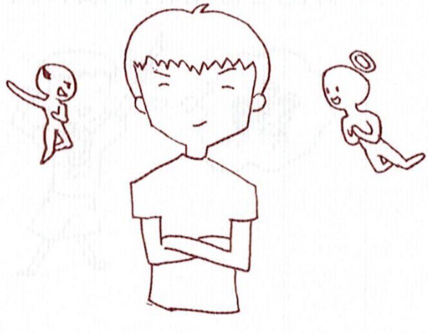
๑๕๓.

บุญและกรรม ความดี ไม่มีขาย
หากอยากได้ เพียรสร้าง ทางกุศล
บุญบารมี ที่เราได้ รายบุคคล
ทำด้วยตน จนหรือรวย ได้เหมือนกัน
มือที่ให้ ด้วยใจที่สะอาด บริสุทธิ์




๑๕๔.

เห็นบุญให้รีบหาบ เห็นบาปให้รีบละ
เห็นธรรมะ ให้รีบพิจารณา
เห็นคนติฉินนินทา ให้รีบ ปิดหู ปิดตา
อย่าไปเสียเวลากับมัน เพราะไร้ค่า



๑๕๕.

## “เวลาที่เรา ไม่ต้องการ”

เวลาเด็ก เรากลับอยากโต
เวลาเรียน เราอยากทำงาน
เวลาทำงาน เราอยากได้อิสระ
เวลาอยู่บ้าน เราอยากไปเที่ยว
เวลาอยู่กับลูก เราเหนื่อยอยากให้เขาโต
แต่เมื่อเวลาเดินผ่านไป เวลาที่เราไม่ต้องการ
กลับเป็นสิ่งที่เราโหยหาที่สุด
เวลาเป็นผู้ใหญ่ เราคิดถึงความสุขในวัยรุ่น
เวลาทำงาน เราคิดถึงเพื่อน ๆ ในวัยเรียน
เวลาเกษียณ เราเหงาอยากทำงาน
เวลาไม่มีบ้าน เราคิดถึงความสุขในวันนั้น
เวลาลูกโต เราคิดถึงเขาในอ้อมกอด
จงทำช่วงเวลานี้...ให้ดีที่สุด
เพื่อบันทึกความทรงจำแห่งความสุขไว้ในวันหน้า



๑๕๖.

ผลไม้ ก็มีผลดี ผลเน่า

คนเรา ก็มีคนบุญคนบาป

มีทุกภาษาทุกชาติ คนบาปคนบุญ

ร่างกายนี้ไม่ใช่ของเราเขาเป็นธาตุสี่

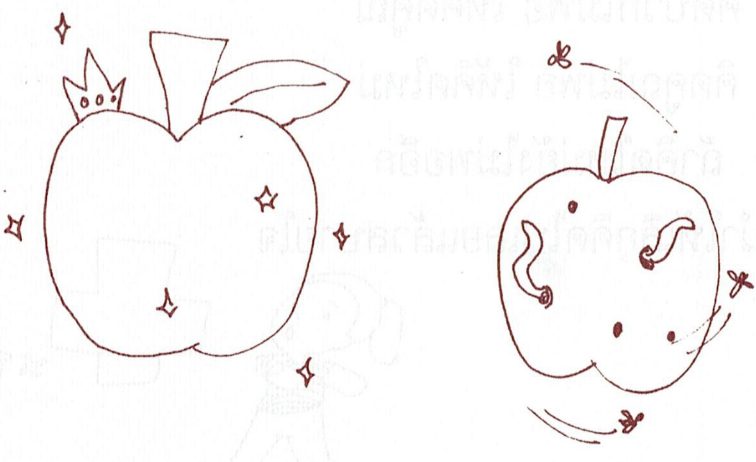
ไม่วันหน้าก็วันนี้เขาจะแตกดับ

กลับไปตามเรื่องเถียงไม่ขึ้น

เขาจะเลือกคืนวันไหนก็ได้

**"ไม่ใช่ของเราเลย"**

(หลวงปู่สาย วัดป่าพรหมวิหาร)



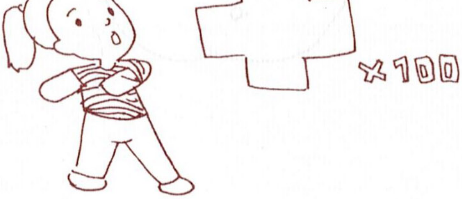
๑๕๗.

จงมีสติ เมื่อมีมรสุมชีวิต
จงใช้ความคิด เมื่อเจอกับปัญหา
จงชนะอุปสรรคทั้งหมดด้วยปัญญา
และจงจำไว้ว่า ทุกปัญหาจงอย่าใช้อารมณ์



๑๕๘.

ถ้าชีวิตมันแย่ ให้คิดบวก
คิดบวกไม่พอ ให้คิดคูณ
คิดคูณไม่พอ ให้คิดใหม่
ถ้าคิดใหม่ยังไม่พออีก
แนะนำให้เลิกคิดไปเลยแล้วสบายใจ



๑๕๙.

ถ้าใจสงบ แล้ววางเฉย จะรู้สึกได้ว่า
แม้อยู่คนเดียว ก็ไม่เดียวดาย
อยู่ในที่วุ่นวาย ก็สงบ
แม้ถูกกระทบ ก็ไม่สะเทือน
ใครจะด่าเชือดเฉือน ก็ยิ้มรับอย่างสง่า
แม้ถูกนินทา ก็ไม่ใส่ใจ เพราะแม้น
อันนินทา กาเล เหมือนเทน้ำ
ไม่ชอกช้ำ เหมือนเอามีด มากรีดหิน
แต่องค์พระ ปฏิมา ยังราคิน
คนเดินดิน หรือจะสิ้น คนนินทา
ถ้าหมาหมี มีเขา เต่ามีหนวด
เหี้ยตะกวด มีงา ผิดราศี
ถ้าควัน ไม่ปรากฏ แก่อัคคี
มนุษย์นี้ คงจะพ้น คนนินทา



๑๖๐.

เราต้องเป็นคนแก่ ที่สดชื่นและเบิกบาน
มีใจสงบไม่วุ่นวายและสับสน
ไม่ขี้โกรธ มักง่าย ใจร้อนใจเร็ว
อย่าเป็นคนแก่ ที่ต้องนั่งเป็นทุกข์
อย่าไปบ่น ไปจู้จี้ให้เด็กรำคาญ
เป็นเหตุให้...ลูกหลานเอือมระอา



๑๖๑.

แม้นหมั่นเพียร เรียนไป รู้ได้หมด
เหมือนน้ำหยด คราวละหยาด อาจเต็มไห
ศิลาหลัก ผลักบ่อย ก็ค่อยไกล
ชลาลัย ยังรู้แห่ง เพราะแรงกรรม



๑๖๒.

รักมาก หรือ ชั่วมาก สุดท้าย อนิจจา

ยศสูง หรือ ยศต่ำ สุดท้าย อนัตตา

มีมากหรือมีน้อย สุดท้าย สุญญตา

ท้ายที่สุด

เมื่อถึงวัน ที่ต้องลา



เราจะไม่มีและไม่ได้อะไรไป จากโลกนี้เลย

๑๖๓.

ไม่ต้องเหมือนใคร

เขามีบ้านหลังใหญ่ รถคันโต ได้แค่โก้

ก็แค่นอน ขับถึงที่ หากเราพอใจ ในสิ่งที่เรามี

กระท่อมนี้ คือปราสาทใหญ่ในใจเรา

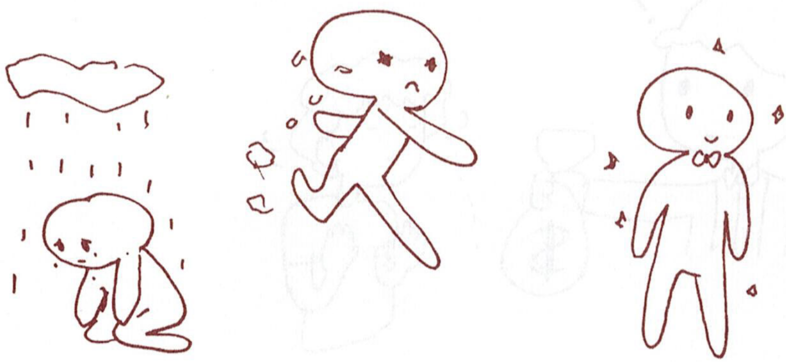


๑๖๔.

ยามต่ำต้อย ด้อยค่า อย่าท้อแท้
ยามอ่อนแอ เหนื่อยล้า อย่าสิ้นหวัง
ยามหดหู่ รันทด อย่าหมดพลัง
ชีวิตยัง คงอยู่ สู้ต่อไป

จงยึดมั่น ในความดี ถึงที่สุด
จงอย่าหยุด อย่าหลบ อย่าสงสัย
จงทุ่มเท ทำความดี ให้สุดใจ
กลัวอะไร กับงาน การทำดี

แล้วสักวัน เมื่อถึงวัน ที่ฟ้าเปิด
จะบังเกิด ปาฏิหาริย์ มารหลีกหนี
ที่เคยจน เคยทุกข์ สุขทวี
กลับได้ดี เพราะผลบุญ นั้นหนุนนำ



๑๖๕.

การช่วยเหลือ...แม้เล็กน้อยไม่ด้อยค่า
ยังดีกว่า...แกล้งไม่เห็นเป็นไหน ๆ
ทุกสรรพสิ่ง...ในโลกล้วนเกิดจากใจ
ให้สิ่งใด...ก็จะได้สิ่งนั้น....เป็นผลกำไร



๑๖๖.



เวลา คือ สิ่งที่ย้อนกลับมาไม่ได้
ประสบการณ์ คือ สิ่งที่หาซื้อไม่ได้
สามัญสำนึก คือ สิ่งที่สอนกันไม่ได้
ความคิดของคน คือ
สิ่งที่เราบังคับกันไม่ได้
ความจริงใจ คือ สิ่งที่เราจำเป็น...ต้องมี
...ในการอยู่ร่วมกัน ในสังคม...

๑๖๗.

ไม่มีนักรบใด ผ่านสงครามโดยไม่มีบาดแผล

ไม่มีนักกีฬาใด ชนะมาตลอดโดยไม่เคยแพ้

ไม่มีนักมวยใด ชนะคู่ต่อสู้โดยไม่เจ็บตัว

คนที่ต่อสู้

บนเส้นทางชีวิต ก็ไม่ต่างกัน

กว่าจะชนะชีวิตมาได้

โดยที่เขาไม่มีการเจ็บตัวเลย **"ไม่มี"**



๑๖๘.

ถ้าขี้เกียจออกกำลังกาย

ให้คิดถึงค่าผ่าหัวใจหลักล้าน

ถ้าไม่กลัวอาหารที่มีสารก่อมะเร็ง

ให้คิดถึงผลข้างเคียงของเคมีบำบัด

ถ้าอยากกินหวานไม่กลัวเบาหวาน

ให้คิดถึง คิวยาวเหยียดเวลาไปหาหมอ

ถ้าชอบกินเค็มผงชูรส

ให้คิดถึง ความทรมานของการล้างไต



๑๖๙.

สิ่งสำคัญของการดำรงชีวิต
คือ...การเกื้อกูล การช่วยเหลือ
...กันและกัน...แต่ถ้าหาก
ไม่สามารถจะช่วยใครได้...
ก็จงอย่า...ไปทำร้ายใคร...ให้เดือดร้อน



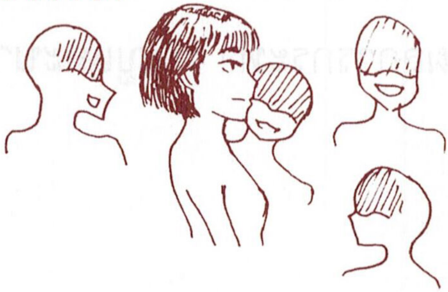
๑๗๐.

เมื่อมีเมตตา จะทำให้รู้ว่า
อะไรคือความรัก
เมื่อมีกรุณา จะทำให้รู้จักว่า
อะไรคือการให้
เมื่อมีมุทิตา จะทำให้รู้สึกถึง
ความยินดีและดีใจ
เมื่อมีอุเบกขา จะทำให้รู้ว่า
อะไรคือการปล่อยวาง



๑๗๑.

คนใด พูดไม่คิด อย่าเก็บมาคิด ให้ปวดหัว
คนใด เห็นแก่ตัว อย่าเอาตัว เข้าไปใกล้
คนใด แล้งน้ำใจ ให้รีบถอยออกมา ให้ไกล
คนใด ไม่จริงใจ จงอย่าได้ ไปจริงจัง



๑๗๒.

สามเรื่องที่น่าเสียใจในชีวิต
๑. พบครูดี....แล้วไม่เรียน
๒. พบเพื่อนดี...แล้วไม่คบ
๓. พบโอกาส...แล้วไม่คว้าเอาไว้



๑๗๓.

**“ทรัพย์สมบัติ”** ตามไปได้แค่ **“วันตาย”**

**“มิตรสหาย”** ตามไปได้แค่ **“วันรวย”**

**“คนรัก”** ตามไปได้แค่ **“เชิงตะกอน-ป่าช้า”**

**“ที่ตามไปได้ถึง”** ชาติหน้า..คือ

ผลการกระทำ **“บุญและบาป”** เท่านั้น





๑๗๔.

ไม่ต้องเสียเงิน ๑๐ อย่างนี้

๑. ให้รอยยิ้ม　　๒. ให้ความรัก

๓. ให้ความเมตตา　　๔. ให้อภัย

๕. ให้กำลังใจ　　๖. ให้คำแนะนำ

๗. ให้โอกาส　　๘. ให้ความไว้วางใจ

๙. ให้คำพูดไพเราะ　　๑๐. ให้ความสำคัญ

๑๗๕.

๔ อย่าง

๑. อย่าทิ้งคน ที่ร่วมสู้ อยู่เคียงข้าง
๒. อย่าลืมคน ที่ช่วยสร้าง ทางยิ่งใหญ่
๓. อย่าละเลย คนที่เคย มีน้ำใจ
๔. อย่าลืมเป็น ผู้ให้ เมื่อได้ดี



๑๗๖.

ศีล ไม่ได้อยู่ที่พระ
ธรรมะ ไม่ได้อยู่ที่วัด
เงิน ไม่ได้อยู่กับเศรษฐี
แต่ศีล อยู่ที่กายใจของเรา
ธรรมะ อยู่ที่สติ และ
เงินอยู่ทุกที่ ที่มีคนขยันย่อมหาทรัพย์ได้



๑๗๗.



พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงสอนว่า
ทำบุญด้วยเงินมาก ได้บุญมาก
ทำบุญด้วยเงินน้อย ได้บุญน้อย
แต่ทรงสอนว่า ผลของบุญและบาป
จะหนักหรือเบาขึ้นอยู่กับ เจตนาเป็นหลัก
เจตนาเป็นใหญ่ เจตนาเป็นที่ตั้ง เจตนาเป็นเหตุ

๑๗๘.



ความรวย ไม่ได้ใช้ความดี
เพราะอย่างนั้นทำดีก็อาจไม่รวย
ทำดี **"ก็ดี"** เป็นสัจธรรม
อยู่ตั้งแต่คิดจะทำแล้ว
คือ ใจเป็นสุข อิ่มเอิบ
ในการที่ได้ **"สละสุขส่วนตน"** เพื่อส่วนรวม
สละความเห็นแก่ตัวออกไป
ทั้งภายนอกและภายใน

๑๗๙.



คนเรา **"ไม่ใช่เวลาใกล้ตาย จึงนิมนต์พระไปให้ศีล ให้ไปบอกพุทโธ หรือตายไปแล้วให้รับศีล เช่นนี้เป็นการกระทำผิด เหตุว่าคนเจ็บจิตมัวติดอยู่กับเวทนา ไฉนจะมาสนใจใยดีกับศีลได้ เว้น แต่ผู้รักษาศีลมาเป็นปกติเท่านั้น จึงจะระลึกได้ เพราะเคยทำมาเป็นอารมณ์ของจิต แต่ส่วนมากใกล้ตาย จึงเตือนให้รักษาศีล"**

๑๘๐.





คบคน ควรดูที่ใจ
คบใคร ควรดูให้นาน
คบคน อย่าแค่มองผ่าน
เพราะสันดาน มันซ่อนอยู่ในจิตใจ

๑๘๑.



ดับความโกรธด้วย...สติ

ดับทิฐิด้วย...ปัญญา

ดับความเจ็บด้วย...เวลา

ดับน้ำตาด้วย...การทำใจ

ดับความแค้นด้วย...อโหสิ

ดับตำหนิด้วย....นิ่งไว้

ดับความทุกข์ด้วย...สุขใจ

ดับสิ่งทั้งหลายด้วย...ปล่อยวาง



๑๘๒.

ความดัง ไม่คงที่

ความดี สิคงทน

ยามดัง อย่าเหยียบคน

เพราะยามหล่น คนจะเหยียบเอา

๑๘๓.



เกิดมาพิการ อย่าโทษพ่อแม่
เกิดมาย่ำแย่ อย่าโทษวาสนา
เกิดมาไร้สุข อย่าโทษเทวดา
เกิดมาไร้บุญวาสนา อย่าโทษเวรกรรม
เวรกรรมนั้นไม่ผิด มันผิดที่เรานั้น
เป็นผู้สร้างเวรกรรมนั้นไว้เอง

๑๘๔.

สร้างความดี ต้องมีอุปสรรค
สร้างความดีมากเท่าไร อุปสรรคขัดขวางมากเท่านั้น
เพราะคนเราเกิดมาเพื่อสร้างความดี
ใช้หนี้กรรมเก่า



๑๘๕.

คนดี ให้ความสุข

คนไม่ดี ให้ประสบการณ์

คนชั่วที่สุด ให้บทเรียน

คนที่ดีที่สุด ให้ความทรงจำ

ดังนี้เราอย่าตำหนิใคร

ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต เพราะทุก ๆ คน

**"คือการเรียนรู้ของชีวิตเรา"**

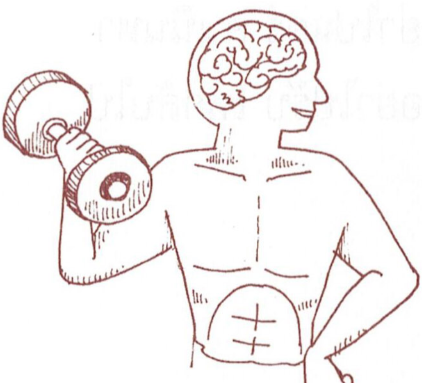


๑๘๖.

รักมาก หรือ ชังมาก
สุดท้าย...อนิจจา
ยศสูง หรือ ยศต่ำ
สุดท้าย อนัตตา
มีมาก หรือ มีน้อย
สุดท้าย...สุญญตา
ท้ายที่สุด
เมื่อถึงวันที่ต้องลา
เราจะไม่มีและไม่ได้
อะไรไปจากโลกอันโสภา...นี้เลย



๑๘๗.



จิต มีเอาไว้ครอง
สมอง มีเอาไว้คิด
ชีวิต มีเอาไว้ต่อสู้
ศัตรู มีเอาไว้เพิ่มพลัง
ความหลัง มีเอาไว้เป็นครู
ปัจจุบัน มีอยู่...ให้รีบทำดี

๑๘๘.

ตื่นเช้าขึ้นมา พร้อมที่
จะยอมรับทุกอย่าง ไม่ใช่หวัง
เจอแต่สิ่งที่ถูกอกถูกใจ หรือหวังแต่
ความสบายอย่างเดียว
...สิ่งที่มัน...
ไม่สบายก็พร้อมจะเจอ
เพราะว่ามันสามารถ สอนธรรมะ
ให้แก่เราได้เช่นกัน



๑๘๙.

ล้มหรือลุก อย่าไปทุกข์ กับชีวิต
ถูกหรือผิด อย่าไปคิด หนีปัญหา
ดีหรือแย่ อย่าไปแคร์ คนนินทา
ชมหรือด่า อย่าไปรับ ให้กลับไป



๑๙๐.



จงจำไว้ พระพุทธองค์ ทรงสอนไว้
สิ่งที่เรา รู้ไม่ได้ ห้าสถาน
หนึ่งไม่รู้ อายุสั้น หรือยาวนาน
สองสถาน ไม่รู้ป่วย ด้วยโรคใด
สามไม่รู้ ว่าจะตาย ตอนไหนแน่
สี่ไม่รู้ ที่ทอดกาย ตายที่ไหน
ห้าไม่รู้ แม้ตายแล้ว เกิดเป็นอะไร
พระสอนไว้ อย่าประมาท นะเพื่อนเอย

๑๙๑.

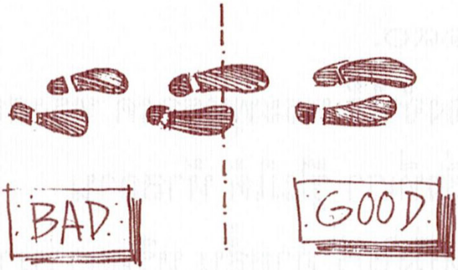
| | | | |
|---|---|---|---|
| กิน | พอประมาณ | ทำงาน | พอดี |
| มีชีวิต | พอเพียง | มีเสบียง | พอใช้ |
| แต่งกาย | พองาม | ความสำเร็จ | พอดี |
| ความรู้ | พอตัว | ความชั่ว | พอที |
| ความดี | พอควร | ทำเดี๋ยวนี้ | ดีแน่เอย |



๑๙๒.

ไม่มีใคร โชคร้าย ตลอดปี

ไม่มีใคร โชคดี ตลอดไป




อยากมีความสุข

ต้องก้าวข้าม...ความอ่อนแอ

ปัญหา...และอุปสรรค

จะพาคุณไปสู่ความสำเร็จ

ถ้าคุณ...สามารถก้าวข้ามมันได้

๑๙๓.

**"อย่าเชื่อ ทุกเรื่องที่ได้ยินมา**

**ทุกเรื่อง มีสามด้านเสมอ**

**ด้านของเขา ด้านของเรา**

**ด้านที่เป็นจริง"**



๑๙๔.

หยุดก่อนจะผิดใจกัน

๑. อย่าให้คนอื่นยืมเงิน

๒. อย่าให้คนอื่นยืมรถ

๓. อย่าให้คนอื่นยืมคู่ชีวิต

๔. อย่าซื้อของแทนคนอื่นในชื่อตน

๕. อย่าให้คนอื่นยืมปืน

๖. อย่าเป็นนายหน้าจะเป็นขี้ข้าค้ำประกัน

อย่าหน้าใหญ่พวกนี้แล้วจะมาเสียใจทีหลัง

ผิดใจวันนี้ ดีกว่าผิดใจและสูญเสียในวันหน้าจงจำไว้



๑๙๕.

เกิดมาเป็นคน

ถึงจะทุกข์ก็ต้องทน ถึงจะอับจนก็ต้องสู้

เพราะเกิดเป็นคนก็รู้ ๆ กันอยู่ ถ้าไม่สู้ก็ไม่รู้ว่า

จะเกิดมาทำไม?






๑๙๖.

วันนี้ อยู่ใต้ ชายคา

วันหน้า อยู่ใต้ ฝาโลง

มีโอกาส ต้อง รีบสร้าง

วันหนึ่ง ลาร้าง จะหนุนส่ง

บาปบุญ จะตาม ไปกลับตัว

ดีชั่ว เหลือทิ้งไว้ ให้จดจำ

๑๙๗.



อดทน เหมือน ก้อนหิน

ติดดิน เหมือน ต้นหญ้า

ใจกล้า เหมือน ท้องฟ้า

ทำความดี..ไม่ท้อ...เหมือนสายธาร

๑๙๘.

๑๐ ทิศที่ชนะ

ชนะใจ ต้องรู้จักข่มใจ

ชนะกาย ต้องออกกำลังกาย

ชนะโรค ต้องรู้จักกิน

ชนะคน ต้องรู้จักเป็นผู้ให้

ชนะมิตร ต้องช่วยเหลือกัน

ชนะศัตรู ต้องให้อภัย

ชนะกิเลส ต้องปฏิบัติธรรม

ชนะเงิน ต้องรู้จักออม

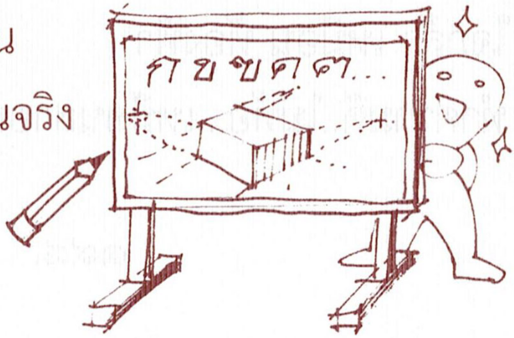
ชนะภัย ต้องป้องกัน

ชนะภรรยา ต้อง **“ครับผม”**



๑๙๙.

ครู คือคนที่สอนให้ค้นคว้า
ครู คือผู้สอนคุณค่าความสร้างสรรค์
ครู คือผู้มีแต่ให้ใจแบ่งปัน
ครู คือผู้ต่อเติมฝันให้เป็นจริง




๒๐๐.

บางครั้ง **"คำพูดแรง ๆ"**
ที่แอบแฝงด้วยความชัดเจน
และตรงกับใจ...ยังดีกว่า
**"คำพูดหวาน ๆ"** ชวนหลงใหล
แต่หาความจริงใจไม่เจอ



๒๐๑.

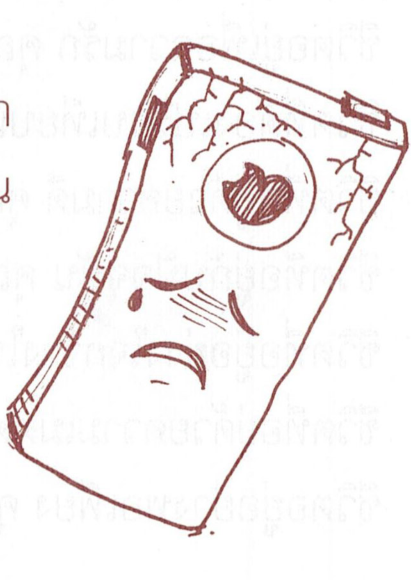
โลกต้องการคนดี มิใช่เพื่อให้มารับรางวัล
แต่เพื่อมาช่วยทำ ให้ชีวิตและสังคมดีขึ้น
คนดีอย่างแท้จริง เสียสละได้แม้กระทั่ง
การที่จะให้คนอื่นรู้ว่า **“ตนได้ทำความดี”**

(สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์)

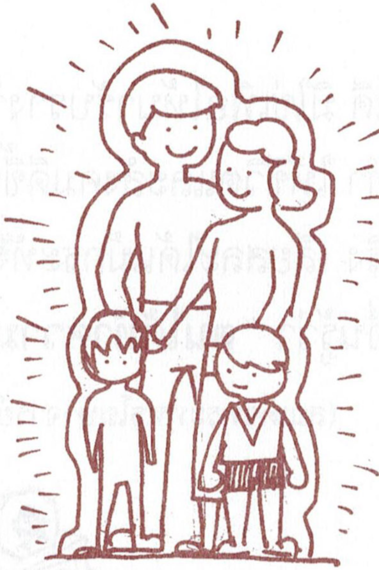


๒๐๒.

พ่อจูงควาย หน้าดำ เดินย่ำย่อง
ลูกจับจ้อง ไอโฟน ตะโกนลั่น
แม่ถอนหญ้า หน้าหม่น มือรนหา
ลูกเสียงหวาน จ๊ะจ๋า โทรหาแฟน
พ่ออดมื้อ อิ่มมื้อ มือถือไถ
ลูกโยกย้าย เริงร่า ยืนหน้าแป้น
แม่เก็บงม ต้มปู ดูขาดแคลน
ลูกควงแฟน จัดเต็ม กินเอ็มเค



๒๐๓.



ชีวิตนี้เพื่อใคร

ชีวิตที่อยู่เพื่อเงิน คุณจะต้องทุกข์มาก

ชีวิตอยู่เพื่อลูก คุณจะต้องเหนื่อยมาก

ชีวิตอยู่เพื่อความรัก คุณจะต้องเจ็บปวดมาก

ชีวิตที่ต้องเปรียบเทียบแข่งขันกัน คุณจะรู้สึกยิ่งต้อยต่ำ

ชีวิตที่อยู่ด้วยความดี คุณจะต้องอยู่อย่างไม่เห็นแก่ตัว

ชีวิตที่อยู่กับปัจจุบัน คุณจะอยู่อย่างโปร่งเบาสบาย

ชีวิตที่อยู่อย่างใจกว้างให้อภัย คุณจะอยู่อย่างมีความสุข

ชีวิตที่อยู่ด้วยความเมตตา คุณจะอยู่อย่างเบิกบานแจ่มใส

ชีวิตอยู่อย่างพอเพียง คุณจะอยู่อย่างคนมั่งมีร่ำรวย

๒๐๔.

จำให้ดี คิดให้มาก

อ่านมาก ก็ฉลาดมาก

กินมาก ก็อ้วน

นอนมาก ก็ขี้เกียจ

ทำมาก ก็เหนื่อย

รักมาก ก็ทุกข์

สุขมาก ก็เหลิง

เหลิงมาก ก็หลง

หลงมาก ก็ทุกข์

ทุกข์มาก ก็เศร้า

เศร้ามาก ก็เครียด

เครียดมาก ก็ตาย



๒๐๕.

**"ความหวังดี"**
จะมีคุณค่าราคางาม เมื่ออยู่ถูกที่
ถูกเวลา และอยู่กับคน ที่รู้คุณค่า
ใน **"ความหวังดี"**






๒๐๖.

พูดมากก็มากเรื่อง
พูดเลอะเทอะไม่มีประโยชน์
พูดโหด ๆ มีแต่คนเกลียด
พูดส่อเสียดมีแต่คนชัง
พูดให้น่าฟังต้องพูด **"ปิยวาจา"**

๒๐๗.



การทำความดีนั้น
สำคัญที่สุดอยู่ที่ตัวเอง
ผู้อื่นไม่สำคัญ
แม้ไม่มีความจำเป็นวันใด ถึงแม้จะมีใคร
ที่จะต้องเป็นห่วง ร่วมมือด้วยหรือไม่ก็ตาม
หรือต้องรอคอยเขาด้วย ....ผลดีที่ทำ....
เมื่อได้ลงมือลงแรงกระทำแล้ว จะต้องเกิดขึ้นแน่นอน

(พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕)

๒๐๘.

ทำตัวให้มีคุณค่า กับวันเวลาที่เหลืออยู่
กัดฟันสู้ฝืนทน โชคชะตาอย่าท้อถอย
หัดเดินหน้าก้าวไป มิใช่เอาแต่คอยวาสนา
เรียนมากเรียนน้อย ไม่เกี่ยวอยู่ที่ตัวมีมานะหรือยัง



๒๐๙.

นักปราชญ์หาได้ยากในโลก

วเน พหูนิ กฏฺฐานิ ทุลฺลภุ รตฺตจนฺทนํ

ตถา ชนา พหูโลเก ปุมา ชญฺโญ สุทุลฺลโภฯ

ในป่าไม้ฟืนทั้งหลายมีมากมาย

แต่ไม้จันทน์แดง หาได้ยาก ฉันใด

หมู่ชนในโลก ก็มีอยู่มากมาย

แต่หาคนมีปัญญา หาได้ยากยิ่งนัก




(สูรัสสตีนีติ ปฐโม ภาโค ๒๐)

๒๑๐.

เมื่อมีคนเตือนแล้ว ให้คิดรู้ผิดรู้ถูก

ดีกว่ามีคนชม แบบผิด ๆ แล้วพาให้

ชีวิตแย่ลง ตกต่ำเพราะคำชมผิด ๆ



๒๑๑.

ถ้าเจ็บแขนเราก็ยังมีขา

สามารถพาเดินไปไหนต่อไหนได้

หากเจ็บที่ขา เราก็ยังมีสองตา

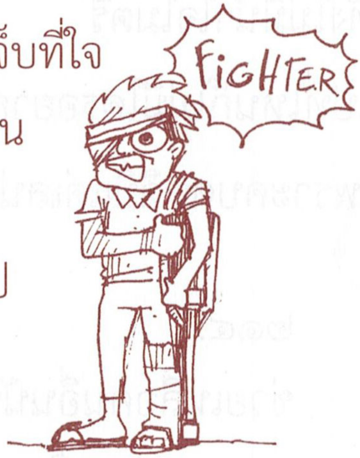
ใช้มองสรรพสิ่งต่าง ๆ หากเจ็บที่ตาเรายังมีปาก

ที่จะพูดเป็นถามได้หมายรู้ หากเจ็บที่ใจ

ถ้าไม่รู้จักใช้ธรรม ดับร้อนผ่อนเย็น

เราก็จักเป็นคน...โง่งม...จมเจ็บ...

อยู่ในความทุกข์...ทรมานอยู่ร่ำไป




๒๑๒.

คนหนอคน ในวันที่มีโอกาส

ทั้งในวันที่เขาให้โอกาส กลับไม่รับโอกาสนั้น

ในวันที่หมดโอกาส แต่กลับขอโอกาส

ฉะนั้นเมื่อมีโอกาส...รีบกอบโกยโอกาสแห่งความดี

เพราะยังมีลมหายใจ อย่าปล่อยให้หมดลม

หายใจ..เมื่อนั้น..คือ...หมดโอกาส



๒๑๓.



แม้ผิวจะดำหรือขาว ทำความดี

ทั้งมีน้ำใจใคร ๆ ก็รัก

ผิวจะดำหรือขาว ทำแต่ความชั่วอัปรีย์

ทั้งไม่มีน้ำใจไมตรี

ไปที่ไหนก็ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคมด้วย

เพราะคบคนดีมีแต่เสน่ห์ คบคนชั่วมีแต่เสนียด

๒๑๔.

ช่วยเหลือคนอื่นนับหมื่นนับแสนคน

บุญกุศลย่อมเกิด แต่จะเท่ากับ

การดูแลช่วยเหลือเกื้อกูล พ่อแม่ที่เลี้ยงเรามา

บุญกุศลย่อมต่างกัน





๒๑๕.

ลีลาชีวิต คือละครฉากหนึ่ง
ที่เป็นบทสะท้อนแห่งกรรม
สามสิบเอ็ดภพภูมิที่เกิด คือละครแต่ละเรื่อง
...คือบทกำกับการแสดง..ของกิเลสตัณหา
การทำตามตัณหา นั่นคือตัวกรรม...
ที่ตัวตัณหาคุมไปสู่...ภพน้อยใหญ่ใน..ละครทั้ง
สามสิบเอ็ดเรื่อง...ของแต่ละคน...แต่ละตัวสัตว์

๒๑๖.

ผู้ประพฤติปฏิบัติธรรม ย่อมอยู่เป็นสุขเท่านั้น
คนไม่ประพฤติธรรม จะมีแต่ทุกข์อยู่ร่ำไป
อยากรวย ให้พากันทำงาน
อยากสวย ให้พากันรักษาศีล
อยากดี ให้พากันฝึกเจริญสติ
ถ้าจะมีเกินใช้ แต่ไม่ใช้เกินมี
เพราะชีวิตอายุนั้นสั้น ต้องรีบทำความดี
บุญก็คือความดี ทำตั้งแต่วันนี้เถิด
พรุ่งนี้อาจไม่มีโอกาสได้ทำ จงอย่าประมาท



๒๑๗.

ในชีวิตคนเรา เพียงชนะไม่กี่เรื่อง

ก็มีความสุขได้

ไม่ต้องเอาชนะทุกเรื่อง และอย่าทุกข์ให้มาก

กับการพ่ายแพ้ในบางเรื่อง



๒๑๘.

หลงทาง　ยังได้กลับคืน

หลงคนอื่น　ยังแค่เสียหลัก

หลงคนรัก　ยังใจครื้นเครง

หลงตัวเอง　ยังไม่เสียหลาย

แต่ถ้าหลงงมงาย

เสียรู้ เสียโง่ เสียเงิน เสียคน

เสียสารพัดที่จะเสีย ฝากให้คิด



๒๑๙.

เมื่อเราเติบโตขึ้น พ่อแม่ไม่เคย

รักเราน้อยลงเลย

แต่สิ่งที่น้อยลงคือ เวลาชีวิตที่เหลือบนโลกนี้

ตรองดูให้ดี วันนี้เวลานี้ **"กตัญญูกตเวทิตา"**

เรามีอยู่ในหัวใจและตอบแทนคุณท่านหรือยัง



๒๒๐.



ณ บัดนี้ เริ่มสาย ปลายชีวิต

จึงเห็นพิษ เห็นภัย ใช้เหตุผล

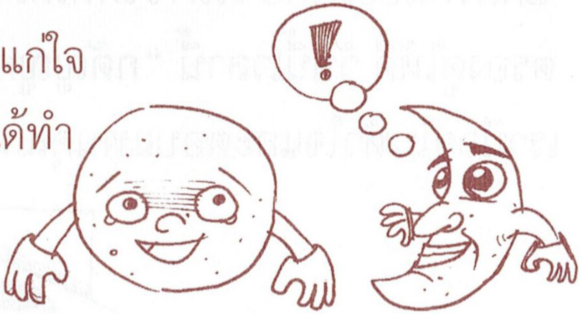
ทรัพย์สมบัติ กองไว้ ใช่ของตน

มีจนล้น แค่ไหน ตายอยู่ดี

จงทำทรัพย์ให้เป็นเสบียงติดตามเหมือนเงาตามตัว

๒๒๑.

การทำความดีเหมือนพระจันทร์ข้างขึ้น
ให้ทำเหมือน ปิดทองหลังพระ
แม้ใครจะ มองไม่เห็น อย่าหวั่นไหว
ทำความดี เราก็รู้ อยู่แก่ใจ
ท้อทำไม ให้สุขใจ ที่ได้ทำ






๒๒๒.

คนที่มีศีลทานภายในใจ
มีการเสียสละเป็นนิสัยของใจ
ไปไหนไม่อดตาย แม้จะมีไม่มาก
แต่ก็ไม่จน เพราะอำนาจแห่งศีลทาน
ที่ตนให้และทำไปแล้วนั้น เป็นอานิสงส์
ตามรักษาผู้นั้น เสมือนหนึ่ง **"เกลือรักษาความเค็ม"**

๒๒๓.

ความอดทน เป็นสมบัติของนักสู้
ความรู้ เป็นสมบัติของนักปราชญ์
ความฉลาด เป็นสมบัติของนักคิด
ความมีระเบียบ เป็นสมบัติของคนดี



๒๒๔.

การขอขมาหรือการขอโทษ
ไม่ได้หมายความว่า “**คุณผิด**”
แล้วอีกฝ่ายหนึ่งถูกเสมอไป
แต่มันหมายความว่า
คุณเห็นคุณค่าของการให้ “**อภัย**”
มากกว่า “**มิจฉาทิฐิ**” ของตนเอง



๒๒๕.



โลกธรรมท่านว่ามี ๘
ถึงคราวได้ ไม่น่าได้ มันก็ได้
คราวไม่ได้ ทำให้ตาย ก็ไม่ได้
ถึงคราวเสีย ไม่น่าเสีย ก็เสียง่าย
ได้หรือเสีย อย่าโทษใคร โลกธรรม



๒๒๖.

มนุษย์เรา
ไม่มีใคร....ดีพร้อมเลิศฟ้ามหาสมุทร
ไปเสียทุกอย่างหรอก
ไม่ว่าเรา...ว่าผู้อื่น...หรือ...ตัวเราเอง
ผิดนิดพลาดหน่อย มองข้ามไปบ้างก็ดี
เพราะยังมีสิ่งดี ๆ อีกมากมายให้เรามอง
ทั้งทำเป็นตัวอย่างให้ลูกหลานได้แลเห็น

๒๒๗.

ตอนเป็นเด็กรักพ่อรักแม่

จะซื้อของให้พ่อแม่ แต่ก็ไม่มีเงิน

พอเติบโตมีงานทำหาเงินได้

อยากไปหาพ่อหาแม่ แต่ก็ไม่มีเวลา

ฐานะดีขึ้น มีทั้งเงิน มีเวลา มีโอกาส

แต่วันนั้นพ่อแม่ก็ไม่มีแล้ว

อนิจจังเอย



๒๒๘.

อย่าอาย ที่เราใส่เสื้อผ้าไม่สวยเหมือนคนอื่น

อย่าอาย ที่เรานั่งกินข้าวข้างทางราคาถูก ๆ

อย่าอาย ที่เราขับรถคันเก่า ๆ ที่ยังใช้ได้ดีอยู่

แต่จงอาย ที่มีงานทำมีรายได้แต่ไม่มีเงินเก็บ

จงอาย เวลาไปกู้หนี้ยืมสินคนอื่น

แล้วไปซื้ออะไรก็ไม่รู้ ที่ไม่เกิดประโยชน์

และจงอายมากที่สุด...เมื่อไปยืมเงินคนอื่น

แล้วถูกเขาปฏิเสธกลับมา...น่าอาย



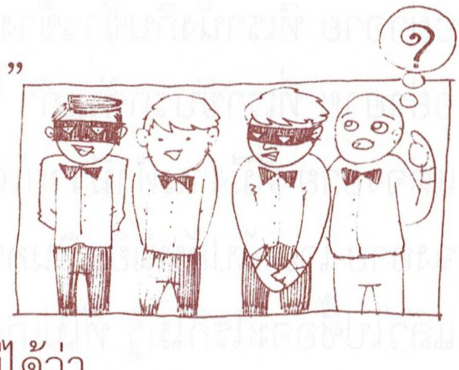
๒๒๙.

ความสามัคคี...เจริญสงบสุข
ความแตกแยก...คือความเสื่อม
ผู้สร้างความแตกแยกในหมู่คณะบ้านเมือง
แม้มีชีวิตอยู่ก็เหมือนตายทั้งเป็น ตายแล้ว
มีนรกเป็นที่ไป อย่างไม่ต้องสงสัย




๒๓๐.

สิ่งที่น่ากลัวที่สุดใน **"สังคม"**




ไม่ใช่ คนทำชั่ว มากขึ้น

ไม่ใช่ คนทำดี น้อยลง

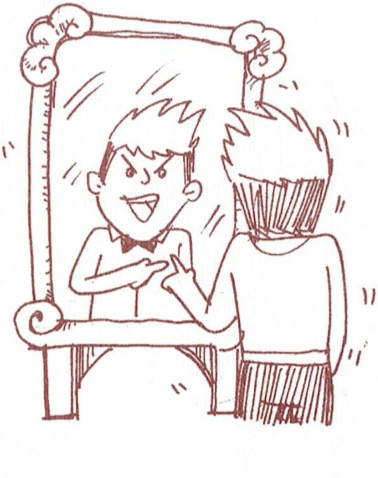
แต่อยู่ที่...คนเราแยกแยะไม่ได้ว่า...

อะไรชั่วอะไรดี...เป็นสำคัญ

๒๓๑.

ตัวเราเองนี้สอนยากเตือนยากที่สุด
แต่ไม่ค่อยจะสอนตัวเองหรือเตือนตัวเอง
มัวแต่สอนคนอื่นเตือนคนอื่นได้สารพัด
หากคนอื่นเขาไม่เตือนไม่สอน อีกทั้งตนเองก็สอนหรือ
เตือนตนเองไม่ได้ คงคิดว่าตัวเองฉลาดแล้ว
ก็คงกู่ไม่กลับ มีแต่มุ่งหน้าสู่หายนะฝ่ายเดียว
โบราณจึงสอนว่า

**"จงเตือนตน ให้พ้น จากสิ่งผิด**
**ตนเตือนจิต ตนได้ ใครจะเหมือน**
**ตนเตือนตน ไม่ได้ ใครจะเตือน**
**ตนแชเชือน ใครจะเตือน ให้ป่วยการ"**



๒๓๒.

ท่านเป็นผู้ทรงคุณธรรม ไม่แย่งชิงเบียดเบียน ไม่ทำลายธรรมชาติ ท่านจึงสามารถปลดเปลื้องกรรมชั่วได้ จะประสบโชคดีทั้งในชาตินี้และชาติหน้า คนโบราณท่านว่า "เทพจะเสด็จมาอยู่ในคนที่อ่อนน้อมถ่อมตน ซื่อสัตย์สุจริต เป็นคนมักน้อย ในการกินเลือกอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ จะมีความสุข คนกินน้อยจะมีสุขภาพดี มีความมั่งคั่ง อายุยืน ไม่หิวอย่ากิน กินน้อยจะได้อยู่นาน จงกินอาหารธรรมชาติง่าย ๆ ไม่ปรุงแต่งรสจัด กินแต่พอเพียง จะได้ห่างไกลโรคไต เบาหวานฯ



๒๓๓.

คนเราถ้าจะคิดถึงเรื่องเก่า ๆ
ต้องนึกด้วยปัญญา อย่านึกให้เกิดปัญหา
คือทำให้ร้อนอกร้อนใจ คนที่ร้อนในบ่อย ๆ
ทำให้หน้าตาเหี่ยวแห้ง ร่างกายทรุดโทรม
เกิดโรคภัยกระเพาะไม่ดี เป็นโรคตับไตไส้พุงฯ
คนเราต้องมีความรู้สึกใด ๆ ด้วยสติปัญญา
รู้เท่าทันว่า **"มันเป็นเช่นนี้แหละ"** ธรรมชาติ
มันเป็นเช่นนี้ ฉะนั้นควรอยู่ด้วยความเป็นผู้มี
ใจสงบเยือกเย็นทุกโอกาส แล้วชีวิตจะมีความสุข



๒๓๔.

คนที่โชคดีที่สุด.........คือ

คนที่ไม่ถือโทษโกรธใครแม้เขาจะผิดก็อภัย

คนที่ไม่อิจฉาริษยาใครให้ป่วยการ

คนที่ไม่ผูกจิตพยาบาทใครให้มีเวรต่อกัน

คนที่มองโลกตามความเป็นจริงในปัจจุบัน

ทั้งคนที่ยอมรับความเป็นจริงได้ทุกเมื่อ

แม้ความเป็นจริงจะเจ็บปวดก็ตาม

เพราะกรรม จำแนกสัตว์ให้เลวและประณีต

ชีวิตมนุษย์จึงต้องเผชิญเรื่องของ...กรรม



๒๓๕.

เสียใจ ในตอนที่ผิด
คิดได้ ในตอนที่มันสาย
คิดถึง ในตอนที่เสียไป
เสียดาย ในตอนที่จากลา
เผลอโง่ ในตอนที่โกรธ
ขอโทษ ในตอนที่ช้า
รู้ตัว ในตอนที่หมดเวลา
เห็นค่า ในตอนที่จากไป



๒๓๖.

แม้นว่าเรา ไม่เข้าวัด ฝึกหัดจิต
คงนำพา ชีวิต ผิดเป้าหมาย
แสนโชคดี ที่ประเทศไทย มีวัดฝึก กาย วาจา ใจ
คุณมากมาย ที่ชี้ทาง สว่างธรรม
มิเช่นนั้น คงตกต่ำ ตกนรกใจเร่าร้อน
อย่างเที่ยงแท้ เพราะจิต คิดใฝ่ต่ำ
ขอเตือนจิต พวกทำตัว ชั่วระยำ
อย่าก่อกรรม หาบาปใส่ ให้ตัวเอง



๒๓๗.

บุญที่ประเสริฐสุด คือบุญที่ทำกับพ่อแม่

กรรมที่หนักที่สุด

คือกรรมที่ทำกับพ่อแม่ เพราะพ่อแม่มีแต่ให้

อย่าทำร้ายด้วยการไม่เหลียวแลทั้งกายใจ



๒๓๘.



รวยเพราะชาติก่อนชอบให้ทาน

สวยเพราะชาติก่อนชอบรักษาศีล

ฉลาดเพราะชาติก่อนชอบฟังธรรม

บริวารมากเพราะชาติก่อนชอบชวนคนทำบุญ

อดีตชาติแก้ไขอะไรไม่ได้ แต่ชาติหน้าจะเป็นอย่างไร

อยู่ที่กรรมการกระทำในปัจจุบันของตนเอง

๒๓๙.

กัลยาณมิตร หมายถึงมีเพื่อนที่ดี คนรู้ใจดี

เมื่อพบเห็นครั้งใด รู้สึกดีและอบอุ่น

เมื่อเข้าใกล้เวลาใด เย็นใจสุขใจ

เมื่อคบหาสนทนาด้วย สบายใจได้ความรู้ดี

ถามตนเองว่าเราพบกัลยาณมิตรแล้วหรือยัง



๒๔๐.

ชีวิตของคนเราทำหน้าที่เหมือนเทียน

เมื่อจุดแล้วก็รอเวลาดับอย่างเดียว

แต่จะดับช้า เร็วก็สุดแล้วแต่อุปสรรค

ของแต่ละคน

เมื่อเทียนให้แสงสว่างแล้ว

เราจะใช้แสงนั้นอย่างไร...ก่อนจะดับ



๒๔๑.

รัก มันสร้าง รัง
ชัง มันสร้าง กรง
ห่วง มันสร้าง ภัย
อาลัย มันสร้าง ทุกข์
สนุก มันสร้าง มาร
สนาน มันสร้าง โทษ
โกรธ มันสร้าง นรก



๒๔๒.

อันคนดี แม้ไม่มีอาวุธใดๆเลย
ก็มีคุณค่าต่อโลกมากกว่า
คนที่เพียบพร้อมด้วยวุฒิ
แต่ห่างไกลจาก ความดี มีคุณธรรม



๒๔๓.

กรรมไม่เลือกชั้นวรรณะ

การมีหน้าตาดี มีคนนับถือนั้น

มิใช่ฐานะจะไปลบล้างบาปกรรมที่เขาทำได้

หน้าต้องเป็นหน้า ตาก็ต้องเป็นตา

เคารพนับถือ ก็ทราบว่าเคารพนับถือ

แต่ชั่วก็ต้องเป็นชั่ว บาปก็ต้องเป็นบาป

ทุจริตต้องเป็นทุจริต โทษต้องเป็นโทษ

ไฟต้องเป็นไฟ จะนำมาลบล้างกันไม่ได้

(หลวงปู่ขาว อนาลโย)



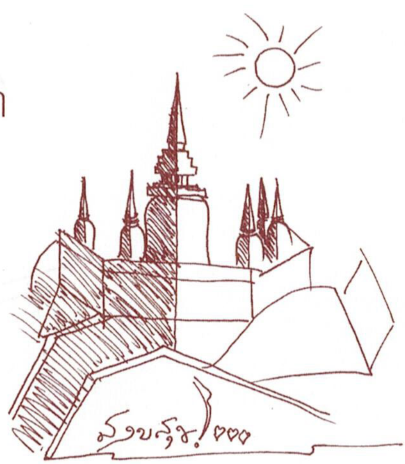
๒๔๔.

คนที่รู้เรื่องกรรมดีที่สุด ก็คือ ตัวเราเอง
คนที่แก้กรรมได้ดีที่สุด ก็คือ ตัวเราเอง
แต่บางครั้งเหมือนผงเข้าตา
การแก้กรรมทำได้โดยเปลี่ยนพฤติกรรม ไม่ใช่พิธีกรรม



๒๔๕.

มิตรที่แท้จริงคือเงา
สมบัติที่แท้จริงคือบุญ
ไม่มีอะไรติดตามเราได้ดี ดั่งเงา
ไม่มีอะไรเอาไปได้ทุกภพ
ดั่งบุญและบาปที่ทำกันไว้



๒๔๖.

ของขวัญที่พิเศษที่สุดในทุก ๆ วัน
ทุก ๆ เช้าของแต่ละวัน คือการที่เรายังมีลมหายใจ
ทั้งได้เริ่มต้นชีวิตใหม่ในทุก ๆ วัน ทุก ๆ เวลา
อย่างมีความหมาย




๒๔๗.

รู้จักให้ รู้จักรัก รู้จักพอ รู้จักเกรงใจ
สิ่งเหล่านี้สังคมต้องการ แล้วชีวิตจะมีความสุข



๒๔๘.

เราไม่สามารถบังคับใคร ให้พูดดี คิดดี ทำดีกับเราได้ แต่เราสามารถบังคับตัวเราให้คิดดี พูดดี ทำดีกับคนอื่นได้ มิตรแท้ต้องแลกด้วยความจริงใจ ถ้าเอาเล่ห์เหลี่ยมเข้าแลก จะไม่มีโอกาสได้มิตรแท้



๒๔๙.

กำลังใจไม่ว่าจะมาในรูปแบบคำพูด ตัวหนังสือ แววตา รอยยิ้ม หรือการสัมผัส ล้วนมีความหมายยิ่งใหญ่เสมอ



๒๕๐.

ผีหลอกคนหรือจะสู้คนหลอกผี
คนหลอกคนหรือจะสู้คนหลอกตัวเอง
หลอกว่าไอ้นั่นของกู ไอ้นี่ของกู หลอกว่ากูดิบกูดี
กูมีความสุข กูยิ่งใหญ่ หลอกไปหลอกมา
ถอดออกไหมตัวกูนี่



๒๕๑.

บุญที่ไม่ต้องลงทุนก็มีถ้าต้องการ



๑. รักษาศีล ศีลไม่ต้องใช้เงิน
๒. เจริญภาวนา ไม่ต้องใช้เงิน
๓. การให้ทาน คือให้อภัยทานไม่ต้องใช้เงิน
หรือเมื่อเห็นเขาทำความดี ก็อนุโมทนา
ดีใจกับเขา เท่านี้ก็เป็นปัตตานุโมทนามัยแล้ว
บุญก็สัมฤทธิ์ผลโดยไม่ต้องใช้เงิน

๒๕๒.

สิ่งที่น่ากลัวที่สุดคือกรรม
สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม
กลไกของกรรมมีสารพัดวิธี
ที่ทำให้คนมาเกี่ยวข้องกัน
เพื่อชดใช้กรรมซึ่งกันและกัน
ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ลูก พี่น้อง เพื่อน คู่รัก
แต่ที่เห็นบ่อย ๆ คือ การเป็นคู่รักที่เป็นคู่เวร
ถ้าไม่แก้ไขด้วยการรักษาศีล เจริญภาวนา
ให้อภัยอโหสิกรรมกันอย่างจริงใจ
คงยากที่จะหลุดพ้นบ่วงกรรมนี้ได้



๒๕๓.

ศรัทธา ความเชื่อ พยายามทำใจให้อยู่กับเนื้อกับตัว
อยู่กับความสงบ อยู่กับศีล กับคุณงามความดี
มีความสุข อยู่กับการทำความดี
กับการเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวม
ปฏิบัติอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ ชีวิตจะมีแต่ความสุข





๒๕๔.

สุขแท้ไม่แปรปรวนนี้เป็นความจริง
สะอาดด้วย ศีล สงบได้ด้วย สมาธิ
เจริญด้วย สติ ดับทุกข์เข็ญใจด้วยปัญญา

๒๕๕.

เมื่อเราทำดี เขาก็จะอนุโมทนา
เป็นธรรมดา แต่ถ้าเราทำดีจนเด่นเกินผู้อื่น
เขาก็จะหมั่นไส้อิจฉา เป็นธรรมดา
เมื่อเรามีผลประโยชน์ให้ ผู้คนก็อยากเข้ามาหา
เป็นธรรมดา แต่ถ้าเราไร้ผลประโยชน์
เขาก็จะเมินใส่เรา นี่ก็เป็นธรรมดา
เมื่อเรารู้ว่าทุกคน เป็นเช่นนี้นี่เอง
สัจธรรม ก็จะพึงเกิดในใจเราว่า มันเป็นเรื่องธรรมดา



๒๕๖.

ดูก่อนคฤหบดี ถ้า อายุ วรรณะ สุขะ ยศ สวรรค์
จักมีได้เพราะ เหตุแห่งความอ้อนวอน
หรือเพราะเหตุแห่งความปรารถนาดีแล้วไซร้
ในโลกนี้ ใครเล่า จะพึงเสื่อมจากอะไรได้



(พระไตรปิฎก ฉบับภาษาไทย ฉบับหลวง ๔๒/๔๓/๔๐๗)

๒๕๗.




ไม่มีใครบอกได้ว่าวันพรุ่งนี้เราจะเป็นอย่างไร
จงทำวันนี้ให้ดีที่สุด ทำในสิ่งที่ควรทำ
ให้ความรักแก่คนรอบข้างเพื่อที่เราจะได้ไม่เสียใจภายหลัง

๒๕๘.

ถ้าหัวใจแห้งแล้งขาดธรรมชาติเสียแล้ว
เรียนจบสูงขนาดไหนก็ไม่มีประโยชน์
ความรู้ทางโลกไม่ได้ทำให้จิตใจมนุษย์สูงขึ้นได้
การเรียนรู้สูงต่ำขนาดไหนก็ไม่เกิดประโยชน์
ถ้าไม่มีธรรมะเข้าไปบังคับบัญชา คนนั้นจะเสียคน
ใจของสัตว์อยากอะไรก็จะทำตามความอยากของมัน
ประสาสัตว์นั่นแหละ นี่เราไม่ใช่สัตว์
ควรจะมีธรรมะระงับจิตใจตนเองบ้างนะ
ถ้าไม่มีเลยเสียเหลี่ยมความเป็นคน
มนุษย์เราก็มีแต่ชื่อว่ามนุษย์ สูงก็สูงเฉย ๆ
สูงแต่ชื่อ ตัวเราต่ำ ไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย

(หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน)



๒๕๙.

การให้ธรรมะ การแบ่งปันธรรมะ

ย่อมชนะการให้ทั้งปวง

เป็นการแบ่งปันความสุขความเจริญ

แบ่งปันปัญญาบ่อเกิดแห่งบารมี

แบ่งปันความรัก ความปรารถนาดี

เป็นการช่วยเหลือให้คนโง่เป็นคนฉลาด

เป็นการทำให้คนฉลาด เป็นคนฉลาดมากขึ้น

เป็นการทำคนให้เป็นพระ เป็นการทำพระให้เป็นพระอรหันต์

เป็นการชี้ทางให้บุคคลไปสวรรค์

ข้อสำคัญในปัจจุบันนี้ เป็นการสร้างคนดีให้กับสังคม



๒๖๐.

ให้ทุกคนหมั่นเข้าวัด ให้เข้าไปดูใจตนเอง
ว่าขณะนี้ เดี๋ยวนี้ มันดี มันเลว แค่ไหน
ไม่ต้องไปเข้าวัดไกล ๆ ที่ไหน ให้หมั่นเข้าวัด
คือวัดใจตนเองบ่อย ๆ ศาสนาอยู่ตรงนี้
ไม่ได้อยู่ที่อื่น มันอยู่ที่กาย ที่ใจของเรา



๒๖๑.

เวลานี้ เรามาทำความพอใจ
อะไรก็ให้มันพอ หลงก็พอแล้ว
อันนี้มันเป็นรากเป็นเหง้า
ของกิเลสตัณหาทั้งหลาย
ความพอใจก็เพราะตัณหา
ความไม่พอใจก็เพราะตัณหานี่แหละ



๒๖๒.

โลกใบนี้ สิ่งที่เราต้องยอมรับให้ได้ คือความจริง ที่เราต้องเข้าใจ คือทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่เราต้องเจอ คือ นินทา สรรเสริญ ทุกข์และสุข สิ่งที่เราหนีไม่พ้น คือ ความไม่แน่นอน



๒๖๓.

คนทุกคน มีเกิดแก่เจ็บตาย เป็นบั้นปลายของชีวิต เมื่อยังมีชีวิต จิตใจอยู่แล้ว ก็พยายามเคาะสนิมขัดเกลา ปฏิบัติ จิตใจของตนเองให้ผ่องใส ไร้ความเศร้าหมอง จะได้เป็นกำไรของชีวิต เป็นเสบียงเดินทาง เหมือนหนึ่ง เสบียงบุญติดตามตนเอง



๒๖๔.

การพลัดพรากก็เป็นทุกข์
สรรพสิ่งล้วนอนิจจัง
การที่เราเอาใจของเราไปผูก
ไปยึดติดกับวัตถุสิ่งของตัวบุคคล
ที่เป็นของรักของหวง
ล้วนทำให้ใจของเราเป็นทุกข์
เมื่อสิ่งนั้นต้องพลัดพรากจากเราไป
นี่คือสัจธรรมของชีวิต





๒๖๕.

วางได้มันก็ดี ปลงได้มันก็จบ แต่ถ้าใจไม่สงบ จะวางให้ลง ปลงให้จบ ก็เห็นจะยากไกลเกินจริง สัจธรรม ความจริงของชีวิต หลักธรรมคำสอน ที่มีแค่ไม่กี่ตัว อ่านก็ง่าย พูดก็ง่าย แต่ทำจริงนี่สิยาก ลำบากจริง จงไตร่ตรองพิจารณาดูเถิด

๒๖๖.



**“การทำความดีนั้น โดยมากเป็นการเดินทวนกระแสความพอใจ และความต้องการของมนุษย์ จึงทำได้ยากและเห็นผลช้า แต่ก็จำเป็นต้องทำ เพราะหาไม่ ความชั่วซึ่งทำได้ง่ายจะเข้ามาแทนที่ แล้วจะพอกพูนขึ้นอย่างรวดเร็วโดยไม่ทันรู้สึกตัว”**

(พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
ในพิธีพระราชทานกระบี่และประกาศนียบัตรแก่ว่าที่ร้อยตำรวจตรี ฯ
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ฯ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๙)

๒๖๗.



อิจฉาริษยา กันไปทำไม

อะไรที่มีมาไม่เท่ากัน สุดท้ายก็ต้องตายเท่ากัน

โกรธ เกลียด กันทำไม เหมือนจุดไฟเผาตัวเอง

สุดท้ายก็ลาลับในกองเพลิง อะไรที่ไม่ใช่ของเรา

อยากได้กันไปทำไม สุดท้ายก็ไปตัวเปล่า เหมือนวันที่เกิดมา

๒๖๘.

ทุกชีวิตมีเวลาจำกัด อย่างมากไม่เกินร้อยปี ก็ต้องละจากโลกนี้ไป อย่าผลัดทำความดี อย่าอยากอยู่กับแม่ ในวันที่ไม่มีแม่แล้ว อย่าซื้อมะลิให้ ในวันที่แม่ไม่รู้กลิ่น วันนี้เรายังมีโอกาส รีบทำ ยังไม่สาย



๒๖๙.

ด้านหลังของจานนั้น ถึงจะไม่ได้ใช้และไม่มีใครเห็น เมื่อล้างจานให้สะอาด ก็ต้องล้างทั้งด้านหน้าและด้านหลัง คนเราก็เหมือนกัน ถ้าคิดจะเป็นคนดี ต้องดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง



๒๗๐.

อย่าไปคิดห้าม สิ่งที่คนอื่นคิด



แต่จงห้าม ความคิดของเรา

อันความคิด ก็เหมือนน้ำ

ยิ่งกวน ยิ่งขุ่น ยิ่งวุ่นวาย ก็ยิ่งทุกข์

ยิ่งนิ่งก็ยิ่งใส ยิ่งสงบได้ ก็ยิ่งเพิ่มสุข ขึ้นในจิตใจ

๒๗๑.

ชีวิตไม่ได้ราบเรียบเสมอไป

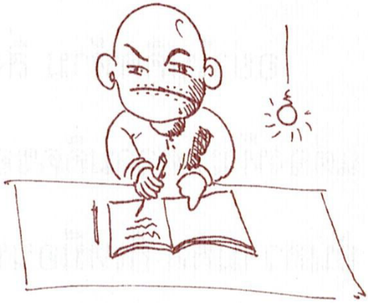
เมื่อเจออุปสรรคของชีวิต ก็อย่าท้อ อย่าถอย

เสียอะไรก็เสียไป แต่อย่าเสียซึ่งกำลังใจ

จงอดทนสู้ด้วยสติปัญญาและกำลังใจอันสูงส่ง



๒๗๒.



ค่าของคน วัดที่การทำงาน

วัดผลของงาน วัดที่ความประณีต

วัดการศึกษา วัดที่แสดงความคิด

วัดปราชญ์บัณฑิต วัดที่ความนิ่งและอารมณ์

(พระมหาบุญส่ง เรืองวิเศษ)

๒๗๓.



คำว่าคู่ชีวิต กับชีวิตคู่อาจจะคล้ายกันแต่ความหมายต่างกัน พึงพิจารณา ชีวิตคู่ใคร ๆ ก็มีได้ แต่คู่ชีวิตคืออยู่กับเราไปทั้งชีวิต

๒๗๔.

ลิขิตเป็นของฟ้า ชะตาเป็นของคน
ชีวิตดีหรือร้ายอยู่ที่การกระทำ
บุญกรรมเป็นของเรา ไม่มีใครลิขิตได้
นอกจากเรากำหนดเอง



๒๗๕.

ทำความดี ทำไป ไม่ต้องคิด
แล้วชีวิต ก็จะดี ตามที่หวัง
ทำความดี ทำไป ไม่ต้องดัง
ใครชิงชัง อิจฉา อย่าใส่ใจ
ละบาปกรรม ทำแต่ดี ทั้งชีวิต
และทำใจ ให้เรืองรอง ผุดผ่องใส
ใครนินทา ว่ากัน ช่างมันเป็นไร
เดี๋ยวมัน ก็แพ้ภัย ตัวเอง



๒๗๖.




คนเราชอบพูดกันว่า

วันนั้น วันนี้ เป็นวันดี

แต่ความจริงแล้ว หากวันไหนเราอารมณ์ดี

คิดดี ทำดี ใจสบาย วันนั้นแหละ วันดีมีมงคล



๒๗๗.

ท้อแท้ท้อถอย ยังไงก็เป็นทองแท้

แม้โดนไฟแผดเผาไหม้ จงรักษาตัวตนของเราไว้

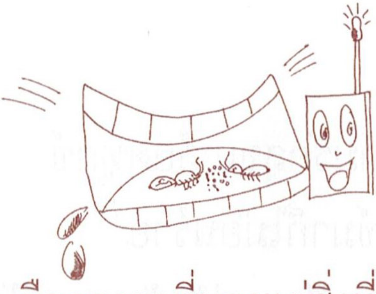
หากคิดว่าสิ่งที่เราทำถูกแล้ว ดีแล้ว สุขใจแล้ว

ทั้งไม่ได้ไปสร้างความทุกข์ ทำให้ใครเสียใจ

ก็อย่าเปลี่ยนตัวเองตามปากของคนที่มองไม่เห็นความดี

ความถูกต้อง ความเสียสละที่เราทำ

๒๗๘.



ดวงตาที่สวยที่สุด คือดวงตาที่มองแต่สิ่งที่ดีในตัวผู้อื่น

มือที่สวยที่สุด คือมือที่ฉุดดึงให้ผู้ล้มได้ลุกขึ้น

ขาที่สวยที่สุด คือขาที่ก้าวเดินด้วยสติและปัญญา

ปากที่สวยที่สุด คือปากที่พูดด้วยความรักและความเมตตา




๒๗๙.

เวลาที่ใครทำให้หงุดหงิด

ให้พิจารณาว่า ทุกคนเคยเกิดมาแล้วหลายภพหลายชาติ

เราคงเคยไปทำอะไรผิดพลาดล่วงเกินผู้อื่นมาก่อน

จึงจำเป็นต้องฝึก ขันติ ความอดทนอดกลั้น

เพราะไม่มีใครสมบูรณ์ ทั้งสติปัญญาความคิด

อาจขัดหู ขัดตา ขัดใจเราบ้าง ก็อย่าสนใจ

ต้องรู้จักข่มใจให้อภัย ต่อผู้มากระทบกระทั่งเสมอ

จำเป็นต้องสอนตัวเองว่า **“เพื่อตัวเราเองไม่ใช่เพื่อใคร”**

๒๘๐.

รู้เท่าทันความรักสุขเกลียดทุกข์
สุขมาก็ยินดี ทุกข์มาก็ไม่ยินร้าย
ไม่ว่าบวกหรือลบ เพียงแค่รับรู้เฉย ๆ ด้วยใจเป็นกลาง
แม้ทุกข์กายก็ยังเจออยู่ แต่ใจไม่ทุกข์ ใจไม่เสียไปด้วย

(พระไพศาล วิสาโล)



๒๘๑.

ชีวิตคนเรามันสั้น
ผิดใจกันให้รีบเคลียร์
สงสัยอะไรให้ถาม
รักและคิดถึงก็ให้บอก
อภัยได้ก็อภัย เผื่อวันพรุ่งนี้
จะไม่ได้พูดอะไรกันอีกเลย



๒๘๒.

ทำตัวเหมือนไฟ ใครเล่าจะอยากเข้าใกล้
ทำตัวเหมือนน้ำที่ชุ่มฉ่ำ ใครใครก็อยากพบสมาคม
อยากเข้าใกล้



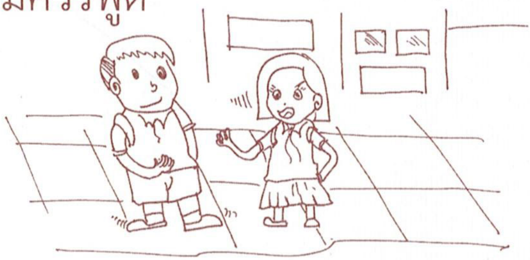
๒๘๓.

เวลามีใครตักเตือนเรา ในสิ่งที่เราทำผิด
อย่าไปโกรธ อย่าไปเคืองเขา เพราะเขาคือเพื่อนแท้
เพื่อนแท้ จะสิ้นหวังจากเรา นั่น ความหวังดี



๒๘๔.

บางที... **"วุฒิภาวะ"**
ไม่ได้หมายถึง **"อายุที่มาก"** เสมอไป
แต่หมายถึง...รู้จักว่า...เมื่อใด...ควรพูด
เมื่อใด...ควรเงียบและรู้จักพูด...ในสิ่งที่สมควรพูด
รู้จักเงียบ...ในสิ่งที่ไม่สมควรพูด



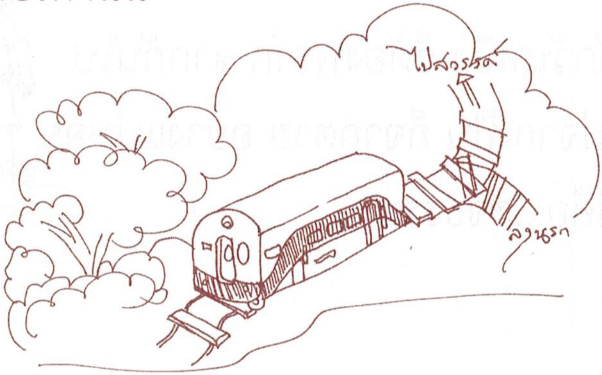
๒๘๕. ชีวิตดีแน่นอนต้องหยุด ๗ สิ่งนี้

๑ หยุดบ่น
๒ หยุดโทษ
๓ หยุดนินทา
๔ หยุดขี้เกียจ
๕ หยุดฟุ้มเฟือย
๖ หยุดคิดลบ
๗ หยุดเพ้อเจ้อ



๒๘๖.

รถด่วนขบวนสุดท้ายที่ทุกคนต้องขึ้น
ห้ามนำสัมภาระใดใดติดตัวไปด้วยทั้งสิ้น
ยกเว้นบุญและบาปเท่านั้น




๒๘๗.

บุญ...บาป...ใครก็จับมาใส่มือเราไม่ได้
มีแต่ตัวเราเองเท่านั้นที่เป็นผู้กระทำขึ้นมาเอง



๒๘๘.

ใครไม่รัก ขอให้เรารักตัวเองเท่านี้ก็ชื่นใจแล้ว
ไม่มีใคร อยู่กับเรา ไปตลอด
คนเคยกอด รักปานใด ก็จางหาย
สักวันหนึ่ง ก็ต้องพราก จากกันไป
ไม่จากเป็น ก็จากตาย อย่างแน่นอน
นี่คือ...สัจธรรม



๒๘๙.

สู้มาทั้งชีวิต...สุดท้าย..เหลือแค่...บุญ...บาป...
ที่ติดตัวเราไปได้



๒๙๐.

อยู่ยืนยันปฐพีไม่มีเลย
อย่าใช้อารมณ์โต้เถียงเพื่อเอาชนะ
เพราะแม้คุณชนะด้วยเหตุผล
แต่สุดท้ายจะสูญเสียมิตรภาพ



๒๙๑.

ท้อแท้ ขอให้สู้ทน
อับจน ขอให้แก้ไข
ไม่ไหว ขอให้หยุดพักใจ



๒๙๒.

หินแท่งทึบ ไม่สั่นสะเทือนเพราะแรงลมฉันใด
หูที่หนักแน่นด้วย สติปัญญา แม้จะถูกใครเป่าหู
ย่อมไม่สะเทือนฉันนั้นแล



๒๙๓.

มนุษย์ใด...ไหนบ้างอยู่ค้ำฟ้า
เทวดา...ไหนบ้างทางสวรรค์
สัตว์...หลากหลายมากเหล่าต่างเผ่าพันธุ์



๒๙๔.

ชายแกร่ง...ในร่างแก่
ดีกว่าท้อแท้...ในร่างหนุ่ม
คนเรายิ่งเจอมรสุมชีวิต
ทำให้ชีวิตยิ่งแกร่งเหมือนเหล็กกล้า



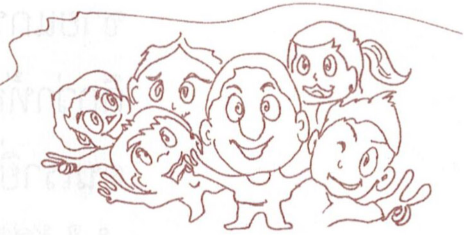
๒๙๕.

ไม่มีใครรู้โชคชะตา ไม่มีใครรู้ไกลแค่ไหน
รู้แค่ต้องก้าวไป สิ้นสุดลมหายใจ
วันนั้นไซร้สิ้นสุดการเดินทาง



๒๙๖.

มีเมียสวย...ไม่สู้มีเมียใจซื่อ



มีผัวรวย...ไม่สู้มีผัวใจเดียว

มีลูกเก่ง...ไม่สู้มีลูกกตัญญู

มีเงินเต็มบ้าน...ไม่สู้มีครอบครัวอบอุ่น

มีบ้านอยู่หลังใหญ่โต...แต่แยกกันอยู่

หรือจะสู้มีบ้านหลังเล็ก ๆ ที่พ่อ แม่ ลูกอยู่พร้อมหน้า

๒๙๗.

แม้วันหนึ่ง ชีวิต ไม่เหลือใคร

ก็อย่าท้อ ถอดใจ ให้ใครเขา

ถึงสุดท้าย จะมีเหลือ แค่ตัวเรา

ก็ช่างเขา เราอย่าทิ้ง ตัวเองพอ





๒๙๘.

๔ คนหาม

๓ คนแห่

๒ คนนั่งแคร่

๑ คนพาไป

๔ คนหาม คือ ธาตุทั้ง ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ

๓ คนแห่ ๓ หมายถึง ชีวิตนี้ตกอยู่ในกฎไตรลักษณ์ ไม่เที่ยง ไม่ทน ไม่แท้ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป

๒ คนนั่งแคร่ หมายถึง บุญกับบาป

๑ คนพาไป หมายถึง จิตดวงสุดท้ายเป็นตัวกำหนดในภพภูมิใหม่

๒๙๙.

อย่าเนรคุณ คนที่ยื่นมือมาช่วยเรา ในยามที่เราลำบาก
ถ้ายังทดแทนบุญคุณไม่ได้ อย่างน้อยก็ อย่าแว้งกัดเขา



๓๐๐.

อย่าตัดสินใคร เพียงคำไม่กี่คำที่ได้ยินมา
หรือภาพบางมุมที่ได้เห็น หรือเรื่องราวบางสิ่งที่ได้พบเจอ
เพราะเบื้องหลังสิ่งเหล่านี้ ยังมีอะไรอีกมากที่เราไม่รู้
หลังม่านตาของแต่ละคน ยังมีอะไรต่อมิอะไรนับร้อยพัน
ทั้งสุข ทุกข์ ดี ร้าย จารึกซ่อนอยู่ เราไม่ได้มีชีวิตที่พิพากษาใคร
หากแต่เพื่อเรียนรู้ และเข้าใจกันให้มากขึ้น





๓๐๑.

ชีวิตไม่มีอะไรแน่นอน

ชีวิตคนแต่ละคนเปรียบดังละครฉากหนึ่ง

ซึ่งมีทุกบทบาท ทั้งสุขและทุกข์ ผิดหวัง

สมหวัง หัวเราะ ร้องไห้ ไม่มีอะไรแน่นอน

แปรเปลี่ยนไปเสมอ ขอจงยึดมั่นในความดีของตน

มีชีวิตอยู่ด้วยหัวใจที่เข้มแข็ง ทำทุกวันให้คุ้มค่า ทำทุกเวลาให้ดี

ทั้งมีสติในทุกตอนของชีวิต ก่อนที่ชีวิตอันแสนสั้นนี้

จะถึงละครฉากสุดท้ายและปิดฉากลง

๓๐๒.

ทำดี...ดีกว่าขอพร
มัวแต่อ้อนวอน...พรไม่มี
ทำดีนั่นแหละ...เป็นพร
พรทั้งปี...คือทำดีตลอดไป






๓๐๓.

เมื่อมี...จงรู้จักให้
เมื่อได้...จงรู้จักพอ
เมื่อขอ...จงรู้จักคุณค่า
เมื่อได้มาจงรู้ว่า...สักวันต้องจากไป

๓๐๔.

ความฝัน มีไว้ เพื่อพิชิต
ชีวิต มีไว้สู้ ให้รู้ความหมาย
อุปสรรค มีไว้ ให้แก้ให้ฝ่าฟันไป
เส้นชัย มีไว้ ให้ก้าวไป ชนะอุปสรรค




๓๐๕.

อย่าท้อ เมื่อพลาดพลั้ง
ทำความหวัง ขึ้นมาใหม่
นมนาน สักปานใด
หกล้มไป เพียงชั่วคราว



๓๐๖.

ถึงจะไม่ใช่คนดี...อะไรมากนัก
แต่สิ่งที่เราควรจะทำไว้
คือ พยายาม...คิดดี...พูดดี...ทำดี




๓๐๗.

ใจที่ไม่เคยพอในสิ่งที่มี หาเท่าไหร่ก็ไม่พอ
แต่ใจที่พอกับสิ่งที่มี แม้มีไม่มากแต่ก็ไม่เคยขาด



๓๐๘.

คนรักเท่าผืนหนัง คนชังเท่าผืนเสื่อ
คนรักเป็นร้อย คนเกลียดเป็นล้าน
แต่ไม่สะทกสะท้าน เพราะคนเป็นล้าน
ไม่ได้หาสิ่งต่าง ๆ ช่วยเหลือเรา




๓๐๙.

ต่อให้เราทำความดี มากมายสักเพียงใด
คนที่ไม่ชอบใจ เขาก็ยังไม่ชอบเราอยู่ดี
ฉะนั้นทำต่อไปอย่าท้อ อย่าถอย
อย่าเอาคำพูดของคนไม่ดีมาใส่ใจจนทำให้เรารู้สึกไม่ดี



๓๑๐.

ยามทุกข์ต้อง ขันติ อดทน ต่อสู้
ยามจน ต้อง ต่อสู้ ดิ้นรน
ยามมี ต้องเก็บ
ยามเจ็บ ต้องจำ
ยามทำ ต้องคิด
ยามผิด ต้องแก้ไข
ยามแค้น ต้องให้อภัย
ยามไม่เหลือใคร ต้องทำใจให้ได้
นี่ข้อสำคัญในการดำรงชีวิต.



๓๑๑.

ถ้าคุณมีพี่น้องหลายคนแล้วหน้าที่การดูแลเลี้ยงดูพ่อแม่
ต้องตกเป็นของคุณ คุณอย่าใช้คำว่าเป็นภาระ
เพราะพ่อแม่ไม่ใช่ภาระของลูก
ลูกต่างหากที่ต้องดูแลเลี้ยงดูพ่อแม่
ถ้าคุณจำต้องดูแลท่านจริง ๆ ขอให้คุณรู้ไว้ว่า
คุณคือผู้มีบุญโชคดีที่สุดในบรรดาพี่น้องท้องเดียวกัน
เพราะพ่อแม่คือพระอรหันต์ของลูกหรือพระพรหมของลูก



๓๑๒.

ความน่านับถือ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ อายุ หรือตำแหน่ง
แต่ขึ้นอยู่กับความคิด คำพูด และการกระทำที่เพียบพร้อม
ด้วยคุณธรรม ความดีงาม ในจิตใจ เป็นเหตุสำคัญ




๓๑๓.



เป็นพระ ใช่ว่าไม่มีน้ำตา
เป็นราชา ใช่ว่าไม่มีวันเหงา
เป็นเศรษฐี ยังมีความเศร้า
ก็ตัวเรา เพียงแค่คนธรรมดา
ย่อมมีทุกข์บ้าง อ่อนแอบ้าง ไม่เห็นจะผิดแปลกอะไร
แต่ต้องบอกใจตัวเองเอาไว้ว่า
จะต้องผ่านอุปสรรคไปให้ได้

๓๑๔.

บุคคล ๘ จำพวกที่ไม่คบแล้วเจริญ

๑. เที่ยวปล่อยข่าว
๒. เฝ้าจับผิด
๓. คิดทำลาย
๔. อคติ
๕. ตำหนิผู้อื่น
๖. จุดยืนไม่มี
๗. เสียดสีริษยา
๘. วาจากลอกกลิ้ง



๓๑๕.

โชคดีแค่ไหนที่เช้านี้เรายังตื่นมามีลมหายใจ
จะได้มุ่งมั่นทำดีต่อไป เพราะชีวิตนั้นไม่แน่
อย่ามัวผลัดผ่อนที่จะทำดี เพราะเราไม่รู้หรอกว่า
จะมีวันพรุ่งนี้สำหรับเราหรือไม่



๓๑๖.

ทำตัว **"ให้มีค่า"** กับ **"เวลา"** ที่เหลืออยู่

**"กัดฟัน"** สู้ **"โชคชะตา"** อย่าท้อถอย

หัด **"เดินหน้า"** ไม่ใช่เอาแต่ **"คอย"**

**"เรียนมาก เรียนน้อย"** ไม่เกี่ยวอยู่ที่ **"ตัวเรา"**



๓๑๗.

พระพุทธองค์แสดงความสุขระดับชาวบ้าน ๔ ประการ

๑. ความสุขที่เกิดจากการมีทรัพย์บริโภค

๒. ความสุขที่เกิดจากการจ่ายทรัพย์บริโภค

๓. ความสุขที่เกิดจากการไม่เป็นหนี้ใคร

๔. ความสุขเกิดจากงานที่ไม่มีโทษ



๓๑๘.

วันนี้เหนื่อย คืนนี้พัก พรุ่งนี้สู้

อย่าอุดอู้ อยู่ที่เดิม ไม่ไปไหน

สู้ให้สุด คำว่ายอม โยนทิ้งไป

สู้สุดใจ อย่าปล่อยให้ ใจอ่อนแอ



๓๑๙.

ผู้รู้กล่าวถึงวิธีใช้ทรัพย์ ดังนี้

๑. ใช้หนี้เก่า - พ่อแม่ ผู้มีอุปการะคุณ

๒. ให้เขากู้ยืม - บำรุงดูแลครอบครัวให้เป็นสุข

๓. เอาไปฝังไว้ - เก็บไว้เป็นทุนชีวิตในยามเจ็บป่วย

๔. เอาไปทิ้งเหว - ใช้จ่ายในการบริโภคประจำวัน



๓๒๐.

ความสำเร็จไม่ได้เกิดขึ้นขณะนี้หรือพรุ่งนี้ เกิดจากวันแล้ววันเล่า ที่เราก้าวเดินด้วยความขยัน อดทน อดออมซื่อสัตย์ ศรัทธา ทำได้ดังนี้ ทุกชีวิตก็มีความหวัง



๓๒๑.

คนดี...แม้ไม่มีวุฒิใดใด เลย ก็มีคุณค่าต่อโลก
มากกว่า คนที่เพียบพร้อมด้วยวุฒิ แต่ห่างไกลจากความดี
เพราะความดี เป็นสัมมาทิฐิ และความชั่ว เป็นมิจฉาทิฐิ




๓๒๒.



ความชั่วหรือความดีไม่ได้วิ่งมาหาเราหรือไปหาใคร
มีแต่ตัวบุคคลเท่านั้นที่วิ่งเข้าไปหา บุญและบาป
บุญนั้นมีผล เป็นความสุข ส่วนบาปนั้นมีผล เป็นความทุกข์
นี่เป็นสัจธรรมในพุทธศาสนา

๓๒๓.

อย่าเอาของโปรดมาให้แม่ ในวันที่แม่กินไม่ได้
อย่าอยากกอดแม่ ในวันที่แม่ไร้วิญญาณ
อย่าเป็นห่วงแม่ ในวันที่แม่หมดห่วง
อย่าไปเยี่ยมเยือน ตอนที่แม่ไม่อยู่แล้ว
อย่าสารภาพผิด ในวันที่แม่ให้อภัยไม่ได้
อย่าขอบคุณแม่ ในวันที่แม่ไม่ได้ยิน
อย่าให้ถึงวันที่สายไปแล้ว ยังไม่ได้ตอบแทนคุณ
อย่าเอาอาหารดี ๆ มาให้ ในวันที่แม่เคี้ยวไม่ได้



๓๒๔.

ประเทศไทยของเรายังเป็นประเทศด้อยพัฒนา

ไม่ใช่เพราะเราขาดทรัพยากร หรือมีภัยธรรมชาติเป็นตัวปัญหา

แต่เพราะเราขาดทัศนคติ และแรงผลักดันที่สอดคล้อง

ตามหลักปรัชญาการดำเนินชีวิตที่กล่าวมา ปรมาจารย์ ขงจื้อ

( ๕๕๑ - ๔๗๙ ปีก่อนคริสตกาล ) สอนไว้ว่า

หากเจ้าวางแผนไว้ ๑ ปี จงปลูกข้าว

หากเจ้าวางแผนไว้ ๑๐ ปี จงปลูกต้นไม้

หากเจ้าวางแผนไว้ ๑๐๐ ปี จงให้ความรู้แก่บุตรหลาน



๓๒๕.

พอใจในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่รับ

ให้กลับในสิ่งที่งาม ปฏิบัติตามในสิ่งที่ควร

ไม่เรรวนในสิ่งที่ทำ ไม่ก้าวข้ามในสิ่งที่ล้ม

ไม่ทับถมผู้ที่ด้อยกว่า ไม่กล่าวหาเพื่อเอาดี

มีมิตรไมตรีเสียสละ รักษาสัจจะวาจา

เจอปัญหาต้องแก้ไข รักษากายใจให้สะอาด

มีสติค่อยคิดก่อนทำ สิ่งสำคัญอย่าได้ขาด

ต้องหาโอกาสทดแทนพระคุณ



๓๒๖.

น้ำที่ใสสะอาดเกินไปก็ไร้ปลา

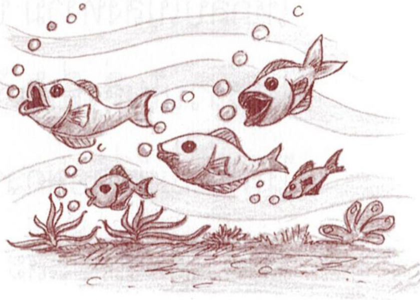
ถี่ถ้วนเกินอัตราก็ไร้เพื่อน

น้ำควรขุ่นบ้างบังปลาไว้

น้ำใสปลาไม่มีที่ลี้ลับ

คนถี่ถ้วนเกินไปไม่ชวนคบ

มักจะพบความวุ่นวายทำลายกัน



๓๒๗.



ธรรมะในดวงใจ คือ ความดี

รักในการทำความดี คิดแต่สิ่งดี ๆ

พูดแต่สิ่งดี ๆ ทำแต่สิ่งดีๆ

ทั้งยังชักชวนผู้อื่นมาทำความดีด้วย

นี่แหละคือมิตรไมตรีที่แท้จริงของคำว่า **"เพื่อน"**

๓๒๘.



ทุกคนที่เข้ามาในชีวิตเรา
มีทั้งมาทวงที่เราเคยทำไว้กับเขา
และเข้ามาชดใช้ เวรกรรมให้เรา
เราควรรู้จักปล่อยวาง อย่าไปยึดติดให้มากนัก
ใครทำอะไรก็ช่างเขา เราทำตัวเราให้ดี
อย่าไปมีอคติ ทั้งสร้างเวรสร้างกรรมต่อกันก็พอ



๓๒๙.

ทุกชีวิตจะต้องเข้ามหายุทธสงครามสักวันหนึ่ง
คือการ ต่อสู้กับมัจจุราช เมื่อถึงเวลานั้นแต่ละคนจะต้องสู้
เพื่อตนเอง และต้องสู้โดยลำพัง ผู้ที่สู้ได้ดีก็จะไปได้ดี คือ
ไปสู่สุคติ
ผู้ที่เพลี่ยงพล้ำก็จะไปร้าย คือ ไปสู่ทุคติ
อาวุธที่ใช้ ต่อสู้มีเพียงสิ่งเดียวคือ **“สติ”**
ซึ่งจะสร้างสมได้ด้วยการเจริญภาวนาเท่านั้น

(อาจารย์ฝั้น อาจาโร).

๓๓๐.

๑. ชอบอุทิศให้ ยิ่งมากยิ่งมีวาสนา

๒. ชอบสำนึกคุณ ยิ่งมากยิ่งราบรื่น

๓. ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ยิ่งมากยิ่งมีผู้อุปถัมภ์

๔. ชอบกล่าวโทษ ยิ่งมากยิ่งมีแต่ความกลัดกลุ้ม

๕. ชอบรู้พอใจ ยิ่งมากยิ่งมีความสุข

๖. ชอบหลีกหนี ยิ่งมากยิ่งมีแต่ความล้มเหลว

๗. ชอบแบ่งปัน ยิ่งมากยิ่งมีมิตรมาก

๘. ชอบโมโห ยิ่งมากยิ่งมีแต่โรคภัย

๙. ชอบเอาเปรียบ ยิ่งมากยิ่งยากจน

๑๐.ชอบทำบุญ ยิ่งมากยิ่งมั่งมี

๑๑.ชอบเสพสุข ยิ่งมากยิ่งมีแต่ความทุกข์

๑๒.ชอบศึกษา ยิ่งมากยิ่งก่อเกิดปัญญา



๓๓๑.

ในชีวิตคนเราไม่จำเป็นต้องทะเลาะกันเพื่อให้เรื่องราวกระจ่างแจ้งชัดในทุกเรื่อง

เพราะน้ำใสสะอาดเกินไปก็ไร้ปลา คนที่ใสสะอาดเกินไปก็ไร้เพื่อน

ทะเลาะกับคนในครอบครัว ต่อให้ชนะ ความผูกพันก็หมดไป

ทะเลาะกับคนรัก ต่อให้ชนะ ความรักก็จืดจางไป

ทะเลาะกับเพื่อน ต่อให้ชนะ มิตรภาพก็สูญหายไป

ทะเลาะกันเพราะเหตุผล ที่เสียหายคือ ความสัมพันธ์ที่เจ็บปวดคือ ตนเอง

สีดำก็คือสีดำ สีขาวก็คือสีขาว

จงวางอคติและความยึดติดของตนลงเสีย ใจจะกว้างขึ้นมาในทันที



๓๓๒.

งูเห่า งูจงอาง พวกอสรพิษ ต่อให้พวกมันเลื้อยผ่านที่สกปรก พิษของมันก็ยังกัดคนตายได้เสมอ

แล้วยังจะมาสงสัยอำนาจความศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธคุณกันทำไม

พระเครื่องของขลังต่อให้ตรงอยู่ที่ใด สถานที่ใดก็ยังคงความศักดิ์สิทธิ์ไม่มีเสื่อม

จำไว้ว่า พุทธคุณไม่มีเสื่อม ที่จะเสื่อมก็คือใจคน คนเสื่อมแต่พระไม่เสื่อม

ทุกอย่างมันอยู่ที่เจตนาของคน

(หลวงพ่อเดิม พุทธสโร วัดหนองโพจังหวัดนครสวรรค์)



๓๓๓.

การเตือนผู้อื่นไม่ให้หลงผิดนั้นเป็นสิ่งที่ดี
แต่การเตือนตนเองได้ย่อมดีกว่า

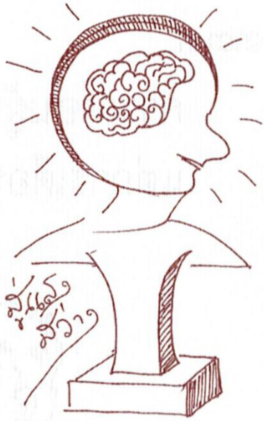


๓๓๔.

อยู่กับความจริง ยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้น
ดังนั้นแล้ว ก็ปล่อยวาง ชีวิตไม่ได้มีอะไรยุ่งยาก
เป็นเพียงเพราะเรามากกว่า ที่เพิ่มความยุ่งยากให้กับชีวิต



๓๓๕.




เขาคิดแล้วพูดว่า

บอกบุญ คิดแล้วพูดว่า ขอทาน

บอกธรรมะ คิดแล้วพูดว่า น่ารำคาญ

พานั่งกรรมฐาน คิดแล้วพูดว่า เสียเวลา

พาแผ่เมตตา คิดแล้วพูดว่า โลกสวย

ออกช่วยสังคม คิดแล้วพูดว่า ไม่ใช่กิจสงฆ์

พูดจาตรงตรง คิดแล้วพูดว่า ไม่สำรวม

เทศน์กำกวม คิดแล้วพูดว่า ลึกซึ้งยากจะเข้าใจ

ไม่มีเงินสร้างวัด คิดแล้วพูดว่า ไม่พัฒนา

พอหาเงินสร้างวัด คิดแล้วพูดว่า สร้างกิเลสตัณหา

พอจะฟังเทศน์ คิดแล้วพูดว่า ไม่มีเวลา

แนะนำศีล สมาธิ ปัญญา คิดแล้วพูดว่า เรื่องไกลเกิน

ถ้าพระมีเงิน คิดแล้วพูดว่า ร่ำรวย

ถึงคราวซวยไม่มีเงิน คิดแล้วพูดว่า ของฟรีมีที่ไหน

อยู่เฉย ๆ ไม่ทำอะไร คิดแล้วพูดว่า เป็นกาฝากสังคม

นี่แหละความคิดของคนโง่ ๆ ด้อยปัญญา

๓๓๖.

พูดแล้ว เป็นภัยต่อตัวเอง

พูดแล้ว เป็นภัยต่อผู้อื่น

พูดแล้ว คนอื่นเสียหาย

พูดแล้ว ไม่ได้สาระประโยชน์

พูดแล้ว แตกแยกสามัคคี

ไม่พูดเป็นดีที่สุด ไม่มีภัยถึงตัว

ดีกับเด่นอยู่คู่กัน ดีให้คุณ ส่วนเด่นให้โทษ

เราดีเขาดีด้วย เขาดีเราดีด้วย จึงจะดี

มีคนเดียวเรียกเด่นดัง มันเป็นภัยแก่ตัว



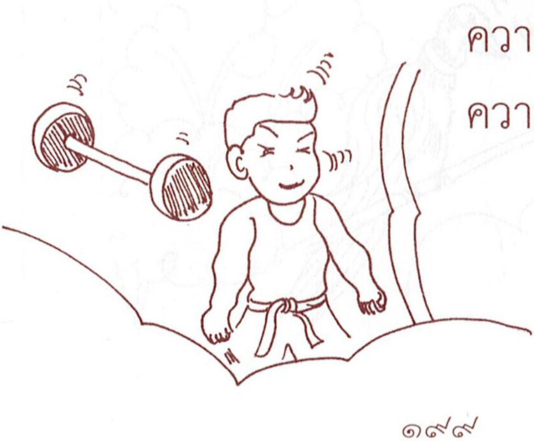
๓๓๗.

สิ่งที่ย้อนไม่ได้ คือ เวลา
สิ่งที่หนีไม่พ้น คือ ความตาย
สิ่งที่ซื้อไม่ได้ คือ ชีวิต
สิ่งที่มองไม่เห็น คือ ใจคน
สิ่งที่ไม่อดทน คือ ใจตัว
สิ่งที่ต้องพกไว้ คือ สติ
สิ่งที่ไม่น่าอยู่ติด คือ ปัญหา
สิ่งที่ต้องติดตัว คือ ปัญญา
สิ่งที่น่าจะค้นหา คือ ใจตน
ใจเรายังสับสนใจคนไม่แน่นอน



๓๓๘.

ความดี ชนะทุกสิ่ง
ความจริง ชนะทุกอย่าง



๓๓๙.

จงศรัทธาในความดี ศรัทธาในบุญกุศล
จงสร้างความดีขึ้นมาในใจ
แล้วเผยแพร่ความดีออกไปให้กว้างขวาง
โลกนี้จึงจะร่มเย็นเป็นสุข
ถ้าอยากให้โลกนี้ร่มเย็นเป็นสุข
อยากให้โลกนี้ดีงาม ให้เริ่มต้นที่ใจตน เป็นอันดับแรก
คำพูดเป็นดาบสองคม
บางคนใช้ทิ่มตนและแทงคน
บางกลุ่มทิ่มแทงกันเอง
ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าไม่มีใครได้ประโยชน์อะไร
นอกจากกิเลส โลภะ โกรธ หลง เป็นเหตุ เป็นปัจจัยสำคัญ



๓๔๐.

เรื่องนรก หรือสวรรค์ มันน่าคิด
มีชีวิต ควรสนใจ ใฝ่ศึกษา
กว่าชีวิต จะก่อเกิด กำเนิดมา
ยากนักหนา ต้องระวัง อย่าพลั้งตน
อย่าลองเล่น รู้เห็นภัย เอาไว้บ้าง
อย่าไปสร้าง กรรมเวร เดี๋ยวเห็นผล
ชีวิตไม่ใช่ หนูตะเภา เราเป็นคน
หลีกให้พ้น อย่าเสี่ยงภัย ในอุบาย



๓๔๑.

อย่ามองใครในทางที่ไม่ดี

เพราะเขาทุกคน ก็มีส่วนดีให้มอง

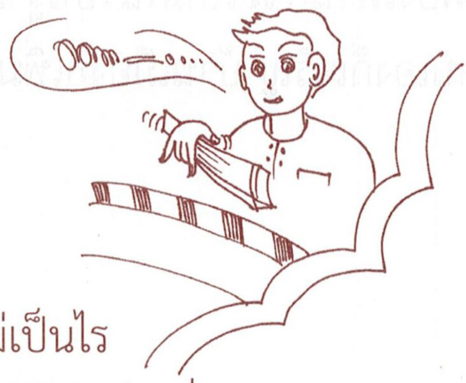
สิ่งที่ถูกต้อง อย่ามองผู้อื่นในแง่ร้าย

แล้วนำมาใส่ใจตนเอง มันจะเป็นทุกข์จนวันตาย

ทั้งอย่าทำร้ายตัวเอง ด้วยความคิด จงเอาใจเขามาใส่ใจเรา

อย่าทำร้ายคนใกล้ชิดด้วย กาย วาจา ใจ





๓๔๒.

ถ้าเราทำ พูดดี คิดดีแล้ว

คนอื่นเขาว่าเราทำไม่ดีก็ไม่เป็นไร

เมื่อเราทำดีแล้วคนอื่นว่าไม่ดีมันเป็นเรื่องของเขา

เราอย่าไปทิ้งความดีของเรา

ความดีมันอยู่ที่ตัวเราไม่ใช่ที่คนอื่นมอง

อย่าลืมว่ากรรมใคร ก็เป็นของคนนั้น

อย่ายึดมั่นถือมั่น และ อย่าจับตาดูผิดผู้อื่น จงจับตาดูตัวเอง



๓๔๓.

ให้โอกาสกับตัวเองลองทำสิ่งที่ไม่เคยทำ
ไม่ชอบ ไม่ถนัด ถ้าทำแต่สิ่งที่รู้ สิ่งที่ถนัดอยู่แล้ว
ก็เท่ากับไม่ได้รู้อะไรใหม่เลย ฉะนั้นต้องรู้ฝึกฝน
อบรม ใฝ่เรียนรู้วิชาการ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้กับตนเอง
เพียงเท่านี้ก็จะเป็นคนรอบรู้ รอบจัด ทั้งขยันขันแข็ง
ตนเองก็เจริญ บ้านเมืองก็เพิ่มบุคคลมีคุณภาพ



๓๔๔.

ใจเก็บได้ทั้งสุขและทุกข์ อยู่ที่ว่า
เราจะเลือกเก็บสุขหรือทุกข์ไว้
ส่วนการเก็บได้ทั้งบุญและบาปเมื่อจิตสั่ง
อยู่ที่ว่า เราจะเลือกทำอะไรให้จิตใจเราสุขสบาย

๓๔๕.

ทำบุญไม่ต้องกรวดน้ำก็ได้เราทำอะไรลงไปแล้ว
เราจะได้รับผลอย่างแน่นอน ดีก็ตาม ชั่วก็ตาม
เราจะกรวดน้ำก็ตาม ไม่กรวดน้ำก็ตาม ทำลงไปแล้ว
ได้ผลเฉพาะตัวเรา แต่ถ้าจะให้คนอื่นได้
ต้องตั้งจิตอธิษฐานว่า เราจะให้ส่วนบุญแก่คน ๆ นั้น
แม้ว่าจะไม่กรวดน้ำก็ตาม การนี้ต้องส่งน้ำใจที่น้อมถึงและนึกถึง
จะให้เขาผู้นั้น ผู้นี้เพียงเท่านี้เขาก็จะได้รับบุญแล้ว



๓๔๖.

อภัย คือ กุญแจที่ปลดล็อคบ่วงกรรม
ให้หลุดพ้นจาก เจ้ากรรมนายเวร จะไปหรือจะขัง
จะจบหรือจะจอง ลูกกุญแจ มีในคน มีในใจ ของทุกคน
เราต้องใช้สติพิจารณาให้รอบคอบถี่ถ้วนมีเหตุผล
อย่าเชื่ออะไรง่าย ๆ มิเช่นนั้นเราก็ต้องตกเป็นทาส
ของตาที่ดู ตกเป็นทาสของหูที่ฟัง แบบไร้ซึ่งปัญญา





๓๔๗.

เขาว่าอะไรเรา เขาสบายใจ
ก็ให้เขาว่าไปเถอะ เราไม่ยึดถือ
ที่เขาว่า ขออย่างนี้แล้ว เราก็ชนะ
หมู่มาร หมดสิ้นไป หากเราไปต่อว่า
มันก็ไม่สบายกาย สบายใจ ให้อภัยอย่างนี้ เรียกว่าให้
**“อภัยทาน”**

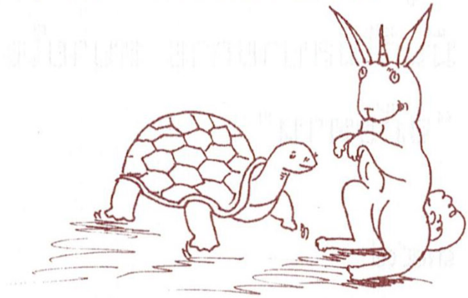
๓๔๘.

คนส่วนใหญ่แสวงหา ยศศักดิ์ บริวาร
หน้าที่การงาน เพื่อสร้างความมั่นคงแก่ชีวิต
กระทั่งลืม ความมั่นคงของจิตใจ เศรษฐกิจ
จิตใจ การกระทำ ต้องเดินไปคู่กัน ชาติจึงเจริญ



๓๔๙.

คนที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในโลก
คือ คนที่พบเจอความผิดพลาด ความล้มเหลว
มามากกว่าคนอื่น ฉะนั้นคนล้มเหลว ต้องรีบลุก
ชีวิตยังมีโอกาส ยังมีความหวัง อย่าปล่อยให้โอกาส
และความหวังนั้นสิ้นไป



๓๕๐.

คนดีเพียงคนเดียว ย่อมมีค่ามากกว่าเงินเป็นล้าน ๆ เพราะเงินเป็นล้าน ๆ ไม่สามารถสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขให้แก่โลกได้ เหมือนคนดีทำประโยชน์



๓๕๑.

คำอธิษฐานจะเป็นจริงนั้นต้องมีหลายสิ่งประกอบ



๑. ต้องมีศีลธรรมประจำใจ
๒. ต้องหมั่นสร้างบุญกุศลเอาไว้
๓. ต้องขยันหมั่นเพียรและอดทน
๔. ต้องเป็นคนมีสัจจะถือคุณธรรม
๕. จิตใจต้องมั่นคงสงบแน่วแน่
๖. ต้องเคารพผู้มีพระคุณอย่าหมิ่นหยาม
๗. ต้องเป็นคนมีมิตรไมตรีอันดีงาม
๘. คิดดี ทำดี มีวาจาไพเราะน่าฟัง

ถ้าเป็นเช่นนั้นคำอธิษฐานจะมีพลังมาก



๓๕๒.

ยิ้มจากใจที่สดใสให้กับคนรอบ ๆ กาย

เพราะว่าโลกนี้ขาดรอยยิ้ม รอยไมตรี

โดยเฉพาะคนที่ยืนหน้ากระจก

ยิ้มให้เขาหลาย ๆ ครั้ง แล้วบอกเขาว่า

พรุ่งนี้ฉันจะต้องดีขึ้น ดีขึ้น ดีขึ้น

๓๕๓.



เกิดมามากก็ตายมาก แต่ตายไปกับความดี
ก็ไม่ต้องตกนรกอเวจี ตายไปกับศีลธรรม
ก็ไปสวรรค์เป็นเทวดา ดูตัวเองทำตัวเองนี่แหละ
มันจึงจะพ้นทุกข์ ทุกคนต้องการพ้นทุกข์
ทุกคนต้องการสุข แต่ทำไมถึงไม่สมปรารถนา น่าคิด

๓๕๔.



ความอดทนอดกลั้นต่ออารมณ์อันยั่วยวน
ในโลภ โกรธ หลง เป็นตบะอย่างยิ่ง
ความอดทนนำความสุขมาให้
ความอดทนเป็นบัลลังก์ของนักปราชญ์
ผู้มีเมตตาและขันติ ย่อมเป็นผู้มียศ อยู่ก็เป็นสุข
ทั้งเป็นที่รักของมนุษย์และเหล่าเทวดา

๓๕๕.

ธรรมะเป็นกัลยาณมิตรในเรือนใจอันประเสริฐกว่าสิ่งอื่น ผู้มีธรรมะย่อมได้ชื่อว่า **“มีกัลยาณมิตร”** ที่เยี่ยมยอดสูงสุด ย่อมไม่ว้าเหว่เหงาหงอย เหมือนคนไม่มีธรรมะ



๓๕๖.

ศีล เป็นกำลังหาเปรียบมิได้
เป็นอาภรณ์อันสูงสุด เป็นเกราะอันน่าอัศจรรย์
ศีล เป็นสะพาน เป็นมหาอำนาจ เป็นกลิ่นหอมอย่างยอดเยี่ยม
เป็นเครื่องลูบไล้ อันประเสริฐ บุคคลผู้สมบูรณ์ด้วยศีล
ย่อมหอมฟุ้งไปทั่วทุกทิศ

**(สีลวเถรคาถาพระไตรปิฎก ฉบับหลวง ๒๖/ ๓๗๘/ ๓๐๗)**



๓๕๗.

ชวนคิดสะกิดใจ

ทานบารมีทำให้มีทรัพย์

ศีลบารมีทำให้เป็นปกติสุข

เนกขัมมบารมีทำให้มีสมาธิ

ปัญญาบารมีทำให้เห็นความจริง

วิริยะบารมีทำให้เกิดความสำเร็จ

ขันติบารมีทำให้สง่างามคนยำเกรง

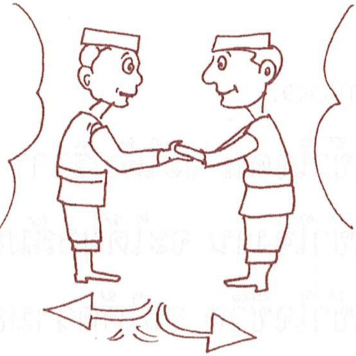
สัจจะบารมีทำให้ได้รับความเชื่อถือ

อธิษฐานบารมีทำให้คนเลื่อมใสศรัทธา

เมตตาบารมีทำให้มีอำนาจคนเคารพรัก

อุเบกขาบารมีทำให้ได้รับความสงบสุข





๓๕๘.

ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ ล้วนรอเวลาจากเราไปทั้งสิ้น
และเราเองก็รอเวลา ที่จะต้องจากทุกสิ่งเช่นกัน
มันเป็นความจริงของชีวิต เราไม่จำเป็นต้องกลัวอะไร
หากเรากลัวก็แสดงว่า เรากำลังวิ่งหนีความจริง

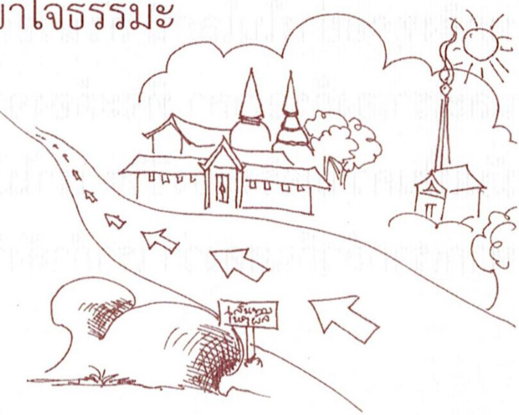


๓๕๙.

พระไม่โลภ ไม่กิน คือ พระในโบสถ์
พระไม่โกรธ ไม่ชัง คือ พระพุทธองค์
พระไม่บูด ไม่เน่า คือพระธรรม
พระไม่ช้ำ ไม่เสียใจ คือพระอริยสงฆ์
พระไม่หลง ไม่โง่ คือ พระสติปัญญา
พระไม่ด่า ไม่ตี คือ พระเมตตา
พระไม่สูญ ไม่สิ้น คือพระบิดามารดา

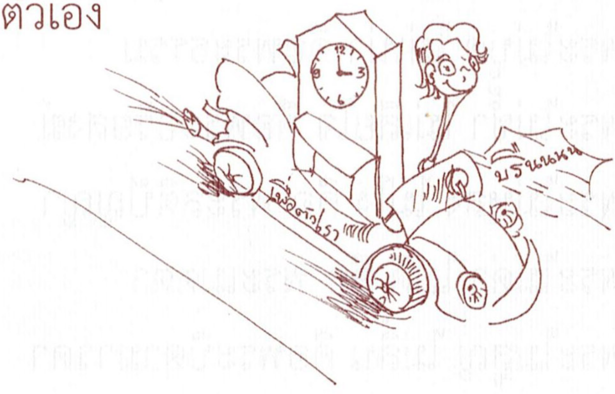
๓๖๐.

เข้าใจคน จะได้บริวาร
เข้าใจงาน จะได้ผลสัมฤทธิ์
เข้าใจชีวิต จะได้ความสุข
เข้าใจทุกข์แสดงว่าเริ่มเข้าใจธรรมะ



๓๖๑.

ชีวิตนี้เกิดมาเพื่อต่อสู้ ไหน ๆ เกิดมาเพื่อสู้แล้ว
จงสู้มันไปจนกว่าจะถึงที่สุด เรารู้สิ่งอื่น ๆ สู้คนอื่นไม่ได้
ไม่สำคัญเท่าสู้กับตัวเอง



๓๖๒.

ทุกข์กับปากคน ก็ทุกข์จนตายนั่นแหละ
ไม่มีใครที่ไม่ถูกนินทา แก้ที่ใจ อย่าแก้ที่กาย
อย่าแก้ที่คนอื่น ให้แก้ที่ความรู้สึกของเราเอง



๓๖๓.

คุณของบิดา มารดา มีจริง
บูชาท่านไว้เหนือเศียรเกล้า
ท่าน คือ พระในบ้าน คือ ต้นกำเนิดศาสนา






๓๖๔.

ผิดหวังเป็นเรื่องปกติ
โดนตำหนิ เป็นเรื่องธรรมชาติ
เกิดเป็นคน ไม่ควรขลาด
เพราะเรื่องผิดพลาด เป็นเรื่องธรรมดา
แต่อย่าให้ผิดซ้ำซาก มันไม่ดี

๓๖๕.

คำสอนของพระพุทธเจ้าเพื่อ
ความสุข ๔ สถาน
๑ ใช้หนี้เก่า คือ ให้พ่อแม่
๒ ใช้หนี้ใหม่ คือ ให้ลูก
๓ ฝังไว้ คือ ทำบุญ
๔ ทิ้งเหว คือ เที่ยวกินใช้



๓๖๖.

## บุคคลที่ไม่ควรคบค้าสมาคม

๑. น้ำใจ...ไม่เคยมี

๒. ไมตรี...ไม่เคยสน

๓. คนจน...ชอบดูถูก

๔. เรียนผูก...แต่ไม่เรียนแก้

๕. ไม่แคร์...ความรู้สึกผู้อื่น

๖. นิสัย...ไม่ซื่อตรง

๗. คดโกง...เป็นประจำ

๘. ชอบซ้ำ...ยามคนล้ม

๙. วาจาชอบยกตน...ข่มผู้อื่น

๑๐. เป็นคนรัก...ชอบตะแบง ๆ

๑๑. ชอบแทง...คนข้างหลัง



๓๖๗.



ชีวิตคนเรา มีสามด้านเสมอ
ด้านของเขา เราไม่รู้ อย่าเพิ่งเดา
ด้านของเรา ใช่จะถูก อย่าเพิ่งหลง
อีกด้านหนึ่ง คือเรื่องจริง อย่าพึ่ง... งง
เมื่อไม่รู้ครบทุกด้าน อย่าเพิ่งไป ตัดสินใคร
จากด้านใด แค่ด้านเดียว เพราะความจริงมีอยู่

๓๖๘.

อย่าเก่ง เพื่อส่อเสียด
อย่าเคร่ง เพื่อเสียดสี
อย่าทำดี เพื่อถากถาง
อย่าปล่อยวาง เพื่อเห็นแก่ตัว



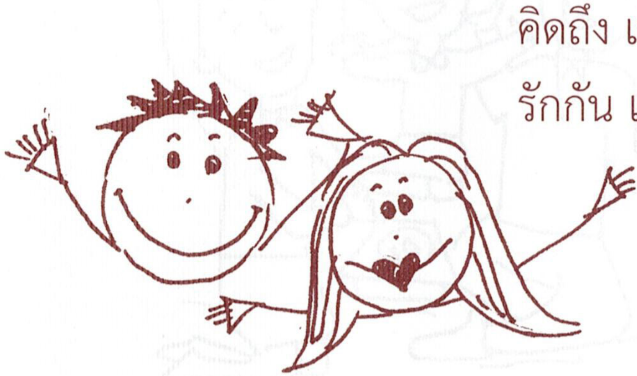
๓๖๙.



มีฝีมือ บางที ไม่มีประโยชน์
เก่งเท่าไร นายไม่โปรด ก็ย่ำแย่
เรื่องฝีปาก บางที มีข้อแม้
มักพ่ายแพ้ ฝีปาก อยู่ร่ำไป
คัดคนดี มีความรู้ ให้อยู่ป่า
คัดคนเก่ง คนกล้า อยู่ในไร่
คัดคนซื่อ สู้คน อยู่ห่างไกล
และเลือกใช้ คนที่ มีปลอกคอ

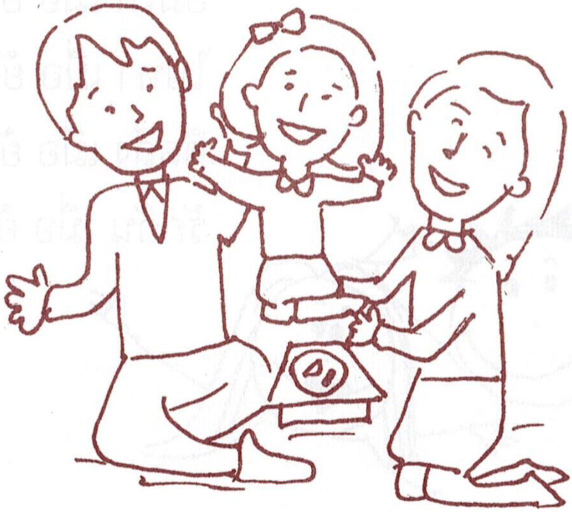
๓๗๐.

ยิ้มให้ เมื่อ ยังมีเวลา
ไปหา เมื่อ ยังมีกิน
คิดถึง เมื่อ ยังผูกพัน
รักกัน เมื่อ ยังหายใจ



๓๗๑.

พ่อแม่ไม่ได้อยู่กับเราตลอดชีวิต
เมื่อท่านมีชีวิตอยู่ทำดีกับท่านให้มากที่สุด
บุญกุศลก็จะเกิดขึ้นกับเรา
อย่ามัวแต่ตามหารักแท้นอกบ้าน
จนลืมไปว่าในบ้านมีรักแท้คือ พ่อแม่
พ่อแม่คือรากแก้วของชีวิต
ถ้าไม่คิดบำรุงราก ชีวิตก็ยากจะเจริญ



๓๗๒.

การดีกับใคร แล้วคาดหวังว่า
เขาจะดีตอบกลับมา
มันเหมือนกับการที่คุณคิดว่า
คุณไม่กินเสือแต่เสือมันจะกิน...เรา



๓๗๓.

ขอให้มีความสุขถ้วนหน้า
ใครที่จนขอให้รวย
ใครที่ป่วยขอให้หาย
ใครที่ทุกข์ขอให้คลาย
สุขสบายทุกคืนวัน



๓๗๔.

เมื่อได้เกิด มาทั้งที
จงใช้ชีวิต อย่างมีสุข
ทำงานไป ให้สนุก
อย่าไปคิด กับคำคน
ใครไม่ดี หนีห่างไว้
ใครใส่ร้าย ให้อดทน
ใครนินทา อย่าไปสน
เสียเวลาคน ต้องทำมาหากิน



๓๗๕.

อย่ายึดมั่น อยู่กับคน ไร้ความคิด
อย่ายึดติด อยู่กับคน ไร้น้ำใจ
อย่าถือมั่น อยู่กับคน ไร้วินัย
อย่าใส่ใจ อยู่กับคน ไร้สัจจะ
จงยึดมั่น อยู่กับคน ใจบัณฑิต
จงยึดติด อยู่กับคน ใจเมตตา
จงถือมั่น อยู่กับคน ใจกรุณา
จงเสวนา อยู่กับคน ใจมีธรรม



๓๗๖.

คิดให้ดีอย่าดีแต่คิด

คิดมาก จะ เครียด
คิดน้อย จะ โง่
คิดไปเอง จะ เจ็บ
คิดลึก จะ ทะลึ่ง
คิดถึง จะ ทรมาน
คิดฟุ้งซ่าน จะ บ้า
คิดไม่ตก จะ ว้าวุ่น
คิดวิตก จะ เสียจริต
คิดผิด จะ เสียใจ
คิดในใจใคร จะ ไปรู้
คิดนอกใจ เตรียม ตัวตาย



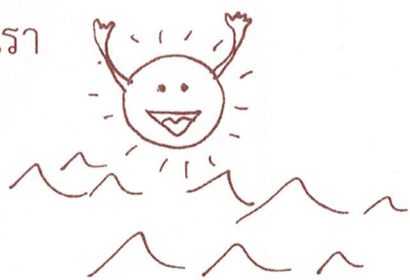
๓๗๗.

ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่เราหาได้
เป็นเพียงแค่ทรัพย์ภายนอก
เรามีโอกาสใช้ได้ในขณะที่
ยังมีลมหายใจอยู่ในชาตินี้เท่านั้น
แต่ทรัพย์ภายใน
คือ... คุณงามความดี
บุญกุศลที่เราสร้างไว้
จะติดตามเราไปให้เรา
ได้ใช้ทุกภพทุกชาติ



๓๗๘.

บนโลกกลม ๆ ใบนี้ ไม่มีอะไรเป็นของเรา
ไม่ว่าจะอยู่กับเรา นานขนาดไหน
สุดท้ายก็จะต้องจากกัน จะเหลือก็แต่
กรรมดี - กรรมชั่ว ที่ติดตามตัวเรา
ข้ามภพ - ข้ามชาติ



๓๗๙.

ยิ่งแปลกยิ่งทุกข์ ยิ่งเศร้ายิ่งหดหู่

หากความรู้สึกนั้น แวะมาทักทาย

ให้มี...สติ พร้อมทั้งตั้งหลักรับมือ

อย่ากลัวชีวิต จะไปต่อไม่ได้

เรื่องยาก ๆ ในชีวิต หลายเรื่องเราก็ยัง

ผ่านไปได้ตั้งร้อยพันเรื่อง แล้วทุกข์ที่มีอยู่

เราก็ต้องผ่าน ไปให้ได้เช่นกัน

เพราะชีวิต... คือ การต่อสู้

จะแพ้ชนะอีกเรื่องหนึ่งขอให้ได้สู้



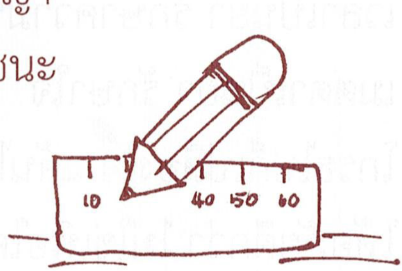
๓๘๐.

บางคนมีวัตถุอำนวยความสะดวกมาก
แต่ยังหาความสุขมิได้
บางคนมีวัตถุอำนวยความสะดวกไม่มาก
แต่หาความสุขได้ สุขหรือไม่สุข
ไม่ได้ขึ้นอยู่กับวัตถุ
แต่ขึ้นอยู่ที่ใจมองเห็น ความเป็นจริง
ของโลกและชีวิต จนสามารถ
ปล่อยวางความยึดมั่นได้เท่านี้ก็สุขแล้ว



๓๘๑.

สิ่งของที่มีค่ามาก ต้องแลกมา
ด้วยหยาดเหงื่อแรงกาย ชีวิตจะงดงามดังฟ้าหลังฝน
ก็จะต้องอดทน แลกมาด้วยปัญญา
ฝ่าฟันซึ่งอุปสรรค จึงจะพบชัยชนะ



๓๘๒.

จงใช้ชีวิตอย่างมีอิสระดังนกที่โบยบิน
ไปสู่โลกกว้างอยากไปไหนก็บินไป
พึงมีความสุขกับการดำเนินชีวิตอย่างสุขใจ
เรื่องใดที่ทำให้กลุ้มใจ ปล่อยวางได้
คนใดที่ทำให้ขุ่นเคืองใจ...ก็ให้อภัยโดยเร็ว
อย่าให้ชีวิตต้องเสียความสุขไป
เพราะเรื่องไม่เป็นเรื่อง ทั้งอย่าให้คำพูด
ของใครบางคนที่ไร้สาระแก่นสาร
มาทำให้ความสุขคือกำไรชีวิต
ต้องสูญหายไปจากใจ



๓๘๓.



เวลาเป็นยา รักษาความทุกข์
เมตตาเป็นยา รักษาใจ
โกรธไปก็เปลืองใจ แค้นไปก็เปลืองเวลา
ให้อภัยดีกว่า ไม่ใช่เพื่อใคร
แต่เพื่อใจของเรา จะได้เป็นสุข

๓๘๔.

อุปสรรคทำให้เราเข้มแข็ง
คำคนทำให้เราแข็งแกร่ง
ระยะทางทำให้เราอดทน
เพราะเหตุแห่งกรรมชั่ว
กรรมชั่วย่อมสนองตอบ
เพราะปลูกเหตุแห่งกรรมดี
ก็จะได้รับซึ่งกรรมดีแน่นอน
เพราะทำดีย่อมหนุนนำให้พบสิ่งดีๆ
เพราะทำชั่วย่อมพานพบในสิ่งที่เลวร้ายเสมอ



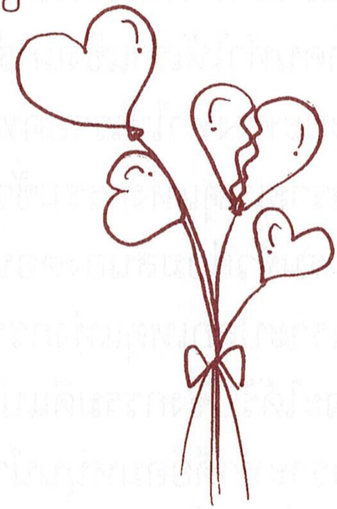
๓๘๕.

นิ้วทั้ง ๕ ยังยาวไม่เท่ากันฉันใด
ความสามารถของแต่ละคน
ทั้งความรู้ก็ไม่เท่ากันฉันนั้น
ธรรมชาติต้องการ สอนให้เราอยู่ร่วมกัน
อย่างถ้อยทีถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน
บางสิ่งที่เขาขาด เราอาจมี
บางสิ่งที่เขาดี เราอาจด้อย
เราเกิดมาเพื่อเติมเต็มซึ่งกันและกัน



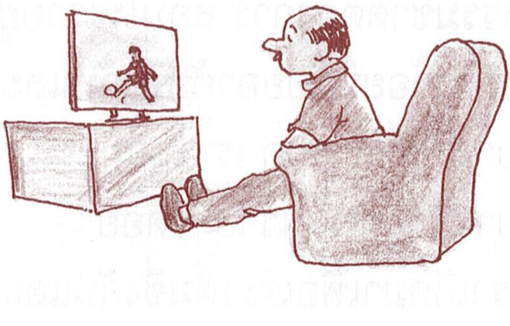
๓๘๖.

หากหัวใจมีสี่ห้องควรแบ่งแจกจ่าย
แบ่งให้พ่อแม่ ห้องหนึ่ง
แบ่งให้คนรัก ห้องหนึ่ง
และสุดท้ายก็สำรองไว้
เพื่อรักษาหัวใจตัวเอง
เมื่อผิดหวังจากคนรัก
หรือถูกทรยศจากคนใกล้ชิด



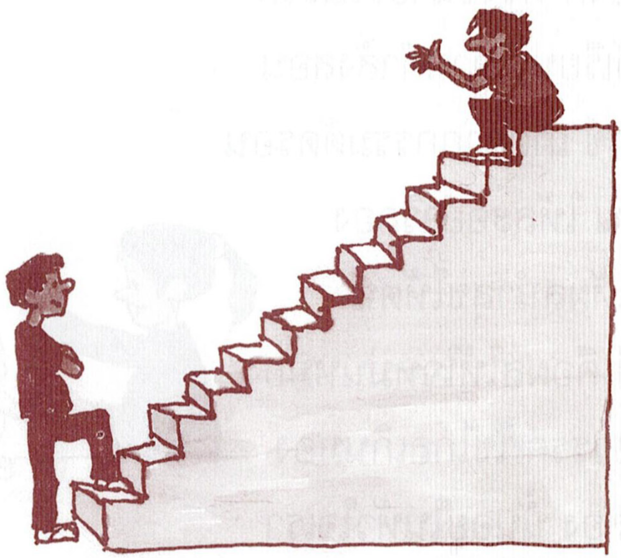
๓๘๗.

เรื่องบางเรื่อง ถ้าเราหาคำตอบไม่ได้
ก็อย่าไปพยายามค้นหามัน ปล่อยมันไปเสียบ้าง
เพราะการไม่รู้ บางทีก็มีความสุข
กว่าการที่ได้รับรู้เสียอีก



๓๘๘.

ขอให้พูดให้ดีที่สุด แม้จะเจอคนที่หยาบคายที่สุด
ขอให้ทำดีที่สุด แม้จะเจอกับคนเลวที่สุด
ขอให้มองให้ไกลที่สุด แม้ข้างหน้าจะมืดมนที่สุด
ขอให้เดินต่อไปให้ถึงที่สุด แม้เส้นชัยจะอยู่ไกลที่สุด
ขอให้สู้ให้ถึงที่สุด แม้ในวันที่แย่ ๆ
และมีโอกาสแพ้มากที่สุด



๓๘๙.



เวลาไม่ได้เดินผ่านไปเปล่า ๆ

แต่มันได้ฝากเรื่องราวต่าง ๆ

ไว้ในใจของเรา ส่วนจะเป็นสุขหรือเป็นทุกข์

ประการใด

ก็ขึ้นอยู่กับตัวของเราว่า ได้ลงมือทำอะไร

ให้กับตนเอง กับใจของเรา เราจะได้จดจำ

๓๙๐.

พระพุทธองค์ ทรงชี้นำธรรมะให้

พวกเราได้เรียนรู้ ตามคำสั่งสอน

สุขหรือทุกข์ เกิดจากกรรมตัดรอน

ธรรมะสอน ให้ละอย่าริลอง

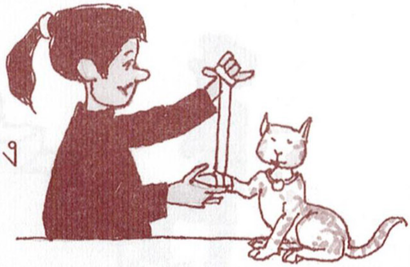
ทำดีไว้ ดีให้ผลนำสุขให้ตน

ทำซึ่งทุกข์ คือผลให้ใจหม่นหมอง

นรกหรือสวรรค์ ใช่ไกลเกินมอง

เพราะทั้งสอง นั้นอยู่ในหัวใจเรา

จะหยั่งรู้ หรือจะแกล้งไม่รู้ อยู่ที่ใจตนเอง



๓๙๑.

ความดีและความชั่ว สุขและทุกข์
ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเทวบุญหรือเทวดา
หรือใครที่ไหน มันขึ้นอยู่ที่
**"กรรมคือการกระทำ"**
อันเกิดจากกรรมดี และกรรมชั่ว
ของตัวตนนั่นเอง

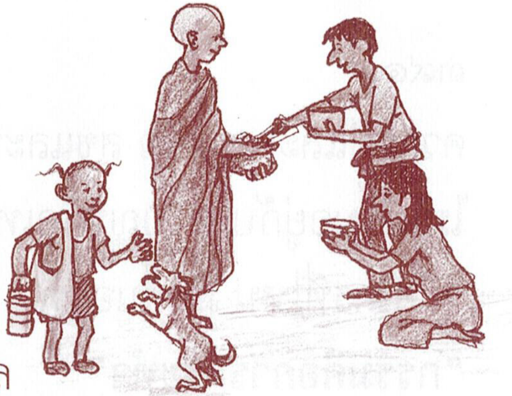


๓๙๒.

จะนรก หรือสวรรค์ มันน่าคิด
ใช้ชีวิต ควรสนใจ เอาไว้บ้าง
สักวันหนึ่ง ถึงครา ชีวาวาง
มันมีทาง เจอนะ พึงระวัง
อย่าคิดว่า มันไม่มี อยู่ที่ไหน
พอตายไป ก็สิ้นจบ ศพเผาฝัง
เราไม่ใช่ สัพพัญญู รู้จริงจัง
จงเชื่อฟัง พระพุทธองค์ ผู้ทรงญาณ



๓๙๓.



บาปเป็นสิ่งที่ล้างไม่ได้
บาปที่ได้ทำไปแล้ว
ย่อมมีผลตามมาไม่ช้าก็เร็ว
การทำบุญทำทาน รักษาศีล
ไม่ใช่เป็นการชำระบาป
แต่เป็นการชำระจิตใจ ที่สกปรกเต็มไปด้วย
กิเลสตัณหาราคะ ให้สะอาดหมดจด



๓๙๔.

บุญทำแทนกันไม่ได้หรอก
ใครทำคนนั้นก็ได้บุญ
เหมือน...คนที่หิว นั่นแหละใครหิว
ก็ต้องหากินเอง มันอิ่มแทนกันไม่ได้
ฉะนั้นจงปฏิบัติ...สร้างบุญบารมีกันเถิด

๓๙๕.



หากแม้นเลือก เกิดได้ ดั่งใจคิด
ทุกชีวิต งดงาม ตามประสงค์...
แต่ที่เห็น เป็นนิจ...คิดแล้วปลง
สิ่งจำนง ดังหมาย ไม่เคยมี
ขอเพียงใจ แกร่งกล้า ท้าลิขิต
สู้ชีวิต ไม่ท้อ ต่อวิถี
ค่าของคน ผลของงาน หว่านชีวี
ถือความดี ที่ใจ...นั้นสำคัญ

๓๙๖.

ศรัทธาได้ แต่อย่างมงาย
ชื่นชอบได้ แต่อย่ายึดติด
รักได้ แต่อย่าลุ่มหลง
มีความพอเพียง พอดี ไม่ทุกข์
ไม่เดือดร้อน สบายกาย สบายใจ



๓๙๗.

อย่าสนว่าเรานั้นเป็นใคร

อย่าสนว่าเรานั้นทำอะไรอยู่

อย่าสนว่าเรานี้เป็นคนดีแค่ไหน

ให้สนว่าสิ่งที่เราทำอยู่นี้ดีแค่ไหน

อย่าสนว่าเราเป็นคนดังหรือไม่ดัง

ให้สนว่าที่เราทำอยู่นี้ดีหรือไม่ดี



และอย่าได้สน ว่ารูปร่างหน้าตาเราเป็นอย่างไร ให้จงเข้าใจ

ทำความดี ใช่รูปร่างหน้าตาก็หาไม่ ?

๓๙๘.

ธรรมะก็มีอยู่ในกาย เพราะกาย

มีความเกิด แก่ เจ็บ ตาย

เพราะสังขาร อันเป็นสิ่งที่ไม่เที่ยง

แต่ก็สามารถดำเนินไปในทางดี

เข้าสู่วิบัติได้ ถ้าเราเป็นผู้มีสติปัญญา

คือนำมาพิจารณาให้แยบคาย

ทำให้บังเกิดธรรมะในจิตตนเอง



๓๙๙.

การคอยรับบุญคนอื่นเหมือนตักน้ำดื่มเอง
ดื่มเท่าใดก็ไม่อิ่มสักที คนมีสติธรรม ปัญญาธรรม
ย่อมฉลาดที่จะสร้างบุญด้วยตนเอง
เหมือนการเติมน้ำใส่แก้ว
หิวเมื่อใด ดื่มได้...อิ่มชื่นใจ...ฉันนั้น



๔๐๐.

สิ่งที่ล่วงไปแล้ว ไม่สามารถเรียกกลับคืนมาได้
สิ่งที่ยังมาไม่ถึง ก็ไม่แน่ว่าจะมาถึง
เพราะฉะนั้น ผู้ที่ไม่ประมาท
สมควรที่จะทำปัจจุบันนี้...ให้ดีที่สุด



๔๐๑.

ล้มแล้วลุกใจอย่าท้อ ควรสู้ต่อไป
ให้มันรู้ว่าจะแพ้ สักแค่ไหน
แม้ลุกแล้ว เดินไม่ได้
ต้องคลานไป ต้องมีวัน
ถึงจุดหมายได้อย่างแน่นอน





๔๐๒.

จงเลือกทำแต่กรรมดี เตือนให้เตรียมตัว
ไว้ดำเนินชีวิตต่อไปได้ แทนคำอวยพรอย่างสูงสุด
ประกอบด้วยเหตุผล เมื่อทำกรรมดีแล้ว
ไม่ให้พรก็ต้องดี เมื่อทำกรรมชั่วแล้ว
มาเสกสรรปั้นแต่ง...อวยพรอย่างไร...ก็ดีไม่ได้

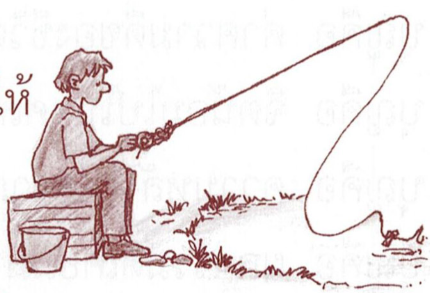


๔๐๓.

อย่ามองว่าทุกปัญหา ที่เข้ามาเป็นเรื่องทุกข์
แต่ให้มองว่าเป็นเรื่องจริง เรื่องธรรมดา
ที่เราทุกคน ต้องพบเจอ
ก็จะทำให้ไม่ทุกข์

๔๐๔.

เมื่ออะไรเกิดขึ้นในชีวิต
อย่าคิดว่า เป็นเรื่องคนอื่นทำให้
อย่าคิดว่า เป็นโชคชะตาราศี
อย่าคิดว่า ดวงดีดวงไม่ดี
อย่าคิดว่า อะไร ๆ มาทำให้เป็น
แต่จงคิดให้ถูกต้องว่า
**“ฉันเองแหละ...เป็นผู้ทำสิ่งนั้นเอง!”**



๔๐๕.

ไม่คิดมาก ใจเรา ก็ไม่เครียด
ไม่โกรธเกลียด ใจเรา...ก็ไม่ทุกข์
สงบนิ่งได้ ใจเรา...ก็เป็นสุข
ยิ่งอภัยได้ ยิ่งเป็นสุข...กับชีวิตเราเอง






๔๐๖.

ไม่มีใครเกิดมาไร้ค่า
แม้แต่คนโง่ที่สุด
ยังฉลาดในบางเรื่อง
และคนฉลาดที่สุด
ก็ยังโง่ในหลายเรื่อง

๔๐๗.



บุญคือ ค่าความดีของชีวิต
บุญคือ จิตน้อมไปในกุศล
บุญคือ ความหลั่งไหลจากใจคน
บุญคือ ผลกรรมดีเคยมีมา
บุญคือ แหล่งสร้างหวังกำลังใจ
บุญคือ มิตรคู่ภพสู่ภพหน้า
บุญคือ แหล่งความสุขทุกเวลา
บุญคือ ตราประทับใจในความดี

๔๐๘.

อันสินทรัพย์ไม่ยืนยงไม่คงที่
แต่ความดีย่อมยืนยงมั่นคงกว่า
ทำความดีย่อมมีคนเขาเมตตา
ได้ผลช้ายังดีกว่าไม่ทำเลย



๔๐๙.



ไม่มีความสุขใดจะสมบูรณ์แบบ
ดังนั้นเราจึงควรต้อง
ลืมเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปบ้าง
เราไม่ได้หลอกตัวเอง
แต่ควรโฟกัสความสุข
ให้มากกว่าความทุกข์เท่านั้นเอง



๔๑๐.

อาหารยังต้องใส่ผัก
ความรักยังต้องใส่ใจ
มิตรภาพอันยิ่งใหญ่
ย่อมต้องเติมน้ำใจให้
ซึ่งกันและกัน

๔๑๑.




ผู้หญิงที่เรียกว่าแม่ เหนื่อยไม่พัก
อุ้มไม่หนัก รักที่ไม่หลอกลวง
ห่วงเสมอแม้โตใหญ่ เล็กเพียงใดก็คือลูก
ทำผิดโมโห ก็ให้อภัย
ในใจที่คิดถึง อันดับหนึ่งคือลูก

๔๑๒.

ธรรมะคือ  คำตอบของชีวิต

ธรรมะคือ  เพื่อนสนิทยามทุกข์ร้อน

ธรรมะคือ  สหายผู้อาทร

ธรรมะคือ  พุทธสาธุชน

ฉะนั้นจึง  ลดละอกุศล

ฉะนั้นจึงสร้างกรรมนำมงคล

เผื่อสักวันเก็บเกี่ยวผลนำสู่วิมาน




๔๑๓.

อัตตาหิ อัตโนนาโถ

พึ่งพาตนเองให้มาก

อย่าคาดหวังอะไรจากผู้อื่น

ลมหายใจเป็นของเรา

อย่าเอาจมูกใครมาใส่เวลาหายใจ

จะได้สบายใจหายใจเข้าออกก็เป็นสุข



๔๑๔.




ชีวิตคนเราก็เหมือนถนน
มีทางตรงทางโค้งและขรุขระ
เช่นเดียวกันกับชีวิตเรา
ที่พบเจออุปสรรคเพราะถนนชีวิต
ไม่ได้สวยงามเหมือนในจินตนาการ
ชีวิตจริงต้องอดทนเข้มแข็ง
มีสติ รู้คุณ ทำกตัญญูให้เกิดในใจ



๔๑๕.

เข้าใจคน　จะได้บริวาร
เข้าใจงาน　จะได้ผลสัมฤทธิ์
เข้าใจชีวิต　จะได้มีความสุข
เข้าใจทุกข์　แสดงว่าเริ่มเข้าใจชีวิต




๔๑๖.

อยากรู้ตัวตน　ต้องทนดูใจ
อยากรู้ใจใคร　ต้องใส่ใจคน
อยากรู้นิสัย　อย่าพึ่งร้อนรน
เพราะทุกคนรู้หน้า...แต่ไม่รู้ใจ

๔๑๗.



ไม่รู้ว่าจะตายเมื่อไหร่
ไม่รู้ว่าจะตายที่ไหน
ไม่รู้ว่าจะตายอย่างไร
จะมัวเมาประมาทอยู่ทำไม
จะมัวเศร้าโศกาอยู่ไย
จะมานั่งเครียดไปทำไม
จะมากอบโกยเอาอะไร
สุดท้ายไม่เห็นมีใครเอาอะไรไป
นอกจากกุศล-อกุศลคือ ดีและชั่ว

๔๑๘.




แบ่งพวกเสียความรัก

แบ่งพรรคเสียความสามัคคี

ไม่แบ่งพวกไม่แบ่งพรรค

จะได้ทั้งความรักและความสามัคคี

๔๑๙.




ชีวิตที่มีค่า

อาจไม่ใช่ชีวิตที่ร่ำรวย

มีเกียรติหรืออายุยืน

แต่ชีวิตที่มีค่า

คือชีวิตที่ตัวเราทำในสิ่งที่มีคุณค่า

อีกทั้งทำให้ชีวิตคนอื่น...มีคุณค่าด้วย

๔๒๐.

เรื่องของคนอื่น เราไม่จำเป็นต้องไปรู้มาก

รู้เรื่องของตัวเราดีกว่า รู้ให้เยอะ ๆ

เพราะสุขและทุกข์ ไม่ได้อยู่ที่ใคร

แต่อยู่ที่...ตัวเราเองเท่านั้น



๔๒๑.




รักคือการให้ ไม่ใช่การขอ

รักคือการพอ ไม่ใช่ง้อแม้เขาไม่ให้

รักคือการยกโทษ แม้จะโกรธก็ยังอภัย

รักคือความห่วงใย แม้จะไม่เข้าใจในบางเวลา

๔๒๒.



เครียดเพราะคิดวน

สับสนเพราะคิดมาก

ลำบากเพราะคิดนาน

รำคาญเพราะคิดแย่

ผ่อนคลายเพราะคิดจบ

ปล่อยวางเพราะคิดเป็น

สงบเย็นเพราะคิดดี

๔๒๓.

น้ำใสเกินไป ปลาย่อมไม่อาศัย

คนมั่นใจเกินไป ย่อมไร้ซึ่งบริวาร

พูดตรงเกินไป ก็ไม่มีใครอยากคบ

ฉะนั้น...ควรตั้งตนอยู่ที่สายกลาง



๔๒๔.

ยามมีกำลัง พอช่วยใครได้ ก็ควรช่วย

ยามมีอำนาจ พอส่งเสริมใครได้ ควรทำ

ยามมีความสามารถ พอร่วมงานกับใครได้ ควรร่วม

ยามมีโอกาส พร้อมมอบให้ใครได้ ควรมอบ

ยามมีชีวิต พอยิ้มให้ใครได้ ควรยิ้มเสมอ



๔๒๕.

ถ้าคิดลบ  คงจบตั้งแต่ยังไม่เริ่ม

ถ้าคิดหาร  คงเพิ่มอะไรไม่ได้

ถ้าคิดคูณ  บางทีก็มากเกินไป

แต่ถ้าคิดบวก ชีวิตก็สุขได้

ทุกเช้าค่ำสบายใจ



๔๒๖.



คนดีแม้ใครจะด่าว่าเขาชั่ว
เขาก็ยังคงดีอยู่นั่นเอง
ซึ่งไม่เกี่ยวกับคำว่า
คนชั่วแม้ใครจะชื่นชมว่าเขาดี
เขาก็ยังคงชั่วอยู่นั่นเอง
ไม่เกี่ยวกับคำชื่นชม

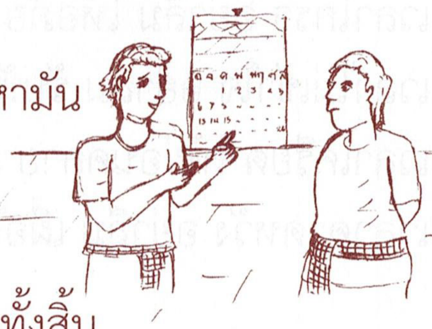
๔๒๗.

จงศรัทธาในความดี ศรัทธาในบุญกุศล
จงศรัทธาในความดีขึ้นมาในใจตน
แล้วเผยแพร่ความดีออกไป
ให้กว้างขวางโลกนี้ จะได้ร่มเย็นเป็นสุข
อยากให้โลกนี้ดีงาม
ให้เริ่มต้นที่ใจตนเป็นอันดับแรก



๔๒๘.

ทุกเรื่องราวของชีวิต
เราเองเป็นผู้ที่ก้าวเดินเข้าไปหามัน
โดยมีเวลาเป็นผู้ควบคุม
ไม่ว่าสุขหรือทุกข์
เราจึงเป็นผู้สร้างมันขึ้นมาเองทั้งสิ้น

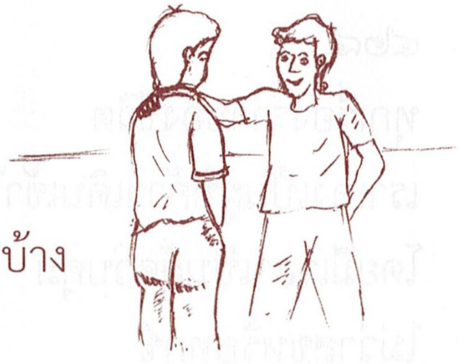


๔๒๙.

ขยัน และรู้จักเก็บ
ใช้เงิน ให้มีคุณค่า
รับผิดชอบ ต่อหน้าที่
มีใจรัก กับงานที่ทำ
ซื่อสัตย์ ต่อคนรัก
มีน้ำใจ กับหมู่มิตร
ไม่ลืม ผู้มีพระคุณ
กตัญญู ต่อพ่อแม่
ไม่มีทางตกต่ำนับวันยิ่งเจริญ



๔๓๐.



เวลาโกรธ อย่าลืม ให้อภัย
เวลาไม่เข้าใจ อย่าลืม รับฟัง
เวลาเครียด ให้ผ่อนคลาย เสียบ้าง
เวลาคาดหวัง อย่าลืม เผื่อใจ

๔๓๑.



รู้ไม่ทันเขา ก็เสียเปรียบ
รู้มากเกินไป ก็อันตราย
รู้ในสิ่งที่ควรรู้ เห็นในสิ่งที่ควรเห็น
จะได้อยู่...ร่มเย็นเป็นสุข

๔๓๒.



คิดดีทำดี จิตใจแจ่มใส
ไม่เศร้าหมอง ทำดีทำให้
ดำรงชีวิตเป็นสุข สุขสบายใจ
พูดดีใครใครก็รัก ใครใครก็เมตตา
นี่คือหลักแห่งความสุข

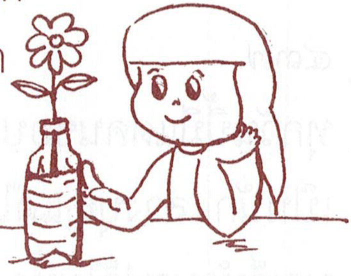
๔๓๓.



อย่าหูเบา อย่าเอาแต่ใจ
อย่าแก้ไข แต่คนอื่น
อย่าฝืนกฎธรรมชาติ อย่าประมาทในชีวิต
และอย่ายึดติด กับสิ่งที่ไม่ใช่ของเรา

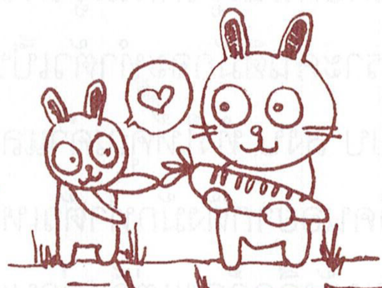
๔๓๔.

แพงที่สุด อาจจะไม่ได้ดีที่สุด
อร่อยที่สุด อาจจะไม่ได้มีประโยชน์ที่สุด
รวยที่สุด อาจจะไม่ได้มีความสุขที่สุด
ชีวิต... ไม่จำเป็นต้องมีอะไร ... ที่สุด
เท่านี้ก็มีความสุขได้



๔๓๕.

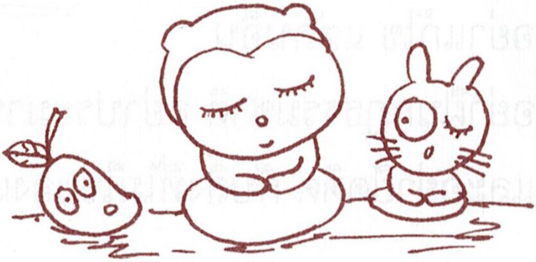
ถึงแม้เราจะเป็นคนที่ไม่ดี
ในสายตาคนอื่นก็ไม่เป็นไร
แต่ขอให้เรา เป็นคนดี
ในสายตา คนที่เรารัก
หากเข้าใจความรักเพียงเท่านี้
ก็พอแล้ว



๔๓๖.

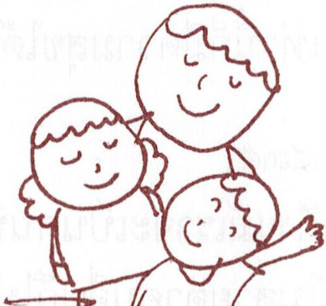
## คน

พึงมีสติอยู่ทุกขณะ
รักษาสัจจะอยู่เป็นนิจ
รู้เห็นสิ่งใดที่ถูกผิด
มีเมตตาจิตเป็นประจำ
กิเลสตัณหาอย่าเข้าใกล้



ต้องฝึกขันติไว้ไม่ให้ถลำ
ปฏิบัติตนในศีลธรรม
บุญคุณต้องจำให้ขึ้นใจ

๔๓๗.

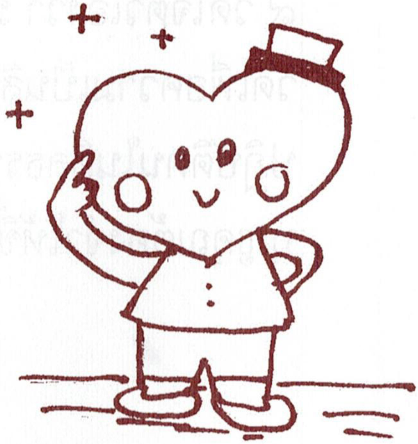


ทุกวันนี้มีแต่คนชอบทำบุญ
เป็นนักแสวงบุญแต่ไม่มีคนละบาป
บุญก็ทำบาปก็ไม่ทิ้ง
นั่นคือคนไม่รู้จักดีไม่รู้จักชั่ว
เพราะคนดีมักจะทำตัวเป็นแสงเทียน
เงียบ สงบ ทั้งให้คุณค่าและปัญญา
แต่คนอยากดังมักทำตัวเหมือนประทัด
เสียงดังกึกก้องแต่ก็แค่วูบเดียวก็หมดคุณค่า

๔๓๘.

ขอบคุณความจนที่สอนให้
คนสู้ชีวิต
ขอบคุณความคิดที่บอกว่า...
ชีวิตยังต้องสู้ต่อไป...ตราบใด
ที่ยังมีลมหายใจอยู่





๔๓๙.

ใครมีทุกข์ ขอให้หมดทุกข์
ใครยากจน ขอให้ร่ำรวย
ใครที่เจ็บป่วย ขอให้หายไว ๆ
คิดอะไร ขอให้สมปรารถนา
ทุกสิ่งทุกอย่าง ดั่งมโนนึกคิดเทอญ

๔๔๐.

## เชิญทำบุญ ๙ วัด

๑ วัดความคิดว่า คิดร้ายหรือดี

๒ วัดความคิดว่า เคยมีหรือไม่

๓ วัดความคิดว่า มันสูงหรือต่ำ

๔ วัดความจำว่า ยังจำได้ดีไหม

๕ วัดหัวใจว่า มันเต้นเร็วหรือช้า

๖ วัดสายตาว่า มันยาวหรือสั้น

๗ วัดสังขารว่า มันสั้นหรือยาว

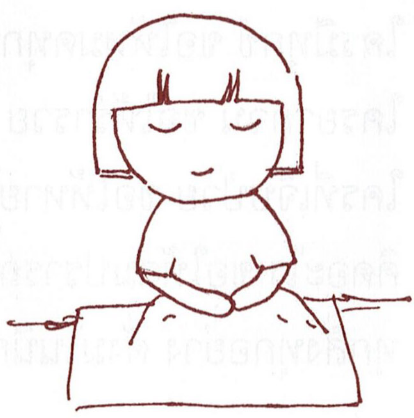
๘ วัดสันดานว่า มันดีหรือชั่ว

๙ วัดใจตัวเองว่า มันต่ำหรือสูง

วัดเพื่อความเป็นสิริมงคลสำหรับตนเอง

ปฏิบัติตนในศีลธรรม

บุญคุณต้องจำให้ขึ้นใจ



๔๔๑.



คนศีลเสมอกัน ชอบทำบุญเหมือนกัน
จึงสามารถอยู่ร่วมกันได้
หากมีศีลไม่เสมอกัน
คนหนึ่งชอบทำบุญแต่อีกคนไม่ชอบ
ก็เป็นเรื่องยากที่จะอยู่ร่วมกันได้
นอกเสียจากว่ามีใครคนหนึ่ง
มีคุณธรรมชอบประคองดึงใจอีกคน
ให้สูงขึ้นมาได้ จึงจะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขสบาย



๔๔๒.

บ้างก็เกิดมามีกรรมซ้ำชีวิต
บ้างก็เกิดมาผิดทิศแห่งหน
บ้างก็เกิดมาชาตินี้มีแต่จน
บ้างก็เกิดมารวยล้นคนเรา
ชีวิตหนึ่งเกิดมาชะตาสั่ง
ชีวิตหนึ่งแก่ลงคงไม่เหงา
ชีวิตหนึ่งเจ็บป่วยช่วยบรรเทา
ชีวิตหนึ่งตายแล้วเผาเท่านั้นเอง
แค่นั้นหรือชีวิตของมนุษย์โลก



๔๔๓.

หากใครทำให้โกรธเกลียด
พอจะอภัยได้ก็อภัย
ใครทำให้เราแค้นให้เคือง
พอจะเมตตาได้ก็เมตตา
ใครทำให้เจ็บให้ช้ำ
พอจะลืมได้ก็ลืมเสียบ้าง
เพราะความสุขความสบายใจ
บุญกุศลย่อมบังเกิดขึ้นแก่เรา
ส่วนเขาจะคิดได้หรือไม่นั้น
จะกลับตัวกลับใจหรือไม่นั้น
ย่อมเป็นเวรเป็นกรรมของเขา




๔๔๔.

**ดวงดีหรือดวงแย่**

ด = เด็กใคร    ด = ดิ้นรน
ว = วิ่งเก่ง    ว = วิชาดี
ง = เงินดี    ง = งานดี



๔๔๕.

คิดอะไรก็ได้ ไม่คิดร้ายกับใคร ก็พอ

พูดอะไรก็ได้ ไม่พูดใส่ร้ายใคร ก็พอ

ทำอะไรก็ได้ ไม่ทำให้ใครเสียหาย ก็พอ

หากทำได้ดังนี้ พอแล้ว กับความหมาย

แห่งคำว่า "**คนดีศรีสังคม**"







๔๔๖.

ไม่แบก ก็ไม่หนัก

ไม่ถือสา ก็ไม่โกรธ

ไม่คิดมาก ก็ไม่กลุ้ม

ไม่ทุ่มเทเกินไป ก็ไม่ต้องผิดหวัง

ปล่อยวางบ้าง ก็ไม่ต้องทุกข์ใจ

๔๔๗.

ผู้มีอำนาจยิ่งควรถ่อมตน
ยิ่งอยู่สูงยิ่งควรอ่อนน้อม
ยิ่งสูงอายุยิ่งควรลดทิฐิ
ยิ่งใหญ่แค่ไหนควรลดอัตตา




๔๔๘.

เป็นผู้นำบังอำนาจ ขาดความรัก
คนแช่งชักให้หักลง อย่าสงสัย
ผู้นำดีไม่นั่งลง บนหัวใคร
แต่จะนั่งอยู่ข้างใน หัวใจคน



๔๔๙.

ก็เมื่อได้เกิดมาทั้งที
จงใช้ชีวีอย่างมีสุข
ทำงานไปให้สนุก
อย่าไปทุกข์กับคำคน
ใครไม่ดีหนีห่างไว้
ใครใส่ร้ายให้อดทน
ใครนินทาอย่าไปสน
เสียเวลาตนทำมาหากิน




๔๕๐.

วิชาชีวิตนั้นเรียนได้จากประสบการณ์ชีวิต
โดยไม่มีปัญหาต่าง ๆ
เป็นทั้งการบ้านและบททดสอบ
โดยมีการตายเป็นการสอบไล่
น่าเสียดายที่คนจำนวนไม่น้อย
พากันสอบตกเพราะไม่คิดว่า
จะมีการสอบไล่ชนิดนี้รออยู่
จึงมิได้เตรียมตัวแม้แต่น้อย

**(พระไพศาล วิสาโล)**



๔๕๑.

ผู้ทรงธรรมนั่นแหละ
คือผู้ทรงเกียรติ
ผู้มีความดีนั่นแหละ
คือผู้มีทรัพย์
ผู้รู้จักพอนั่นแหละ
คือมหาเศรษฐี



๔๕๒.

บางคนบ่น ไม่เคยเจอคนจริงใจ
พ่อแม่ไงท่านทั้งรักและห่วงใย
จริงใจให้เราอย่างเต็มที่
สุดหัวใจของท่าน



๔๕๓.




อานิสงส์ของศีล คือความสุข
เพราะเมื่อใจมีศีล ศีลเข้าถึงใจ
ชีวิตก็ไม่มีทุกข์ภัย มีความสุขในเบื้องต้น
อานิสงส์ของสมาธิ คือความสุขมากยิ่งขึ้น
อานิสงส์ของปัญญา คือความสุขอันสูงสุด

๔๕๔.




ทุกอย่างมีอุปสรรค
ทุกอย่างต้องเรียนรู้
ทุกอย่างต้องอดทน
ไม่มีใครมีแต่ความสุข
ไม่มีใครมีแต่ความทุกข์
ไม่มีใครมีแต่ร้องไห้
เกิดเป็นคนต้องมีสติ
อดทนเข้มแข็ง เพราะทุกชีวิตมีหลายบทบาท
มีสติไม่ประมาท
ก้าวไม่พลาดชีวิตปลอดภัย

๔๕๕.

ไม่มีนักรบใด ผ่านสงคราม
โดยไม่มีบาดแผล
ไม่มีนักกีฬาใด ชนะมาโดยตลอด
โดยไม่เคยแพ้
ไม่มีนักมวยใด ชนะคู่ต่อสู้
โดยที่ไม่เจ็บตัว
คนที่ต่อสู้บนเส้นทางชีวิต ก็ไม่ต่างกัน
กว่าจะชนะชีวิตมาได้ แต่ละคน
โดยที่เขาไม่มีการเจ็บตัวเลย






๔๕๖.

ถ้าเราเอาความเชื่อ ของตัวเองเป็นที่ตั้ง
เราจะไม่มีหูเพื่อรับฟัง ความคิดของใคร ๆ
ถ้ายึดมั่นในตัวเอง จนเป็นคนเอาแต่ใจ
คนที่ยืนข้างกายเรา ก็จะหายไปน้อยลง

๔๕๗.

คนเราจะมีความสุขต้องประกอบด้วย

ไม่ยุ่งกับชีวิตของคนอื่น

ไม่ขัดความสุขของคนอื่น

ไม่คิดแทนคนอื่น

ไม่อิจฉาคนอื่น

ไม่ดูถูกคนอื่น




๔๕๘.

ชีวิตเราไม่จำเป็น ต้องมีค่ากับทุกคนหรอก

แค่มีค่ากับคนบางคน ที่เรารักจริงๆ แค่นั้นก็พอแล้ว

ความหวังดีจะมีค่า เมื่ออยู่ถูกที่ถูกเวลา

และอยู่กับคนที่รู้คุณค่า ความหวังดี

เพียงเท่านี้ก็สุขได้



# หน้าสุดท้าย...จากใจผู้รวบรวม

**แข็ง** ขอทุกท่านจงมีสุขภาพแข็งแรง

**ยาว** ขอทุกท่านจงมีอายุยั่งยืนยาวนาน ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ

**ใหญ่** ขอทุกท่านจงมีฐานะยิ่งใหญ่ ลูกหลานเป็นใหญ่เป็นโต

**ดี** ขอทุกท่านจงเป็นคนดี และ ลูกหลานคนรอบข้างเป็นคนดี

**มั่น** ให้ความรักกตัญญูรู้คุณท่านและตอบแทน

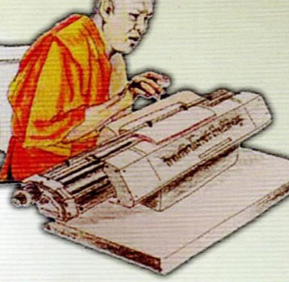
**คง** ขอทุกท่านจงคงหลักปักใจในพระพุทธศาสนา เทอญฯ



พิมพ์ที่ : บริษัท รุ่งแสงการพิมพ์ จำกัด ๓๗๒, ๓๗๔, ๓๗๖, ๓๗๘ ซอยเจริญนคร ๔๖
ถนนเจริญนคร แขวงบางลำภูล่าง เขตคลองสาน กรุงเทพฯ
โทร. ๐๒-๘๖๒-๔๑๓๗-๙

ขอบคุณค่ะ





# พระพิศาลประชานาถ
# (อตฺถภทฺโท ดนัย ศิลปี)

**อดีต** เป็นบุคคลที่สังคมไม่ค่อยจะพึงปรารถนา จงอย่าเอาเยี่ยง
เป็นบุคคลที่น่าเอือมระอาทำให้พ่อแม่เสียใจ จงอย่าเอาอย่าง

**บรรพชา** อายุ ๑๘ ปี ถือพระอุปัชฌาย์ใน สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริมหาเถร)

**อุปสมบท** อายุ ๒๐ ปี ถือพระอุปัชฌาย์ใน พระธรรมเจดีย์ (กี มารชิโน) วัดทองนพคุณ

| | | |
|---|---|---|
| พระกรรมวาจาจารย์ | พระครูสุทธาภรณ์ | วัดสุทธาราม |
| พระอนุสาวนาจารย์ | พระครูสุทธาลังการ | วัดสุทธาราม |

ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๑๗ ได้รับฉายาว่า "อตฺถภทฺโท"

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ เป็น พระครูปลัด ใน พระราชรัตนโมลี
รองเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๓ เป็น พระครูวินัยธร ใน พระเทพวรเวที
รองเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ เป็น พระครูคู่สวด ที่ พระครูวิสาลสรกิจ
ฐานานุกรมในเจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีราจารย์ วัดชนะสงคราม

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์ที่ พระครูไพศาลประชาทร

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์ที่ พระพิศาลประชานาถ

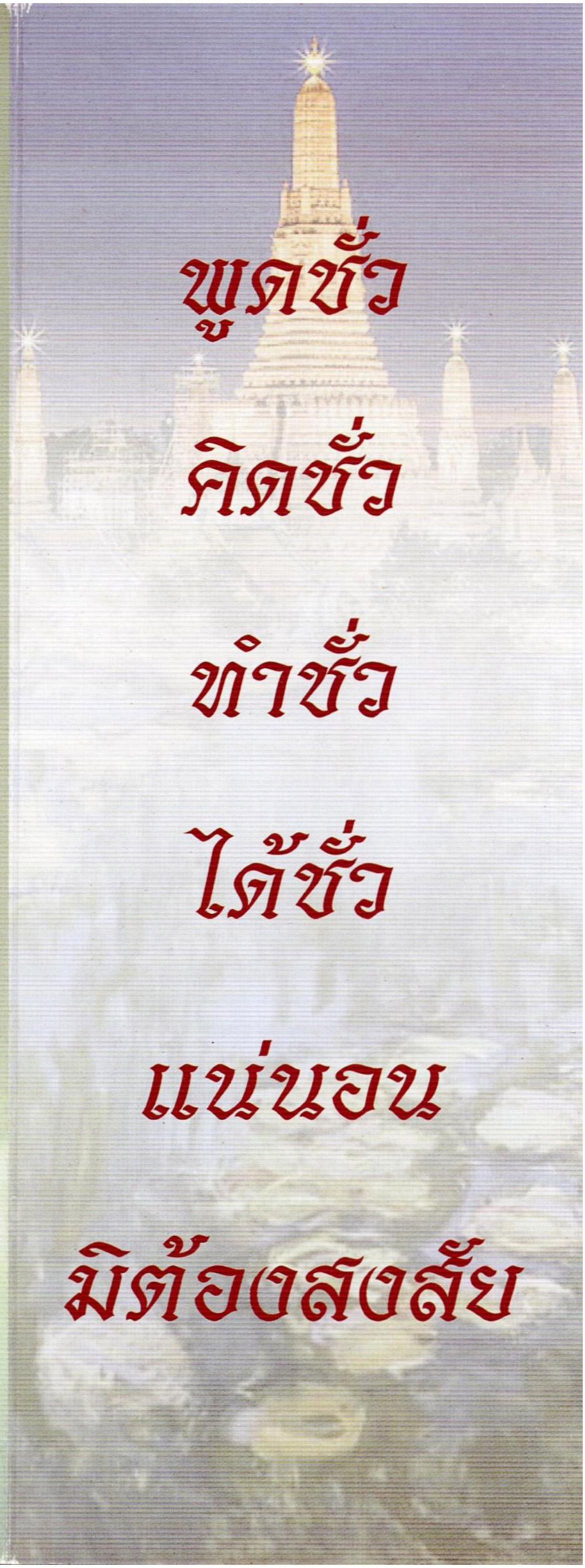
**เกียรติประวัติที่เคยได้รับ**

วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พัดกาชาด สมนาคุณผู้บริจาคโลหิต
รางวัล เพชรกรุงเทพ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ของกรุงเทพมหานคร
ผู้มีคุณูปการต่อการศึกษาของชาติ ประจำปี ๒๕๖๑

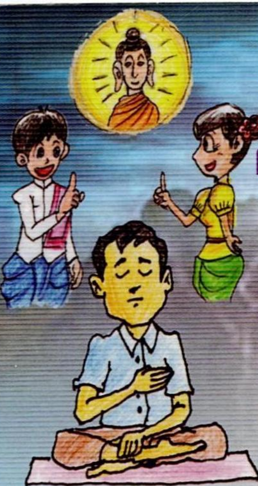
**ปัจจุบัน** ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดสุทธาราม, ประธานมูลนิธิศรีรัตน์โกสินทร์ฯ

**สิ่งที่ภูมิใจที่สุด** บ้าน วัด โรงเรียน ศูนย์ฟอกเลือดล้างไตฯ ทำแล้วและจะทำต่อไป

**คติธรรมที่ชอบ** *"ความดีก็ปรากฏ เกียรติยศฤาชา ความชั่วก็นินทา ทุรยศยินขจร"*

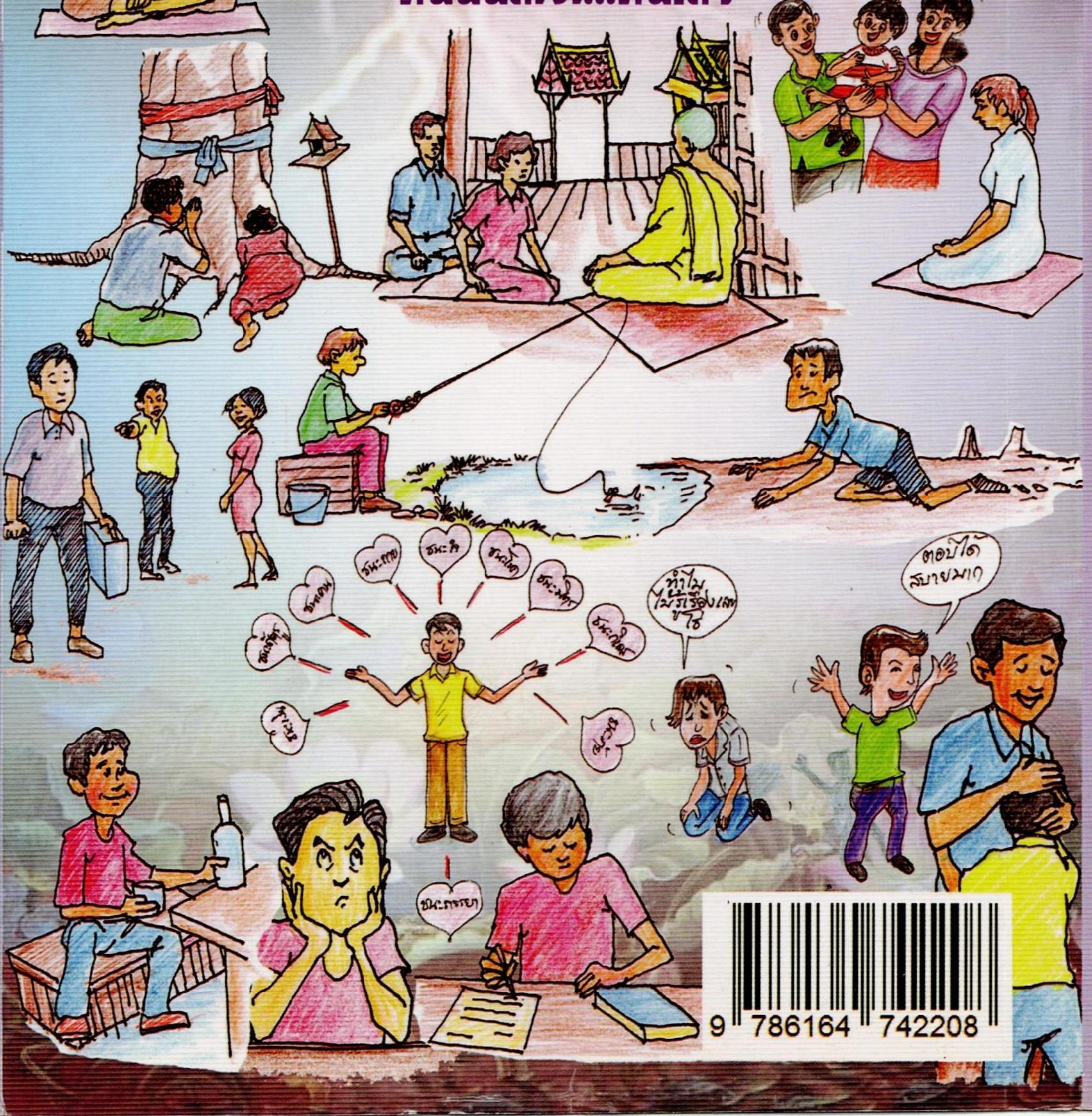


พูดชั่ว
คิดชั่ว
ทำชั่ว
ได้ชั่ว
แน่นอน
มิต้องสงสัย





คนโง่ขี้เกียจก็ไม่สู้กะไรนัก
คนฉลาดขี้เกียจก็พอรักษาตัวรอดได้
คนโง่ขยันคนนั้นควรฆ่า
คนฉลาดขยันคนนั้นสังคมต้องการ
คนชอบเอาชนะคนอื่นด้วยมิจฉาทิฐิ
คนนั้นล่ะจ๊ะ...คนเลว




9 786164 742208

แง่คิด (เล่มที่ ๑๕) ตอน เก็บเล็กผสมน้อย ๓ โดย พระพิศาลประชานาถ วัดสุทธาราม